National Library
Bibliothèque Nationale
NOV 10 1986
NEWSPAPER DIVISION
DES JOURNAUX

Bro 3 1 c/29/2

THIS PAPER WAS MAILED
WEDNESDAY, OCT. 29, 1986.

LATVIJA AMERIKĀ

LATVIAN LANGUAGE NEWSPAPER

Published weekly by the
Latvija Amerika Publishing Limited
Business Offices: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4M 2E9, Canada. Editor-in-Chief **A. Kundrats,** 465-7902. USA Editorial Offices: New York, Editor **V. Irbe,** 4035 Rombouts Ave., Bronx, NY 10466; Chicago Editor **V. Jaunkalnietis,** 1805 Taylor Ave., Racine Wis. 53403; California Editor **Karlis Kalejs,** 3822 Markridge Road, La Crescenta, CA 91214.

NR. 44 | **SESTDIENA, 1986. GADA 1. NOVEMBRIS** | **36. GADS** | **SATURDAY, NOVEMBER 1, 1986.**

SECOND CLASS MAIL | **REGISTRATION NUMBER 2249** | **CENA 1.25 DOL.**

TRĪSDESMIT PIECI

Pagājušajā nedēļā mūsu laikraksts varēja atskatīties uz 35 darba gadiem.

Izdevumā Latvieši Kanadā atrodam šādas skopas ziņas:

Nelielais tautiešu skaits un Kanadas plašums ir nelabvēlīgi ietekmējis jau pašus pirmos mēģinājumus avīžniecības laukā šajā kontinentā. Tomēr jau 1948.g. veclatvietis K. Dobelis no zelta raktuvēm uz Edmontonu aicina žurn. A. Kundratu, lai noorganizētu latviešu laikrakstu. Tā 1948. g. 15. jūnijā sāka iznākt laikraksts Brīvais Latvietis ar devīzi „Svešumā vienoti Latvijai". Tanī pašā laikā Toronto S.F. Miglenieka redakcijā un izdevniecībā gaitas sāka izdevums Atbalss, bet 1949.g. 6. martā jau pastāvošajiem diviem laikrakstiem pievienojās Kanadas Vēstnesis ar redaktoru I. Jankovski, palīdzot V. Skudram un I. Batrakam. Bija skaidrs, ka trīs latviešu laikraksti Kanadā tūri finanču iemeslu dēļ nevarēja pastāvēt. Tādēļ ar gandarījumu tika apsveikta tā laika trīs laikrakstu apvienošanās kopīgā izdevumā Brīvā Balss, kas sākumā iznāca mimiografētā technikā. Brīvo Balsi vispirms rediģēja I. Jankovskis, bet vēlāk B. Senkēviča.

No zelta raktuvēm uz Toronto pārceļoties burtlicim V. Zeltiņam, radās iespēja laikrakstu laist tautā drukātā veidā. Brīvā Balss ar tiražu 1500 eks. gaitas turpināja līdz 1951.g. jūnijam. LCK Vācijā pilnvarotais J. Niedra, ierodoties Kanadā, centās reālizēt ideju par populārā trimdas laikraksta Latvija (Vācijā) apvienošanu ar Kanadas laikrakstu. Šo ideju neizdevās īstenot. Tomēr J. Niedra, noslēdzot līgumu ar Brīvās Balss tā laika izdevējiem V. Beķeri, K. Dobeli un B. Senkēviču, pārņēma Kanadas laikrakstu LCK apgādā. Ar 1951.g. 18. jūliju gaitas uzsāk laikr. Latvija—Brīvā Balss, iznākot divi reizes nedēļā. Par jaunā izdevuma redaktoru darbojas pazīstamais publicists Dr. iur. H. Vītols. Viņam arī nopelni laikraksta izveidošanā un tiražas celšanā. Kļūdainas kalkulācijas un lielā štata dēļ tomēr trīs mēnešu laikā Latvija—Brīvā Balss nonāca maksāšanas grūtībās.

1951.g. 30. septembrī LCK pilnvarotais J. Niedra nodeva izdevniecību jaundibinātajam Daugavas Vanagu apgādam, un laikraksts ar nosaukumu Latvija Amerikā Dr. iur. H. Vītola vadībā turpināja iznākšanu. Kopš Daugavas Vanagi pārņēmuši izdevniecību, laikraksts soli pa solim tālāk izveidots, tā tiražs audzis un materiālā baze nostiprinājusies. H. Vītolam aizejot uz Ņujorku, DV par laikraksta vadītāju aicināja rakstnieci Ingrīdu Vīksnu. Viņai talkā nāca rakstniece Angelika Gailīte un red. Jēkabs Vītols.

Kad Ingrīda Vīksna 1960.g. aiziet no laikraksta, dažus mēnešus redakcijas vadībā bija J. Grīnblats, bet izdevēji nevarēja pievienoties viņa jaunajai nosliecei. Laikrakstu tad pārņēma red. A. Kundrats, paliekot līdz 1965.g. aprīlim. Tad apgāds par redaktoru no Vācijas aicināja A. Vinčeli, kas pēc sešiem gadiem savu krēslu atdeva red. K. Sidaram. Pēdējam saslimstot 1980. g. rudenī, izdevēji aicināja atpakaļ red. A. Kundratu, kura laikā laikraksts pāriet uz moderno iespiešanas techniku.

Laikraksta redakcijā un izdevniecībā ilgus gadus darbojušies E. Treilons, S. Ancāne, E. Ezera, Dz. Kraukle, V. Sidare, O. Kļavenieks, E. Dambergs, P. Plīsis, L. Gertnere u.c. Laikrakstu jau 25 gadus iespiež Ainis Freimanis. Neatsveramā ir Dz. Pūpēža pieredze laikraksta apdarē.

Gadu ritumā izdevniecībai bija jāpārvar arī pārbaudījumi un grūtības. Te jāpiemin E. Treilona pašaizliedzīgā un pozitīvā nostāja, neļaujot izdevumam pāriet citās rokās.

Neatsveramas ir bijis DV organizācijas atbalsts un Toronto DV nodaļas labvēlīgā nostāja.

Tāpat augsti vērtējama A. Šterna nenogurstošā gādība un darbs.

Apgāda vadītājs patlaban ir P. Ratnieks, kas laikraksta administrācijā dažādās atbildības pakāpēs darbojies kopš 1952. gada.

Latvija Amerikā panākumus nodrošinājuši daudzie līdzstrādnieki, kuru vidū ir mūsu kultūras dzīves vadītāji pārstāvji, rakstnieki, mākslinieki, žurnālisti un organizāciju sakarnieki.

Laikraksta 35. gadu mijā lai atļauts pateikties mūsu lie-

(Turpinājums 20. lp.)

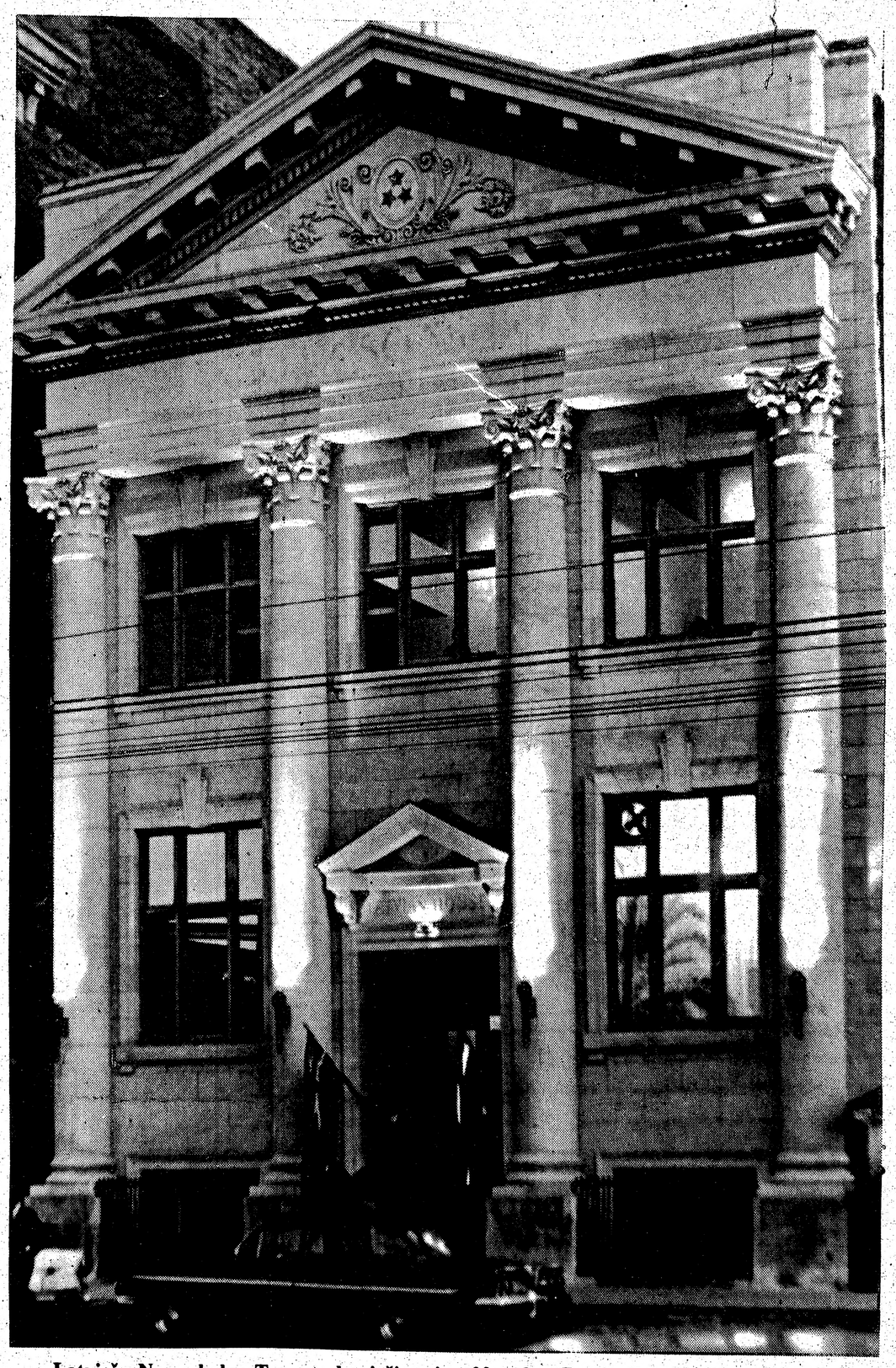

Latviešu Nams kalpo Toronto latviešiem jau 22 gadus. Pag. nedēļā nama vadības rīkotajās labvēļu vakariņās piedalījās 115 viesu. Līdzekļi nepieciešami ugunsdrošības ierīču modernizēšanai.

Daugavas Vanagu tradicionālais
Ziemsvētku tirdziņš **notiks sestdien, 6. decembrī, no pl. 10—18 un svētdien, 7. dec. no pl. 10—16 DV namā, 125 Broadview Ave., Toronto.**

- ROTAS
- AUDUMI
- KERAMIKA
- ĀDAS IZSTRĀDĀJUMI
- KOKA IZSTRĀDĀJUMI
- GLEZNAS
- GRĀMATAS
- SKAŅU PLATES
- PIPARKŪKAS no pašu ceptuvēm
- KAFIJA
- MEDUS
- PUTRAIMI

GARŠĪGAS PUSDIENAS BAZĀRS
DV KLUBS JŪSU RĪCĪBĀ

LATVIJA AMERIKĀ

SESTDIENA, 1986. GADA 1. NOVEMBRIS, 44. NR.

Latviešu nedēļas laikraksts, iznāk sestdienās. Izdevējs — Latvija Amerikā Publishing Ltd. Valdes priekšsēdis — Pēteris Ratnieks. Laikraksta atbildīgais redaktors — A. Kundrats. Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9, tālr. 465-7902. Nujorkas redakcijas vadītājs: V. Irbe, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N. Y. 10466, U.S.A. Tālr. 1-212-994-7917. — Čikagas redakcijas vad. A. Zaube, 3353 N. Avers Avenue, Chicago, Ill. 60618.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos materiālus neuzglabā, bet pēc vēlēšanās sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personiskais uzskats un ne katrā gadījumā atbilst red. viedoklim.

Abonēšanas maksa Kanadā un ASV: par vienu gadu — 46 dol., 6 mēnešiem — 24 dol., 3 mēnešiem — 14 dol. Atsevišķa numura cena 1.25 dol.

Sludinājumu maksa sludinājumu daļā $2.50, tekstā $3.00, pirmajā vai pēdējā lp. $5.00 par 1 cm telpu. Sarīkojumu kalendārā $2.00 par rindiņu, atkārtojot 4 reizes un vairāk 25 proc. atlaide. Laikraksta abonēšana un sludinājumi — tālrunis 466-1514.

MEMBER ETHNIC PRESS ASSOCIATION ONTARIO

Laikraksta apgāds patur tiesības atsevišķos gadījumos sludinājumus arī nepieņemt. Ja nodotā sludinājumā laikrakstā ieviesusies kļūda, tad šis sludinājums tiks atkārtots bez maksas. Laikraksta apgāds par kļūdaini ievietotu sludinājumu atbildīgs tikai par tādu summu, cik pēc sludinājuma likmes izmaksājusi kļūdaini iespiestā teksta telpa. Grozījumus sludinājumos var pieteikt ne vēlāk kā vienu dienu pēc sludinājuma nodošanas.

Dadža zīm. L.A.

Viktors Kalniņš

Gorbačova plāni

Pēc Gorbačova un citu padomju vadītāju domām ražošanas modernācija, jauna iekārta un nemitīgie skubinājumi strādāt labāk kardināli mainīs situāciju padomju saimniecībā, cels ražību un likvidēs zaudējumus. Tagad taču modē ir solījumi, ka padomju saimniecība kļūs produktīva un efektīva. Vai padomju vadība pati tic saviem pasākumiem? Tās nav reformas, ko tik ļoti gaidīja. Praktiski nekā jauna nav, viss jau izmēģināts ne reizi vien, un bez jebkādiem panākumiem. Gorbačova priekšlikumi pat daļēji neskar padomju saimniecības iesūnojušo struktūru. Tie neskar centrālizēto plānošanas sistēmu, valsts kontroli par cenām, darba algu, uzņēmumu materiāli tehnisko apgādi, produkcijas īstenošanu. Galu galā viss beidzas ar aicinājumu: būsim labi, apzinīgi, strādāsim labi, darbā nedzersim šņabi, dzīvosim godīgi un neņemsim kukuļus.

Kādēļ Gorbačovs neuzdrošinās izdarīt reālas reformas? Kādēļ valsts subsidē uzņēmumus, kas neatmaksājas, kādēļ piemaksā par daudzu preču ražošanu, ja to pašizmaksa pēc padomju vadītāju vārdiem esot lielāka par pārdošanas cenu, kādēļ nepieļauj, lai cenas veidotos atkarībā no pieprasījuma un piedāvājuma?

Liekas, ka daudzus no šiem pasākumiem padomju vadība varētu akceptēt bez sevišķa riska. Ja analizē patieso Padomju savienības stāvokli, tad šādu pasākumu reālizācija var novest pie vēl lielākām saimniciskām grūtībām un līdz ar to radīt drauduz pašai komūnistiskai diktātūrai.

Ja valsts vairs nesubsidēs uzņēmumus, kas neatmaksājas, tie būs jālikvidē. Šo uzņēmumu darbinieki paliks bez darba. Visā Padomju savienībā pēc padomju tautsaimnieku neoficiāliem aprēķiniem bezdarbinieku skaits sasniegs kādus divdesmit miljonus. Kaut Padomju savienībā pastāvīgi sūdzas, ka trūkst darba roku, nodarbināt īsā laikā tādu skaitu bezdarbnieku neizdosies, turklāt dažos rajonos arī tagad ir jūtams bezdarbs, kamēr saspriegtā darba bilance vērojama vai nu centrālos Krievijas apgabalos, vai Sibirijā, uz kurieni ne jau tik labprāt brauc vai nacionālās republikās, piemēram, Baltijā, kas ir Maskavas politisko mērķu rezultāts. Apmācīt šos cilvēkus jaunās profesijās? Tas jau padomju apstākļos ir pavisam nereāli.

Cenu kontrole: gandrīz visi tautsaimnieki atzīst, ka tas nav izdevīgi, rada chronisku deficitu un nevajadzīgu preču pārpalikumu. Valsts cenu komitejā Maskavā un savienotajās republikās strādā 45 tūkstoši darbinieku. Tie nosaka vairāk nekā 10 miljonus dažādu cenu. Tie uzskata, ka valsts kontrole par cenām ir nepieciešama. Savukārt tautsaimnieks Čerņikovs presē raksta, ka faktiski ir noteiktas 20 miljonu dažādas cenas. Neviens tās reāli kontrolēt nespēj.

Liekas, ka padomju vadība ir vienās domās ar tautsaimniekiem, bet atceliet valsts kontroli pār cenām, un Padomju savienībā sāksies nekontrolēta inflācija. Piemēram, tie paši pirmās nepieciešamības pārtikas produkti: maize un gaļa kļūs dārgāki divas līdz trīs reizes, līdzīgi, kā gaļa maksā tirgū. Tas radīs lielu iedzīvotāju neapmierinātību ar neparedzamām sekām.

To pašu var teikt par dzīvokļu cenām.

Grūti atteikties arī no centrālizētas plānošanas. Tagadējā materiālu, izejvielu deficīta apstākļos radīsies jaunas problēmas. Nevienam nevajadzīgo produkciju arī nevarēs īstenot, rezultātā radīsies tas pats milzīgais bezdarba rēgs. Tātad nopietnas reformas no Gorbačova nav sagaidāmas, jo tās neizbēgami izraisīs sociālas katastrofas, bet Kremļa vadītāji nav pašnāvnieki. Tie saprot, ka tādos apstākļos viņi var varu nenoturēt, neņemot vērā represiju aparātu. Pārāk tālu purvā iebridusi padomju saimniecība, lai reāli pārkārtotos bez satricinājumiem. Var jau atrast rezerves, piemēram, patieso atbruņošanos, bet kas tad notiks ar padomju režīma būtību, jo tieši militārā varenībā saskata valsts drošību un integritāti, pretēji pakļauto tautu centrbēdzes un nacionālisma spēkiem. Liekas, ka Gorbačovs vienīgo izeju pagaidām saredz lāpīties pēc tā paša sastinguma respektīvi Brežņeva laikmeta parauga. Visi vārdi par modernizāciju, intensifikāciju kā padomju vēsturē neko reālu nav nozīmējuši, tā arī nenozīmēs.

Lasītāju vēstules

JAUNIEŠI PELNĪJUŠI ATZINĪBU

Sirsnīgs paldies Hugo Miķelsonam par Saulaines nometnes jauno vadītāju cildināšanu. Šie jaunieši, kas par nelielu atalgojumu veic lielu darbu, audzinot par latviešiem mūsu bērnus un jaunatni, tiešām pelnījuši atzinību. Būtu vēlams, lai to saprastu arī mūsu laicīgās organizācijas, kas katru gadu piešķir līdzekļus to jauniešu atbalstīšanai, kuri grib apmeklēt dažādus kursus, pat ceļot uz ārzemēm un gatavoties politiskam un sabiedriskam darbam nākotnē. Bet — darbam jauniešu nometnēs — izpalīgu vajaga katru vasaru. Un tos atrast nav viegli, jo darbs nometnē ir atbildīgs,

Nometņu uzturēšana draudzēm prasa lielus līdzekļus. Vadītāju algošana būtu jāuzļūko par mūsu visu pienākumu.

A. L.

PĒC RUBĻIEM UZ RĪGU

Īsa ziņa no Nujorkas LA 11. okt. nr. par Latvijas mākslas mūzeju un izstāžu direktores Ņefedovas viesošanos. Par šo draudzīgo „personiska rakstura misiju" diezgan daudz rakstījusi E. Šturma.

Taisni aizkustinoša Ņefedovas lielā interese par šīs puses mākslu un māksliniekiem — iegādājoties resp. nopērkot 40 trimdas mākslinieku darbus. Bet te nu parādās „āža kāja" — māksliniekiem jābrauc uz Rīgu, lai saņemtu maksu par saviem darbiem rubļos!

Būtu vietā atcerēties dzejnieces I. Vīksnas sarkasma pilnos pantus par zirnekli:

„... Viņam ir astoņas pūkainas lipīgas kājas,
un tīkls ir viņa mājas.
Katrā spraugā pa tausteklim līkam —
gan jau atradīsies vieta tīklam...
Tam, kas ir gludens un līks,
nav neviens cietoksnis bezgalīgs...

Zirneklis kā gudrs zvejnieks zina, kur vislabāk izmest savu tīklu. Nagaba mušas un odi! Kur palikuši sīpoliņi?

Kr. Ozols, Toronto.

KUR PALIKUŠI AMATNIEKI?

Mums mājā nepieciešams mazs remontiņš. Zinām, ka uz latviešu amatniekiem var paļauties, bet avīzē sludinās daži, kuri aizņemti 2—3 mēnešus.

Vai nevajadzētu publicēt Toronto latviešu amatnieku sarakstu, pievienojot arī, cik ilga pieredze un maksimālās cenas.

A. un L. Krūmiņi
Toronto

ZIEDOJUMU VĀKŠANA

Esmu pats bijis priecīgs grūtos laikos par sniegto palīdzību.

Kanadiešiem ik gadus ir United Appeal, kur katram jādod savs dālderis.

Kādā vakarā jauns cilvēks laipni sasveicinājās un lūdza, lai ziedojot United Appeal. Iedevu 5 dol. Vēlāk, lasot kvīti, atklājās, ka ziedojumu vācējs naudu vācis Gay community Appeal.

Pēc nedēļas saņēmu par brīvu žurnālu Body, kas, cik saprotu, ir homoseksuāļu oficiozs. Ieteicu uzmanīties, kam naudiņu dodiet.

A. Zvāgulis
Toronto

PALDIES

Paldies Vanagu Kārlim par viņa zīmīgo rakstu Uzvara vai katastrofa 20. sept. Latvija Amerikā. Raksts būtu jālasa katram latvietim zināšanai par „lielo politiku."

Paldies arī redakcijai par ievietošanu.

V. Augusts
Čikaga

Atmiņu drumstalas

Pēteris Ērmanis ,,Paziņu portreti'', literāras atmiņas un raksturojumi, apgāds Gauja, 1986, otrs izdevums, 158 lp., brošēta.

Pēterim Ērmanim bijusi ne vien laba atmiņa, bet arī labas spējas novērot un izvērtēt cilvēkus un viņu īpašības. Grāmatā aprakstītie septiņi rakstnieki ir Ērmaņa draugi, paziņas vai garīgi tuvi cilvēki. Šo cilvēku plašākiem aprakstiem viņš pratis pievienot arī daudzus citus, ar ko tam bijusi mazāka pazīšanās. Ne pats autors, ne aprakstītās personas vairs nav mūsu vidū. Daži no viņiem bija aizgājuši mūžībā pirms pirmā izdevuma parādīšanās 1937. gadā. Autors pats gan kādreiz Antonam Austriņam ieminējies, ka dažiem atmiņu rakstīšana nepatīkot. Austriņš viņam aizrāda, ka tas, kam atmiņas nepatīkot rakstīt, tās arī nerakstīšot. Bet Austriņš arī aizrāda, ka rakstītājam sevi nevajagot nostādīt neizdevīgi, bet arvien, cik iespējams, labākā gaismā. Daudzi citi atmiņu rakstītāji to par daudz ievērojuši un krietni pārcentušies, nostādīdami sevi krietni augstāk nekā to būtu pelnījuši, gandrīz vai prožektoru gaismā.

Atmiņas uzrakstītas pirms vairāk nekā piecdesmit gadiem. Lasītājs te iepazīstas ne tikai ar notēloto personu darbu un vērojumiem, bet var viņus salīdzināt ar viņu vēlākiem darbiem. Arī aprakstīto literātu darbu vērtējumi tagad varētu būt citādi nekā atmiņu rakstīšanas brīdī. Nedaudz vietās autors atvainojas, ka nav ievērojis dažus sīkumus un tos nevar pieminēt, piemēram, dažu grāmatu iznākšanas gadus, bet viņš atceras to iznākšanas kārtību. Dažas no pieminētām personām lasītāju atmiņās būs izbālējušas, bet nedaudz gadījumos dažs lasītājs kādu literātu vārdu varbūt dzirdēs pirmo reizi.

Grāmatas autors iesāk ar atmiņām par Jāni Ezeriņu. Viņš mēdzis visai rūpīgi un vairākkārt pārrakstīt, labot, gludināt, grozīt savas noveles un arī dzejoļus. Novelu sižetus viņš sevī ilgi iznēsājis un draugiem par tiem nav stāstījis (5). Retumis Ezeriņš labojis Ērmaņa darbus, bet arvien lietiški un labi, kad tie parādījušies iespiesti viņa vadītos izdevumos.

Kādu laiku Ērmanis dzīvojis Teodora Zeiferta dzīvokļa izdotajā istabā un Zeifertu labi iepazinis. ,,Dusmīgu es Zeifertu tiku redzējis diezgan bieži, bet nošļukušu, nobēdājušos vai izmisušu — nekad'' (14), autors raksta par šo literātu. Zeiferts daudz šlimojis, bet mīlējis strādāt savā kabinetā netraucēts.

Ar Antonu Austriņu Ērmanis ticies bieži. Austriņš mēdzis iet uz Sukumbu — ēdienu veikalu un kafejnīcu Merķeļa ielā. Tā bija ierasta un mīļa satikšanās vieta rakstniekiem. Viņš bijis Ērmanim labvēlīgs, bieži viņu aizstāvējis un labprāt ievietojis jauno dzejnieku darbus.

Autors iepazinies ar Kārli Skalbi, pamanījis viņa dzeju Austrumā, bet pašu dzejnieku pirmo reizi redzējis tikai 1915. gadā. Ērmanim patīk Skalbes darbi, viņš tos visus izlasījis. ,,Tās ir jaukas dziesmas, šķir, kuŗu lapu gribi.'' Tomēr daudz bija arī drūmu dziesmu, — arī toreizējais laiks bijis drūms. (40). Saticis Skalbi, Ērmanis paņēmis līdz spīdumiņu viņa draudzīgās gaismas (46). ,,Viens no galveniem motīviem Skalbes dzejā ir draudzības motīvs, kas skan no pirmajiem līdz jaunākiem (pēdējiem) darbiem'' (47).

Jānis Sudrabkalns, īstajā vārdā Arvīds Peine, bijis smalkjūtīgs, atturīgs, reizēm sievišķīgi smalks, sevī ievilcies vai skarbs, bet šad tad var arī kļūt ass un viegli pateikt otram acīs nepatīkamas lietas. Tas dievinājis Raini, kas esot kā viņa ceļa zvaigzne (53). Saviem feļetoniem Sudrabkalns izdomājis dīvainus vārdus. Viņš nevar dzīvot bez mūzikas, un, tāpat kā Austriņš, viņš apmeklē operu izrādes vairākas reizes no vietas.

Ērmanis saskatījis Sudrabkalna novirzi jau iepažīšanās sākumā. Sudrabkalns sarunās bijis atklāts pat tad, kad klāt bijis kāds īsts komūnists, un domājis, ka padomju valdība ilgi Latvijā nepastāvēs. Tas bija pirmajā lielinieku valdīšanas laikā Rīgā. Viņš nav glaimojis ,,īstajiem'' kreisajiem. Beidzamos gados spiests darboties lielajā krievu valodas laikrakstā Sevodņā. A. Upīti Sudrabkalns dziļi cienī, bet tuvi draugi bija Valdis Grēviņš, Grots, Čaks, Grigulis. Sudrabkalns devās līdz krieviem 1940. gadā, bet 1944. gadā atgriezās Latvijā.

Neievērotas un nepamanītas bija sākumā Zentas Mauriņas literārās gaitas. Tikai 1922. gada Vidzemes kalendārā ievietota viņas dzeja, bet pirmā recenzija Izglītības Ministrijas Mēnešrakstā, pēc tam arī citur. Mauriņai daudz cienītāju, sapratēju un draugu, bet viņa ir arī ļoti jūtīga. Viņa saka: ,,Dieva uzlikto krustu es nesu un nesīšu, bet vai man jānes arī cilvēka uzliktais?'' (81). Mauriņai nācies saņemt sīvus un dzēlīgus uzbrukumus, tieši un netieši, pelnīti un nepelnīti. Pat Ērmanis atzīstas, ka bez iebildumiem viņš nav spējis izlasīt nevienu viņas grāmatu.

Jānis Grīns savus pirmos dzejoļus rakstīja jaunklasiķu garā, bet interesējās par jauno moderno virzienu ekspresionismu, kas parādījās viņa prozā. Jauno žurnālu Daugava Grīns uzskatīja par savas dzīves un darba dižāko sasniegumu. Viņš neieredz patētisku deklamēšanu, jubileju rakstus, bet visvairāk ienīst kļūdainu latviešu valodu. Ja Grīns redzētu mūsu tagadējo periodisko izdevumu un grāmatu kļūdaino valodu, laikam viņš no aizsaules to nevarētu mierīgi noskatīties. Grīnu aizrauj skatuves mākslinieki, dzeja, īpaši pēckaŗa laikmeta latviešu dzejnieki. Viņš augstu vērtē Aleksandra Čaka dzeju, bet ne prozu.

Apcerē par Valtera un Rapas grāmatnīcu minēti daudzi veikala darbinieki un daļa no apmeklētājiem. Tur par vicedirektoru 1924. gadā nāca Jānis Grīns. Apgāds izdeva daudz labu grāmatu. Par Jāņa Jaunsudrabiņa Aijas triloģiju presē bija maz atsauksmju, par otro grāmatu Atbalsis bija tikai pāris atsauksmju.

Pēdējā nodaļā ir par tiem, kam nav iznākušas grāmatas, kaut dažiem tomēr ir viena vai divas parādījušās. Minēti 19 autori, no kuŗiem daži vēlāk kļuvuši pazīstami, citi pilnīgi aizmirsti, tomēr Latvijas neatkarības sākuma gados viņi periodikā bija sarakstījuši vērtīgus darbus.

Pieminētie grāmatu autori ir rakstnieki, par kuŗiem māca latviešu skolās. Sudrabkalns pievērsies citai ideoloģijai un trimdas latviešiem zudis. Grāmata sarakstīta labā latviešu valodā, dažā vietā parādās arī mazāk lietoti vai dzirdēti latviešu vārdi. To varētu lietot kā papildus materiālu latviešu skolā.

V. Irbe

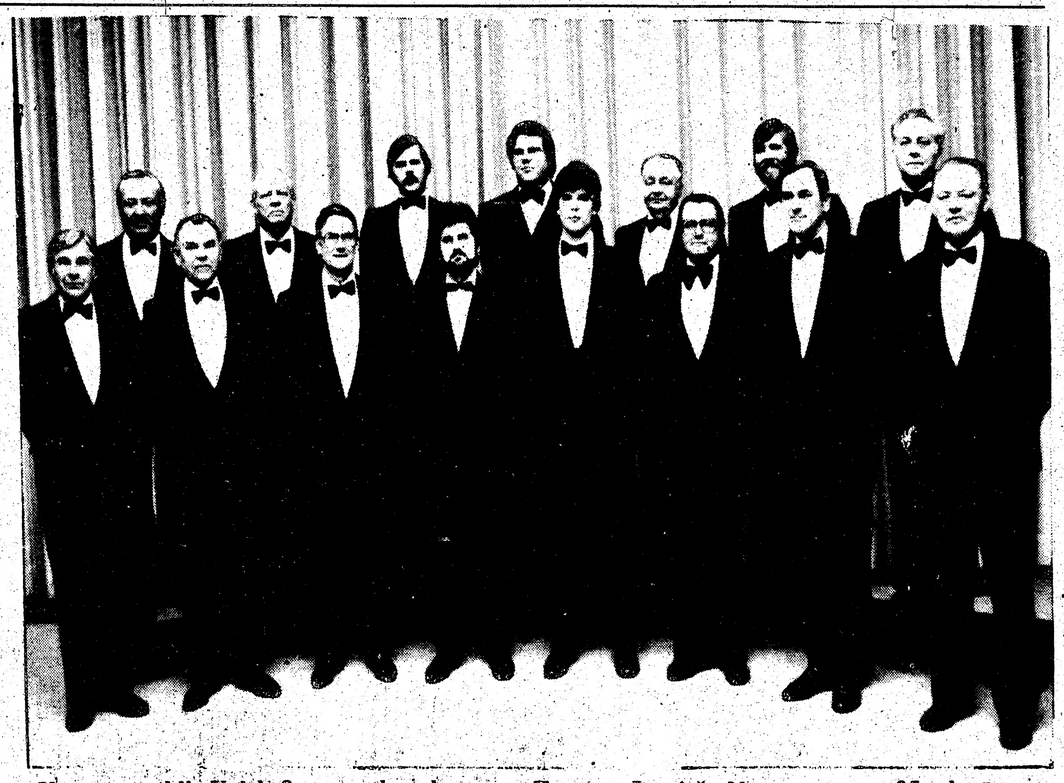

Vīru ansamblis Kalvis 8. novembŗa koncertā Toronto Latviešu Namā atzīmēs 35 sekmīgus darba gadus.

Dziesmu dzejniece

Dzejniecei Elzai Ķezberei veltītā pēcpusdienā 4. oktobrī DV namā Bronksā bija ieradušies ap 120 apmeklētāju. Sarīkojumu vadīja D. Vallena. Par Elzas Ķezberes dzeju referēja Jānis Kadilis no Vašingtonas. Ķezbere pieder tai dzejnieku paaudzei, kas auga un veidojās neatkarīgajā Latvijā. Viņai iznākuši deviņi dzejoļu krājumi. Ķezbere ir visvairāk komponētu dzeju autore, ap 160 komponētas dziesmas. Bez tam komponētas divas dzeju grāmatas: Dziesma par dzērvi un Vēstules Pēram Gintam. Dzejnieces darbi ir vienkārši saturā un izteiksmē, ar labām atskaņām un vienāda gaŗuma rindas. Nedaudzi darbi sarakstīti brīvā ritmā.

Viņas pirmais dzejoļu krājums Profils stiklā ieved lasītāju cilvēku roku radītā pasaulē. Viņas dzeja ir aistētiska rotaļa. Ķezberes otrā dzeju grāmata Dziedošais gliemežvāks ir iziešana pasaulē.

Vēlāk dzejnieces darbos ienāk jaunības mīlestība, kas atkārtojas visos nākamos krājumos. Grāmata Jāapsnieg iznāk vācu okupācijas laikā. Pirms kaŗa sākšanās aizvests viņas vīrs, latviešu armijas virsnieks. Dzejolis Grūtā naktī uzrakstīts Gulbenes stacijā pie aizrestotitem aizvedāmo vagoniem. Pie viņas paliek divas meitenes. Šinī krājumā arī citi dzejoļi ar līdzīgu temu.

Ķezberes darbos sastopami okupācijas un kaŗa laika pārdzīvojumi, arī bēgļu laiki, divi dzejoļi veltīti Kārlim Ulmanim, bez tam rakstniekiem, māksliniekiem un citiem dažādu atceru gadījumos, arī dažādiem svētkiem.

Viņas labākais krājums ir pēdējā grāmata, kas sakārtota 15 gados. Tur saturā parādas Ņujorka, pa vidu ieskanas dzimtenes motivi, mīlestība, Ziemas svētku variācijas.

Elzas Ķezberes darbus lasīja Elza Ķezbere, Voldemārs Avens, Austra Balode, Nik. Kalniņš, Aina Kraujiete, Jānis Krēsliņš, Knuts Lesiņš, Viktors Neimanis, Eleonora Šturma.

Priekšnesumu daļā flautists Arnolds Šturms atskaņoja savu kompoziciju piecās daļās, soprans Rita Dzilna-Zaprauska un basbaritons Jānis Kļaviņš nodziedāja Elzas Ķezberes dziesmas Anatolija Bērzkalna klavieru pavadījumā. Dzejnieci sveica H. Moors, A. Braunfelds, viņas skolas biedrs A. Pavārs un G. Saliņš. Noslēgumā pakavēšanās pie kamina ar cienastu un jautrību. **V.I.**

DZEJNIECES KARINAS BĒRZIŅAS JUBILEJA

,,Kad aizsniegts tāds vecums, tad arī sievietei drīkst minēt gadu skaitu'', tā teica viens no apsveicējiem dzejnieces Karinas Bērziņas 75. gadu dzimšanas dienas sarīkojumā.

Kad atvasaras saulainā diena sniedzās novakarē, š.g. 6. oktobrī DV namā Notinghamā pulcējās dzejnieces draugi, paziņas un viesi, lai būtu kopā ar dzejnieci. Pēdējie gadi viņai nav bijuši viegli, un vēl tagad jūtamas smagās slimības sekas. Un tomēr ar prieku un sirsnību viņa sveica katru. Dzimšanas dienas viesi sēdās pie bagātīgi klātajiem galdiem — vakaru ievadīja sieviešu dziesmu vienības Atvasara diriģenta I. Baloža uzruna un apsveikums, kuŗā viņš cildināja uzņēmību un darbošanās gribu mūzikā, literātūrā un gleznieciībā. Pēc aploksnes pasniegšanas no Atvasaras dziedātājām sekoja apsveikuma dziesma. Šīs jubilejas vakarā dzidri izskanēja vēl pāris Atvasaras dziesmas, kaut citu notikumu dēļ trūka vairākas dziesmu vienības dalībnieces. Sekoja LPB Anglijas kopas priekšnieces A. Liepiņas uzruna un sveicieni, reizē pasniedzot dāvanu — latviešu audumu mākslinieces darinātu plecu lakatu. Personiski, vairāku citu K. Bērziņas draugu un Latviešu grāmatu kluba vadības un dalībnieku vārdā jubilāri sveica A. Veichelis. Rakstnieks Ed. Salna pasniedza personīgu dāvanu un citēja dzejnieces vārdus par sauli, kuŗas ielejas silda. Bija vēl daudz personīgas dāvanas un puķu veltes, tāpat rakstiski apsveikumi. Starp tiem atzīmējami no DV priekšnieka J. Frišvalda, LPB Anglijas kopas sekretāres T. Lazdiņas un solistes K. Bidiņas. Jubilejā atzīmējama atsaucīga jaunatnes piedalīšanās — D. Balode un A. Bankovskis sniedza vairākas dziesmas, tās saviļņoja arī pārējos viesus un liekas, ka DV nams ilgi nebija dzirdējis tik sirsnīgu dziedāšanu. Uz viena jubilejas viesa ierosinājuma Dz. Vīksna nolasīja trīs raksturīgas K. Bērziņas dzejas, kuŗas klausītāji uzņēma ar lielu atsaucību.

K. Zemdega.

Archibīskaps
Arnolds Lūsis

Baznīca un tauta

Gadsimtiem ilgi mūsu tautas vēsture ir rakstīta ar asinīm un asarām. Un mūsu vēstures norisēs gan cildināmā, gan peļamā veidā ir bijusi iesaistīta arī mūsu baznīca. Bet — vērtējot kristīgās reliģijas un baznīcas nozīmi mūsu tautas vēsturē, mēs, diemžēl, vienmēr neesam bijuši objektīvi, un šīs objektīvitātes trūkums visvairāk samanāms negātīvā kritikā, kas necenšas saskatīt baznīcas pozitīvo devumu latviešu tautai.

*

Jautājumu par baznīcu un tautu mēs varētu aplūkot un iztirzāt no vairākiem redzes viedokļiem.

Vispirms — mēs varētu to darīt, mēģinot saskatīt ietekmi, kādu kristīgā reliģija un baznīca atstājusi uz tautas dzīves ziņu, rakstura un morāles veidošanos. To darot, mēs pārliecinātos par to, ka latviešu kultūras vēsture Rietumeiropas kultūras aprisēs ir cieši saistīta ar to cilvēku darba normām, kas, ar Bībeli rokā, atnākuši pie mūsu tautas un piesaistījuši mūsu tautu Rietumeiropas kultūras lokam. Šis ir ļoti plašs pētījumu un darba lauks, un tajā strādājot, mēs varam atskārst, cik ignoranta un vienpusīga līdz pat pēdējam laikam ir bijusi mūsu pieeja baznīcas devuma izvērtēšanā mūsu tautas vēsturē.

Sine ira et studio — šai sakarībā minēšu tikai vienu piemēru.

Pagājušā — 1985. gadā, mēs atzīmējām 150 gadus, kas apritējuši kopš dainu krājēja Krišjāņa Barona piedzimšanas. Viņa mūža darbs un viņa lielais devums, krājot un atstājot nākošām paaudzēm mūsu tautas garīgā pūra skaistākās rotas, nenoliedzami ir cildināma pašaizliedzība un cēlas tautas mīlestības apliecinājums.

Ar dzīvu interesi arī es lasīju dažādos apcerējumus par Baronu un viņa mūža darbu. Dzirdēju arī pāris referātus. Bet — neviens nepieminēja to, ka pirmie latviešu tautasdziesmu krājēji bija mācītāji. Jau 1807. gadā savā mājā iekārtotajā spiestuvē Rūjienas draudzes mācītājs G. Bergmanis bija iespiedis 238 tautasdziesmas; nākošā gadā viņš publicēja vēl vienu krājumu ar 252 dziesmām.

Tautasdziesmas krājuši arī citi mācītāji, bet īpaši lielu darbu veicis Dobeles draudzes mācītājs A. Bīlenšteins. 1874.—75. gadā viņš bija sakrājis un divos sējumos izdevis 4793 tautasdziesmas, — pamatdziesmas, bez variantiem. Liekas, ka trīs gadus vēlāk arī Krišjānis Barons būs izmantojis šos krājumus, stājoties pie tautasdziesmu pūra papildināšanas.

Arī Bīlenšteinam pienāktos pateicība par lielo veikumu. Bet — jau pirmo vispārējo Dziesmu svētku laikā 1873.g. svētku goda mielastā viņam asi uzbruka Kronvaldu Atis.

,,Pēc Kaudzīšu Matīsa atmiņām A. Bīlenšteins savā runā uzkavējies pie latviešu tautasdziesmām. Viņš aizrādījis, ka tās esot cēlušās tālā senatnē, tautas bērnības gados. Tās plūdušas tautai no sirds, tanīs mītot brīnišķīgs gars. Latviešu tauta sākot dziesmas no jauna celt godā, tomēr nevajagot tās pārāk augstu godināt. Domādams, ka A. Bīlenšteins atzinis latviešu tautasdziesmas par bērnu dziesmām, Kronvaldu Atis vairs nevarējis savaldīties. Savā dedzīgajā atbildes runā viņš aizrādījis, ka latviešu tautasdziesmas neesot vis bērnu dziesmas, bet gan vecas un gudras tautas dzeja.'' (K. Kārkliņš — Nacionālisma ideologi, Latviešu rakstniecība, 2 d. 242. lp.)

Tādus pārmetumus A. Bīlenšteins nebija pelnījis.

Šis ir tikai viens piemērs tam, kā aizmirstam tos, kas pelnījuši atzinību un pateicību par mums atstāto kultūras mantojumu.

*

Sāksim savas pārdomas par baznīcu un tautu, apstājoties pie ziņām par pirmo misionāru ierašanos Senlatvijas robežās, kas uz mūsu tēvzemi atnākuši 11.—12. gadu simtenī.

*

Gaidi uz to Kungu un nenovērsies no Viņa ceļa, tad Viņš tevi pacels, ka tu atgūsi savu zemi un ar gandarījumu redzēsi, ka bezdievīgie tiks izdeldēti. (Ps. 37:34).

Bezmaksas kristīgu literatūru un kasetes ar garīgu dziesmu ierakstiem jūs varat saņemt, rakstot māc. J. Šmitam, 30 McDairmid Rd., Scarboro, Ont. MIS 1Z6.

Runājot par kristīgās reliģijas un kristīgās baznīcas veidošanos Senlatvijā (ko vēsturnieki parasti apzīmē par Livoniju) — mēs pieskaramies kādai līdz šim samērā maz izpētītai un reizēm arī vienpusīgi aprakstītai problēmai, kas, īpaši divdesmitā gadu simtenī, kādreiz izmantota arī mērķtiecīgai un baznīcai naidīgai propagandai.

Vispirms — šai sakarībā būtu jāpiemin tā saucamā ,,uguns un zobena'' teorija. Mēs, protams, nevaram apgalvot to, ka kristīgā ticība mūsu zemē iesakņojusies tikai ar sludinātā Dieva vārda palīdzību. Bet — mums nevajadzētu pārāk bargi tiesāt arī kristīgās ticības sludinātājus pagātnē par to, ka misijas darbu bieži vien naidīgi noskaņotā vidē strādājot, viņi bija spiesti vienā rokā turēt krustu un otrā zobenu.

Tā jau tas notika ne vien Senlatvijā, bet arī visās citās zemēs Baltijas jūras krastos.

Atcerēsimies, piemēram, Norvēģijas kristiānizēšanu 10. gadu simtenī. Tā sākās ķēniņa Hakona laikā (934 — 961). Hakons bija audzināts Anglijā un tur iepazinies ar Kristus mācību. Kā labs valdnieks, viņš bija ieguvis tautas cieņu un mīlestību. Ataicinājis no Albiona (Anglijas) vairākus misionārus, ķēniņš miera ceļā centās zemes iedzīvotājus pārliecināt, lai tie pieņem kristīgo ticību. Bet— tauta pretojās. Un ķēniņam pietrūka drosmes nostāties pret tautas gribu. Senču dievu priesteri viņu piespieda piedalīties dzīvnieku upurēšanā un deva viņam dzert kausu ar dzīvnieku asinīm. Bet — Hakons, pirms tam pārmetis kausam krusta zīmi. Tauta to ievērojusi. Prasījusi, lai met pār kausu Tora (āmura) zīmi. Hakons paklausījis. Bet — šo savu vājumu nav varējis sev piedot visu mūžu.

Hakona pēcnācējs Olafs Trigvasons (995—1000) arī bija kristīts un ieguvis izglītību Anglijā. Ieradies Norvēģijā, viņš ar bruņotiem karakalpiem aizgājis uz Tirigu (zemes vecajo saeimu) un pateicis: ,,Vai nu jūs pieņemiet kristīgo ticību un liekaties kristīties, vai gatavojaties cīnai ar mani''...

*

Vēl lielāku pretestību izrādījuši zviedri. Pirmie misionāri tur ierašušies no Anglijas. Viens no viņiem — Volfrāds (angļu-sakšu tautības) — sasitis lielu dieva Tora attēlu, un — sāniknotais pūlis to tūdaļ nogalinājis. Pirmais Zviedrijas ķēniņš, kas pieņēma kristīgo ticību, bija Olafs (1042.g.) Bet — kad viņš gribēja nojaukt Upsalā celto, ar zeltu bagātīgi izrotāto Tora svētnīcu (kur ik pa deviņiem gadiem tauta upurēja vienu jaunu cilvēku un septiņus dzīvniekus) — tauta ķēniņu Olafu padzina, un viņam bija zeme jāatstāj.

Arī ķēniņš Inge (1090) atteicies upurēt Toram un pagānu dievestībām. Par to tauta gribējusi viņu nomētāt akmeņiem. Ķēniņš aizbēdzis uz Gotlandi. No turienes 1093. gadā atgriezies, sakāvis savus pretiniekus, un ar varu piespiedis tautu kristīties.

Es pieminēju šos notikumus, lai mēs labāk varētu izprast tās norises, ko izraisīja kristīgās ticības sludināšana mūsu zemē.

*

Mums, diemžēl, nav ziņu par to, vai jau pirms 11. gadu simteņa mūsu tēvzemē būtu noticis kāds mēģinājums tur dzīvojošām ciltīm sludināt kristīgo ticību, resp. zemes iedzīvotājus kristiānizēt. Bet — mūsu tēvzeme jau pirms Kristus piedzimšanas īsteni vairs nebija Terra Incognita. Par Baltijas telpā dzīvojošām ciltīm — jau 2.g.s. pirms Kristus, dažas ziņas sniedzis grieķu filozofs Polybius (minot galindus un sudavus) → gan 2.g.s. pr. Kr. — romiešu vēsturnieks Tacitus — savā darbā ,,De Origine Germanorum'' — īpaši pieminot dzintara bagātību, kas tur atrodama. Ptolomejs — 2.g.s. atzīmējis Baltijas provinces savā ģeografijas kartē un nosaucis Daugavu par Rubo — t.i. Sarkano upi (vēl mūsu dienās lejtecē tautas valodā to sauc,,Sarkandaugava'').

Dzintara tirdzniecības un labo ūdensceļu dēļ, īpaši apgabalos pie Daugavas, tirgotājiem līdzi kādreiz būs ieradušies arī mūki vai priesteri, kas, vismaz uzskatamības simbolos, būs devuši zemes iedzīvotājiem noģiedu par jauno reliģiju, kas ap 10.g.s. jau bija pazīstama daudzām Eiropas tautām.

(Pēdējos gados Latvijā atrasto monētu starpā ir arī kāda 4.g.s. monēta vai medaljons, kuŗā redzams Labais Gans un Alfa un Omega — atrasta Jelgavā. Agro gadsimtu monētas arī atrastas Jaungulbenē u.c.).

Nopelnu raksti centīgiem jauniešiem

LNAK valdes sēdē 22. oktobrī Latviešu Centrā piedalījās arī padomes locekļi — priekšsēdis I. Alksnis un 2. vicepriekšsēdis J. Mieriņš sen., kā arī kultūras nozares vadītāja I. Purva un izglītības nozares vadītājs J. Mežaks. Sēdes darba gaitu vadīja valdes priekšsēdis T. Kronbergs.

Viņš īsumā pieskārās ziņām par okupētās Latvijas mākslinieku apmeklējumu Montreālā, Otavā un citur. Māksliniekiem braukuši līdzi uzraugi.

J. Mežaks iesniedza apstiprināšanai Jaunatnes nopelnu raksta paraugu, kuŗu valde pieņēma, kā arī atbalstīja skolas jauniešu apbalvošanu 18. novembŗa aktā ar minētajiem rakstiem. LNAK bibliotēkai Latviešu namā nodots $91.- bibliotēkas vajadzībām par pārdotām grāmatām, kas nav derējušas. K. Boriss iemaksājis $100.- Vīnes brauciena sekmēšanai. Patiesības Fondam $500.- iemaksājis V. Vāgners. G. Šubiņš izgatavojis vizuālu karti par latviešu novietnēm Kanadā. Vīnes konferencē kopā ar Dr. L. Luksu latviešu lietas aizstāvēšanai no Kanadas vēl piedalīsies P. Vasariņš, A. Vītols-jun., T. Teizeka, H. Ozols, A. Sprūdža, E. Linča, S. Tint, R. Krastiņa, I. Kārkliņš, R. Siliņa un N. Luksa. No Minsteres ģimnazijas piedalīsies K. Avots un citi audzēkņi. Savā ziņojumā L. Lukss pateicas tautiešiem par plašo atsaucību, materiāli atbalstot Vīnes braucienu. Viņš arī piedalījies ukraiņu organizētā Intercommunity Symposium, Vinipegā 11. oktobrī, sakarā ar Kanadas valdības izmeklēšanu kaŗa noziedznieku lietā. Saietā bijušas reprezentētas 8 tautības ar 500 delegātiem.

G. Siliņš informējis laikrakstu Globe & Mail par latviešiem nodarītām netaisnībām. Ir zināmi gadījumi, kad Kanadas valdības pārstāvji neatzīst Latvijas ārzemju pasi izsniedzot vīzu, un līdzšinējās Kanadas pases atjaunojot īpašnieka dzimšanas vietai piekarina PSRS.

Valde vienojās 18. novembŗa aktā pasniegt Atzinības rakstus 3 sabiedriskiem darbiniekiem un atmaksāt ceļa izdevumus ģimnazistiem, Dievs, tava zeme deg, dalībniekiem uz Gaŗezeru.

J. Mieriņš sen. nākošai valdes sēdei, ar rakstu ziņoja par savu līdzšinējo latviešu sabiedrībai domāto ziedojumu izmantošanu. ...Ons.

Piederīgie Latvijā meklē
MĀRTIŅU VILDI
dzim. 1908.g. 19. okt. Dzīvojis Vecumnieku Siliņos. Bijis Kanadā. Ziņas lūdz
Rita Mikelsteine,
32 Nordale Cres.,
Toronto, Ont. M6M 3A1,
tel. (416) 247-8891.

Fraternitas Lataviensis 60 gadi

Korporāciju Fraternitas Lataviensis nodibināja Rīgā 1926. gada 16. septembrī 28 Latvijas universitātes studenti. Tā garantēja komānu pie korporācijas Lettonia un par pirmo šaržēto ievēlēja Adolfu Krauli.

Fraternitas Lataviensis 60 gadu vēsture stāsta, ka doma par korporācijas dibināšanu radusies jau 1925. gada pavasarī grupai Viļa Olava komercskolas abitūrientu, kam vēlāk pievienojās vecāku kursu studenti, juristu un mediķu grupas. Dibinātāju vidū bija arī relātīvi liels skaits aktīvu atturības kustības darbinieku, tāpēc atturības principi un tās veicināšana ierakstīti Fraternitas Lataviensis komānos.

Dibinātāji korporācijas ideālus un principus ietvēra devīzē: Pro patria, iustitia, honore, — soloties sevi veltīt tēvzemei, taisnībai un goda prātam, un izvēlējās korporācijas nosaukumu Latavia. Tās latviskais nosaukums nozīmē latavu brālību, un to pieņēma, lai godinātu un uzturētu tautā dzīvu senās latviešu cilts locekļu latavu piemiņu, kuri dzīvojuši tagadējās Krustpils novadā. Uzņemot Prezidiju konventā 1928. gada 20. novembrī, izvēlētais vārds bija jāmaina uz Fraternitas Lataviensis, tāpat arī pirmās melni, zili, zelta krāsas bija jāmaina uz — melns, balts, zelts.

Dibinātāji ielika daudz degsmes konventa iekšējās organizācijas izveidošanā, veidojot tradicijas un pulcinot ap sevi nacionāli domājošus Latvijas universitātes studentus, audzinot tos godprātībā, gara cēlumā, dzimtenes mīlestībā, pienākuma apziņā un vienojot draudzībā. Pēc aizvadītiem 60 gadiem vēl šodien pirmā Frat. Lataviensis dibinātāju prasība ir ievērot nacionāli politisko principu skaidrību.

Fraternitas Lataviensis saimei jau drīz pēc dibināšanas pievienojās kupls skaits goda filistru. Sevišķi rosīgi bija izglītības resora atbildīgie skolu darbinieki, Skolu departamenta, vidusskolu un arodskolu direktori, lielāks skaits skolu vadītāju un skolotāju. Starp viņiem nevaram nepieminēt Latvijas valsts konservātorijas rektoru prof. Jāzepu Vītolu, kas komponējis mūsu konventa Karoga dziesmu.

Fraternitas Lataviensis darbībā ievērojamā vietā bija literārie vakari, kuŗus nodibināja 1927. gada 26. februārī; tiem sekoja rosīgs pašdarbības posms, jo pēc pieciem gadiem notika 100. literārais vakars. Literāro vakaru rosība turpinās joprojām izklīdušiem pasaules tālēs. Literāro vakaru rosība ir izskaidrojama tā, ka pirmo goda filistru vidū bija daudzi izcili skolu darbinieki, tāpat kupls skaits literātu, kas veikuši ievērojamu darbu mūsu tautai un tēvzemei par godu. Šeit nevaram nepieminēt aizvesto dzejnieku Leonīdu Breikšu, viņa nacionālās vārsmas ir ar nezūdošu vērtību, kā Svēts mantojums, Latvieša ticība u.c.

Fraternitas Lataviensis sastāvs ar literātiem, atturības kustības veicinātājiem, skolu darbiniekiem, universitāšu mācībspēkiem un dedzīgo pieeju nacionāliem centieniem iezīmēja latavu īpatnējos garīgos vaibstus un konventa raksturu.

Gadu gājumā no melni-balti-zelta krāsu brāļu vidus ir nākuši daudzi latviešu kultūras un sabiedriski politiski darbinieki, zinātnieki un dažādu saimniecisku nozaŗu lietpratēji. Starp politiskās dzīves vadītājiem īpaša vieta ir ministram un diplomātam Dr. Miķelim Valteram. Tāpat īpaša vieta ir juristam un vēsturniekam Ādolfam Šildem, daudzu grāmatu autoram par latviešu tautas likteņiem un nenogurstošam cīnītājam par latviešu tautas tiesībām.

Aizvadītajos 60 gados Fraternitas Lataviensis saimei ir pievienojušies ap 500 latviešu. Trimdas gaitas sāka 98 saimes locekļi, kuŗiem svešumā ir pievienojusies jauna paaudze. Degsme tēvzemei ir prasījusi daudzus upuŗus no latviešu vidus. Baigajā gadā mocekļu nāvē aizgāja tēvs un dēls — Arnoldi Čuibes, deportācijā aizveda 19 locekļus ar ģimenēm, Kurzemes cietoksnī varoņu nāvē krita trīs latvienši un atdusas cietokšņa smiltājā. Dzelzkrusta kavalieris Pēteris Vabulis izšķīrās par nāvi, kad Zviedrija gatavojās viņu izdot krieviem. Tas ir korporācijas locekļu vienotības un ideoloģiska spēka pierādījums, kas nemirstīgi aug latviešu tautas nākotnei.

Fraternitas Lataviensis konvents svešumā pulcina savā vidū latviešu studentus, kas rod interesi pievienoties konventa saimei, kam rūp nacionālā apziņa, kas meklē draudzību latviskā vidē. Mēs ne tikai pulcinām, bet cenšamies ieaudzināt jaunajā audzē ticību un degsmi latviešu tautas mūžībai.

Fraternitas Lataviensis 60 gadu apritē pieminam, godinām un sveicam visus latviešus, kas ar savu sirds degsmi ir veikuši darbus mūsu brālības zelšanai. Mēs arī zinām, ka dzimtenes nebrīvībā šo dienu savās sirdīs klusībā piemin visi latvienši, kas līdz ar tautu dzimtenē nes uzlikto pārbaudījumu nastu un ar kuŗiem mēs esam kopā domās un lūgšanās.

Paliksim vienmēr uzticīgi un lepni ar savu tautu un neaizmirsīsim, ka visskaistākais ceļš ved mūs uz mūsu īstajam

Korp. Fraternitas Lataviensis prezidijs. No kr. viceseniors E. Tauriņš, seniors R. Šilders un sekretārs N. Goba.

Jubilejas svinības Toronto

Fraternitas Lataviensis sešdesmit gadu jubileja Toronto pulcināja konventa brāļus no Kanadas, ASV, Vācijas un pat tālās Brazilijas. Klāt bija arī divi no vēl sešiem dzīvajiem dibinātājiem — Ādolfs Šilde no Minsteres un Pēteris Pūliņš no Čikagas. Svētku norise bija plānota, lai līdz ar svinīgiem, tradicionāliem un atmiņu pārpilniem sarīkojumiem laika pietiktu arī nākotnes darbībai veltītām pārrunām.

Visi sarīkojumi notika Toronto Latviešu Centrā, kur atrodas arī konventa dzīvoklis.

Sarīkojumu virkne sākās ar svētbrīdi un svētku aktu. Svētbrīdi vadīja mācītājs Fricis Kristbergs, izlūdzoties Dieva

(Turpinājums 20. lp.)

mājām, un mūsu tautai tas ir Brīva Latvijas valsts dzintarjūras krastā!

Ticēsim taisnības uzvarai! Aizvestais Frat. Lataviensis filistrs Leonīds Breikšs savā dzejolī saka:

Jo pacels Dievs uz savām rokām,
Mūs tad, kad mūsu diena nāks!

Korporācijas Fraternitas Lataviensis 60 gadu jubilejas komeršā Toronto.

Arnis Akmentiņš

Arģentīna nav Lejputrija

(42. turpinājums)

— Divus un trīs metrus augstas akmens plāksnes ar mistiskiem hieroglifiem un figūrām, kuŗas lielā skaitā atrastas apkārtējos pakalnos, bet vēlāk saskaldītas un iemūrētas daudzu namu pamatos un sienās un tagad tuvākā apkārtnē vairs reti kur sastopamas... — paskaidro viesnīcas pārvaldnieks. — Bet seno iedzīvotāju apaļās akmens mītnes saglabājušās vairākas; arī mūŗi, kas sakrauti uz zemes īpašuma robežām.

Šie stāsti ierosina manu iztēli. Apkārtni tagad vēroju no pilnīgi citas perspektīvas. Vēl atlicis pāris stundu laika, kuŗu nolemju izmantot, lai iepazītos ar aizvēsturiskajām mājām. Kāpjot pa slīpo nogāzi augšup ziemeļrietumu virzienā, novēroju kādu neierastu augstienes klimata īpatnību. Pret sauli pavērstā seja un krūtis karst svelmainos staros, bet pāri mugurai, kuŗa ir ēnā, skrien salti drebuļi. Ļoti noderīgs apģērba gabals te izrādās poncho, kuŗu iespējams uzklāt uz pleciem kā uzmetni.

Nesaprotu, kāpēc pie dažiem pārtikas veikaliem un skārņiem, kuŗi te atvērti arī svētdienās, vējā plandās sarkani karogi. Vēlāk noskaidrojas, ka tas tāds miesnieku izgudrots mudulis, kā saviem klientiem paziņot, kur pārdod labas kvalitātes liellopu gaļu. Tie, kas tirgojas ar lētāku otras šķiras preci, izkaŗ dzeltenu karogu.

Pirmās trīs apaļās akmens mājas atrodu plaša tūruma vidū, kur pagājušajā vasarā augusi kukurūza, jo atmatā virs šķērsām nogāzei artajām vagām saulē kā miroņu kauli bal šī tipiskā Dienvidamerikas auga izkaltušie stublāji. Senās celtnes varu apskatīt tikai no ārpuses, jo mazākajā ierīkota cūkkūts, un abās lielākajās mitinās kazas un mūļi. Akmens sienas pāris metru augstas, un granīta bluķi sakrauti ar tādu izmaņu un prasmi, ka nekur neredz spraugas. Durvju atvērums, kas tagad aizsprostots ar algarobo un čanāra koka mietiem, ierīkots aizvēja pusē uz ziemeļiem pret sauli. Melnie sivēni, kas mitinās šai īpatnējā aizgaldā, ir ļoti tramīgi un izsalkuši. Cilvēku ieraudzījuši, tie bailīgi drūzmējas barā un kviec. Sīc zilas mušas. Tvan asa vircas smaka.

Četros pēcpusdienā kāpjam autobusā un šūpojamies atpakaļ uz Tukumanu. Šoseja viļņaina, un mazautobuss lēkā trīsceturtdaļu taktī. Pavadītāji draudzīgi māj sveicienus. Starp tiem arī pāris īstu indiāņu ar sarkanīgi brūnām kā akmenī cirstām sejām.

Meža vidū asā kalnu ceļa līkumā noklaudz pāris spalgu blīkšķu. Iekaucas bremzes, un mašīna apstājas. Šoferis norūpējies palien zem vāģa un ilgi grabinās ap asi starp pakaļējiem riteņiem.

— Kas noticis?

Kas lēcies? — ekskursanti neziņā jautā.

— Ko es zinu? — šoferis nelaimīgi vaibsta seju. — Laikam salūzis kāds lodīšu gultnis, satelits vai cits kāds krāms. Arī viena atspere sagriezusies šķībi... Zinait! Man sacīkšu braucēja asinis... Vienmēr kāja uz gāzes pedāļa. Liekas, ka šo ceļa līkumu paņēmu par strauju...

Ui, ui, ui! — žēlojas sarkanmataina seņora ar sudrabotām degunkniebja acenēm. — Vai Dieviņ! Kā mēs tiksim mājās? Mani Tukumanā gaida radi!

— No! Santissima virgen! — baiļojas otra dāma. —Vai mums te džunglos un tumsā vajadzēs pavadīt nakti?

— Kādēļ ne?! — ar bezbēdīgu smaidu tīši kaitina iesirms seņors. — Uzkursim ugunskuru! Noķersim kādu kazlēnu vai jēru! Būs gaisma, siltums un asādo!

Šoferis lielīgi smejas: — Ha! Neraizējieties! No kalna lejā noplanēšu kaut uz trim riteņiem! Ne velti man sacīkšu braucēja asinis...

Un patiesi laikam nav tik ļauni. Mazautobuss dobji dūkdams un pavisam lēnām ceļu turpina. Ceļa līkumos atskan jau pazīstamā karkšķēšana. Kaut kāds nieks tomēr laikam sagājis dēlī. Šoferis skaļāk uzgriež radio. Tā ceļotāji pamazām pierod pie neparastās dārdoņas. Klausāmies futbola ziņas no Buenosairesas. Atkal uzvarējis Bokas klubs. Četri pret nulli! Tie, kas šī kluba draugi un simpatizētāji, vareni priecājas un jūsmīgi aplaudē, jo daudziem arģentīniešiem futbols ir lielāka kaislība nekā politika. Sarunas novirzās uz dažādām sporta izrīcībām un problēmām. Šoferis pamazām ļauj vaļu savām sacīkšu braucēja asinīm. Tā, pavisam nemanot, atkal esam nobraukuši atpakaļ plašajā pakājes līdzenumā.

Ir svētdienas pievakare. Vientuļiem lauku ciemiem cauri braucot, bez mitas un apstājas jāpūš taure. Pa plato šoseju — trīs soļus uz priekšu un divus atpakaļ — meimuro no ugunsūdens krietni iereibuši cukurniedŗu cirtēji. Izdzirduši spalgu pūtienu, daži streipuļotāji, kā zemē iemieti, apstājas ceļa vidū. Citam rokā pustukša tumšā sarkanvīna pudele un bikšu kabatā vēl otra neaizsākta. Sejā muļķīgs smīns. Kāds gaučo, uz mūļa jādams, aizsnaudies, sakņupis sedlos, guļ plakaniski uz vaiga un, dzīvnieka kaklu apkampis, lēni šūpojas mājup.

Barezzi viesnīcā man katru nakti cits kaimiņš. Šovakar uz galda nolikta balta bakelita suka; blakus liels stikla pods ar smaržīgu matu ziedes recekli ,,Lords Cheselins'' un pāris saņurcītu žurnālu. Vispatīkamākie istabas biedri ir laucinieki. Tie parasti noprasa: — Kādas es tautības? — Un nākošā mirklī jau mierīgi krāc... Viņus tūliņ var pazīt no pītajiem zaļganiem palmu lapu groziņiem, kas nolikti uz blakus gultas, un poncho, kas pārklāts krēsla atzveltnei.

Šoreiz aizdurvē pie sienas virs drēbju pakaramā knaģa karājas tumši pelēks lietus mētelis un brūna italiešu platmale. Nakts atkal tveicīgi karsta. Pagalma pretējā pusē zem otra stāva galerijas nojumes atzveltņu krēslos uz ieapaļām sliecēm sēž vecie žīdi un klusi sarunājas. Kaut kur tālu pilsētas otrā pusē ar rēgulārām atstarpēm dimd spēcīgas trokšņa petardes, ar kādām te parasts paziņot lielas balles, polītiska masu mītiņa vai ievērojamu svinību iesākšanos. Iededzinu moskītu spirāli un, otra pasažieŗa ierašanos nesagaidījis, eju gulēt. Pēc tālā ceļa un kāpelēšanas pa kalniem visos kaulos jūtu smagu nogurumu. Varenā skaņu divkaujā no vairākiem skaļruņiem reizē pāri Tukumanai skan moderna tingeltangeļu mūzika.

Mani no miega iztraucē skrapstošs troksnis. Sapņodams par apaļām akmens mājām, kas celtas pirms piecpadsmit tūkstoš gadiem un kur tagad rukšķ melnas cūkas, neesmu manījis mana istabas biedra ierašanos. Atveŗu acis un redzu, ka jauns cilvēks ar šmaugām ūsiņām, tērpies platā, zilganā naktskrekla paltrakā, tup blakus gultā un drebošā sērkociņa gaismā uzmanīgi pētī baltos palagus. Siltzemes svelmainā nakts lēni griežas uz rīta pusi. Tramvaju dārdēšana uz ielas atskan ar gaŗākām atstarpēm. Viesnīcas restorāna telpās, kur notiek kaut kāda ,,rotariešu'' sanāksme, murd klusinātas balsis, un kāda runātāja vai referāta lasītāja vārdus brīžiem pārtrauc piekrišanas aplausi. Uz kaimiņmājas jumta ņaud un vaimanā kaķi. Rūgteni tvan moskitu spirāles dūmekļa degļis. Sev kaklā jūtu aizsmakumu un vieglas sāpes. Pavasaŗa laikā cilvēki šķaudās un slimo ar gripu. — Kāda neraža! — ja arī man šī nepatīkamā kaite būtu piemetusies. Jauneklis blakus gultā ļoti nemierīgs; kasās, šņaukājas, grozās no vieniem sāniem uz otriem, trūkstas augšā, vienmēr no jauna rauj sērkociņus un kaut ko savā gultā meklē.

— Seņor! Kādēļ neiededziniet elektrību, ja jums kas pazudis?

— Ai! Desmit tūkstoš reizes piedodiet! Neuzdrošinājos traucēt ar tik spilgtu gaismu... — svešais, kautri smaidīdams, atvainojās. — Man tāda sajūta, ka te kādi ,,bicho'' (kukaiņi)...

Iededzinām abas naktsgaldiņu lampas un arī lielo spuldzi, kas vītā kabelī pakārta pie istabas griestiem. Vairāk par dažiem no spirāles dūmiem apreibinātiem odiem, kas mierīgi sēž uz baltajām sienām, neatrodam. Arī gultās, kuŗu palagiem nu katru atsevišķu auduma diegu var redzēt, nemana ne skudru, ne termitu, nedz citu kādu mošķu.

— Nu! Kur tad ir tie rāpuļi, kas jūs traucē? — mazliet asi jautāju.

— Savādi! Nekur nav! Bet varu zvērēt, ka līda gar muguru... — tā runādams, jaunais cilvēks novelk savu plāno naktssvārku un pārbauda arī to. — He! Nav... Patiesi nav... Bet jutu, ka rāpoja...

— Nieki! Smieklīgas iedomas! Pašsuģestija... Lūdzu, analizējiet šo sajūtu: Ja naktsmiera traucētāji ātri tekā, tad jums blusas; ja lēni čāpo un bieži apstājas, tad utis... — es, ļaudams vaļu iztēlei, pamācu. — Blaktis un vinčukas nejūt nemaz. Tās staigājot tik liegi kā samta tupelēs ieautām kājām.

(Turpinājums sekos)

SENĀS BALSIS

No dainu pūra

TĒVZEMEI—SADZĪVEI—PADOMAM

Sakārtojis K. Puriņš

9.

Dziedādama es uzkāpu
Baltābola kalniņā:
Lai birst manas greznas dziesmas
Baltābola ziediņos.
257 Dunalkas Azp.

Baltābola pļavu bridu,
Pie māmiņas sērst ejot:
Māmiņ' mani aizdevuse
Baltābola pļāvējam.
26497 V.K.Z.

Sēteņa, muna sēteņa,
Uoriskāje vītiņā:
Navar puorbrist zīmas snīgu,
Vosor' zaļu duobulteņu.
37999 Pildas Ldz.

Grieze grieza rudzu lauku,
Paipaliņa ābuliņu;
Griez, griezīte, tīrus rudzus,
Paipaliņa āboliņu.
2482 Džūkstes Jlg.

Ruden' zied viršņu kalni,
Pavasarī dāboliņa;
Ruden'māte sakšas aude,
Pavasarī villainītes.
7456 Sēlpils Jk.

*

Īt saulīte, īt māmiņa
Par pogolmu runuodama;
Nu tuolines nepazynu,
Kura muna muomuliņa.
37648 Mērdzenes Ldz.

Skrien, bitīte, tai zemē,
Kur mans tēvs, māmuliņa,
Atnes man mīļu vārdu,
Zem spārniņa pasitusi.
3246 Lubānas Md.

Bite bite, māsa māsa,
Tās nerieba bāliņam:
Bite druvas nesliedēja,
Māsa zemes nedalīja.
3773 V.K.Z.

Mīļš manis bāleliņis,
Mīļas mātes auklējums;
Mīļi mani uzrunāja,
Mīļ' aizveda tautiņās.
37845 Bērzaunes Md.

Pie krūmiņa es tecēju,
Krūmiņš mana paēnīte;
Pie brālīša galvu glaudu,
Brālīts tautu rājējiņš.
37851 Seces Jk.

*

Māte mani atstādama
Dev' man gudru padomiņu:
Audzi liela, staigā balta,
Godam valkā vainadziņu.
38319 Skolas

Līdzā dzimu, līdzā augu
Ar baltaju āboliņu.
Līdzā vien nevarēju
Ar ābolu noziedēt.
1191 Krotes Lp.

Autiņš man piedzemot,
Autiņš man nomirstot;
Tik to zīļu vainadziņu
Kā ciemot paciemoju.
5788 Nītaures, Cēsu Rg. C.

Vīna puče, treis lapeņis,
Deveiņim zīdeņim;
Vīnys muotis tī bērneņi,
Na vīnā pruoteņā.
37974 Dricēnu Rz.

Tēva dotu, mātes dotu
Sasasēju nastiņā;
Savu Dieva devumiņu
Vezumā nepavedu.
3758 Bērzaunes Md.

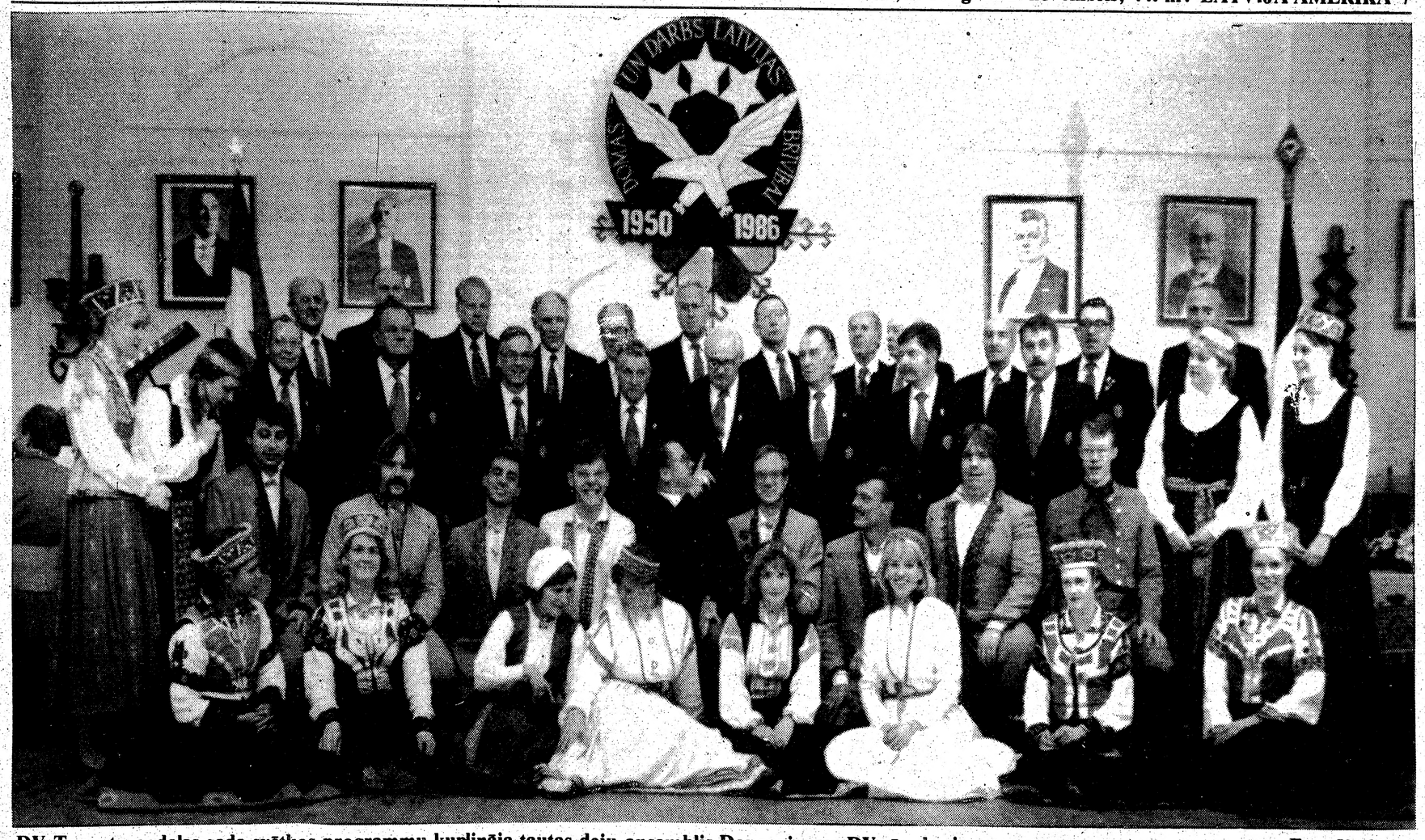

DV Toronto nodaļas gada svētkos programmu kuplināja tautas deju ansamblis Daugaviņa un DV vīru koris. Foto V. Cinis.

Lielākās DV nodaļas gada svētki

DV Toronto nodaļas 36. gada dienas svinības Latviešu Namā ar uzrunu atklāja valdes priekšsēdis Z. Akots. Kalamazū viesis Auseklis Elksnis teica svētku runu —Bezkompromisa cīnītājs ir mūsu nākotne.

Biedrzinis J. Treimanis ziņoja par biedru sastāvu un izsauca nozīmju — žetonu saņemšanai jauniestājušos — 11 vanagus, 6 vanadzes un 22 mūža biedrus, kuŗus sveica jaunieša Gunta Eislera sacīts Daugavas Vanagu Svinīgais solījums.

DVCV loceklis un KV 1. vicepriekšsēdis A. Kalupnieks pasniedza apbalvojumus — DV krūšu nozīmi zeltā saņēma nodaļas sporta nozares vadītājs un DV vīru koŗa priekšnieks H. Jākobsons, DVCV atzinības rakstu — P. Grauds, bet DVKV atzinības rakstus— T. Ķivlenieks, G. Vērenieks, L. Pūris un V. Gulbis. DVKV sporta nozares vadītājs J.Treijs pasniedza apbalvojumus sportā — O. Zvirgzdgraudam, P. Graudam, K. Pavasarim, E. Viškeram, A. Intam, A. Rūdolfam un O. Lepšem.

Saieta turpinājumā sveicienus nodaļai no DVCV un DVKV vadītājām personām nodeva A. Kalupnieks, no Kanadas vanadzēm un Hamiltonas nodaļas — vanadžu vadītāja N. Pulciņa, no Druvas nodaļas — valdes priekšsēdis A. Kalniņš, no Ziemeļniekiem — maj. A. Ameriks, nododot velti — grāmatu, no Latviešu Nama — E. Koks. Piesūtītos apsveikumus nolasīja vakara vadītājs A. Vītols sen. Svinīgais akts nobeidzās ar DV vīru koŗa dziedāto Daugavas vanagu dziesmu.

Pēc īsa pārtraukuma sekoja bagātīga programma. Ar 12 dejām piedalījās DV tautas deju kopa Daugaviņa E. Kalviņa vadībā. Diriģenta A. Pērkona vadītais DV vīru koris dziedāja 8 dziesmas.

Saviesīgā vakara deju mūziku spēlēja I. Ķipis. Par zāles dekorējumu un viesu cienāšanu rūpējās nodaļas vanadzes.

-ons.

KITČENERA

● Kitčeneras-Vaterlū DV nodaļa kopā ar Latviešu biedrību rīko Mārtiņu balli 1. novembrī pulksten 19. Sarīkojums notiks Cedar Barn restorānā, Vaterlū. Tas sasniedzams, braucot pa King Street N un Hwy. 86 N. Par deju mūziku gādās A. Preiss, bet par smaidiem viesu sejās deju starplaikā — Maija Ķuze un Hugo Miķelsons.

● 18. novembŗa atceres sarīkojums Kičeneras-Vaterlū Daugavas Vanagu, Latviešu biedrības un ev. lut. latviešu draudzes izkārtojumā notiks svētdien, 16. novembrī, St. Mathews baznīcā, Church un Benton ielas krustojumā, Kičenerā. Sarīkojums sāksies pulksten 14:30 ar mācītāja E. Kuškēvica vadītu dievkalpojumu un komponista Jāņa Norviļa ērģeļu mūziku. Akts notiks baznīcas sarīkojuma telpās ar Ojāra Ieviņa svētku runu, soprāna Ērikas Beitānes dziesmām J. Norviļa klavieŗu pavadījumā. Tējas galds. Ieejas pret labprātīgiem ziedojumiem, sākot ar $5.00. **...Ons.**

Gleznošanas kursi Toronto

DV Toronto nodaļas valdes sēdi 16. oktobrī atklāja valdes priekšs. Z. Akots.

Lai atslogotu kluba izdevumus, darbinieki J. Kļaviņš un V. Jostiņš pieteica savu darbu klubā bez atlīdzības svētdienās, kad notiek referāti.

Atteikušās valdes loceklessekretāres M. Lejiņas vietā minētos pienākumus uzņēmās H. Miķelsons.

Ārējās informācijas vadītājs nosūtījis telegrammu ASV prezidentam R. Rēgenam, norādot uz viltotām liecībām pret reportieri N. Daņilovu, kā arī lūdzot nesūtīt uz Padomju savienību igauni K. Linnasu.

Apzināti interesenti gleznošanā, kas gleznotāja E. Ērvalda vadībā atsāktu nodarbības nodaļas namā. Tuvākai informācijai zvanīt H. Miķelsonam 447-9861. Vecums vai piederība pie organizācijas nav svarīga.

1. novembrī no rīta notiks ASV un Kanadas izlases komandu spēles novusā, bet pulksten 20:00 sāksies saviesīgs vakars. 2. novembrī — svētdien, atklāts novusa turnīrs.

Kritušo karavīru pieminekļim Saulainē piešķīra 50. dol. Ar 100 dol. atbalstīs divu nodaļas labvēļu piedalīšanos ABN Līgas konferencē Toronto. Gaŗezera loteriju atbalstīja ar 100 dol. No LNF Zviedrijā nolēma pasūtināt 6 Latvijas Satversmes komplektus. Nodaļas vanadzes iemaksājušas 100 dol. Rūdolfa Britāla piemiņas fondā.

Pārrunāja par ārējās informācijas darba sekmēšanu un esošo materiālu atjaunošanu. Bija arī debates par ierosinājumiem jaunatnes, latviešu sabiedrības un Daugavas Vanagu sadarbībai. **...Ons.**

KAŖAVĪRU DAUDZINĀJUMS

sestdien, 8. novembrī, pl. 19.00

DV NAMĀ, 125 BROADVIEW AVE, TORONTO

Piedalās:

Modris Lorbergs — Daudzinājums
Andis Cers — Dziesmas
Jānis Beloglāzovs — Klavieŗu pavadījumi
Hugo Miķelsons — Dzejas un vakara vadība

Pilna bufete * Kopīgas dziesmas

Ieeja $10.-, ieskaitot auksto galdu.

AICINA DV TORONTO NODAĻAS VALDE

MĀRTIŅU TIRDZIŅŠ

LATVIEŠU CENTRĀ

4 CREDIT UNION DRIVE, TORONTO

sestdien, 8. novembrī no pl. 10 līdz 18 un svētdien, 9. novembrī no pl. 11.30 līdz 16.

Latviešu daiļamatnieku darbi. Gleznas.

Laimes rats — vērtīgi laimesti.

Mūsu lauksaimnieku raža.

Centra dāmu komiteja rūpēsies par siltām pusdienām — zoss un cūkas cepešiem, kāpostiem, desiņām un citiem gardumiem.

Visus laipni ielūdz
Latviešu Centra dāmu komiteja un Latviešu daiļamatnieku savienība Kanadā.

GUNARS CONSTRUCTION

izdara visāda veida pārbūvju un piebūvju darbus, ieskaitot plumbing un elektrību.

Lūdz zvanīt **889-5076.**

Vēlos pirkt lietotu automašīnu automatiski vadāmu. Zvanīt vakaros 465-9833.

7. AABS SIMPOZIJS

Security and Human Rights in the Baltic

co-sponsored by the Chair of Estonian Studies, University of Toronto

sestdien, 8. novembrī, pl. 9.30—16.00

GEORGE IGNATIEFF THEATRE, UNIVERSITY OF TORONTO, 15 DEVONSHIRE PLACE

Piedalās: Toronto, Wilfrid Laurier, Brock un Trent universitāšu profesori — Tonu Parming, Gordon Skilling, Olev Trass, Toivo Miljan, Juris Dreifelds, Romas Vastokas, un Andrew Rasiulis, Department of National Defence, Ottawa; Alan Bowker, Dept of External Affairs, Ottawa.

Reģistrācija $20.- Studenti un seniori $15.-

TORONTO ZIŅAS

● Varoņu piemiņas svētbrīdī Saulainē sestdien, 8. novembrī, pl. 14.00 bez Toronto latviešu biedrības Sestdienas skolas absolventu klases piedalīsies arī Baltiešu veterānu korpusa pārstāvji ar saviem karogiem. Svētbrīdi pie Kritušo karavīru piemineklja vadīs māc. Arveds Celms, bet svētku runu teiks Latviešu virsnieku apvienības Kanadas kopas priekšnieks Ernests Ozoliņš.

Pēc svētbrīža Saulaines sabiedriskajās telpās norisīs saiets ar groziņiem.

Tās pašas dienas vakarā, pl. 19.00 Toronto DV nodaļas sarīkojumā DV namā norisīs Varoņu daudzinājums. Piemiņas runu par tematu Varoņu gaismas atspulgā sacīs Modris Lorbergs.

● Piektais Latviešu Balss raidījums Toronto notiks sestdien, 1. novembrī.

Šis raidījums būs veltīts kritušo karavīru un varoņu piemiņai. Raidījumā būs dzejnieka Andreja Eglīša runas izvilkums, dzeju skandējumi un dziesmu atskaņojumi. Būs arī komentārs angļu valodā par apstākļiem okupētajā Latvijā.

Pieteicēji ir Ivona Kivleniece un Hugo Miķelsons; ieskaņotājs un studijas konsultants ir Dainis Ķivlenieks, bet programmas plānotāja pienākumus pagaidām veic Modris Lorbergs.

Latviešu Balss raidījums dzirdams AM skalā CHIN raidītājā, 1540. vilnī katru otro sestdienas vakaru no pl.22.30 —23.00. Raidījums 15. novembrī būs veltīts Latvijas valsts proklamēšanas atcerei.

● DVK valdes Ārējās informācijas sanāksmē 8. oktobrī Toronto nodaļas namā pulcējās 15 dalībnieku. Igauņus pārstāvēja Malle Pihl un Viive Lomax, bet LNJAK — H. Ozols ar uzdevumu informēt Baltijas tautu un ukraiņu jaunatnes organizācijas par sēdē pieņemtiem uzdevumiem.

Sanāksmes galvenais darba kārtības punkts bija Apvienoto Nāciju pasludinātās Cilvēku tiesību dienas — 10. decembŗa — atzīmēšana. Toronto tā notiks svētdien, 7. decembrī, pl. 13.00, pie pilsētas valdes nama ar galveno runātāju Ontario konservātīvo partijas deputātu Juriju Šimko.

Demonstrācijas priekšdarbi sāksies tās pašas dienas rītā, pl. 9.00 Latviešu Namā, kur talkā aicināts ikviens latvietis.

Nākošā sanāksme notiks 5. novembrī, pl. 19.45, DV Toronto nodaļas namā.

● Latviešu preses biedrības Kanadas kopas valde 22. oktobŗa sēdē ilgāk pakavējās pie LPB iecerētā izdevuma Brīvais Vārds atjaunošanas plāniem. Kanadas redaktora pienākumus uzņēmies Arveds Celms. No LPB Centrālās valdes par izdevuma galveno redaktoru pagaidām nozīmēts Jānis Sudrabiņš Rietumvācijā.

Pēc technisko apstākļu noskaidrošanas iespējams, ka Brīvā Vārda izdošana būtu lietderīgāka un lētāka Kanadā.

Ja savlaicīgi varēs nodrošināt materiālo atbalstu, atjaunotā izdevuma pirmais metiens būtu iespējams jau nākamā gada pavasarī.

● Toronto latviešu tautas augstskolas Latvisko zināšanu semināra rudens lekcijas atsāka 19. oktobrī Latviešu namā ar Dr. Vitauta Kalniņa referātu: Šūnu struktūra un to funkcija asinsvados. Ievadvārdos TLTA prezidija vadītājs Kārlis Vasarājs atzīmēja, ka seminārā par lektoriem saistīti vecie un jaunie latviešu zinātnieki. Ar lektoru Dr. V. Kalniņu iepazīstināja semināra vadītāja Pamela Melnbārde. Viņš dzimis 1938. gadā Rīgā, studējis MacMaster (Hamiltonā), Queen's (Kingstonā) un Harvardas universitātē, kur lasījis lekcijas bioloģijā, Toronto universitātē profesors anatomijā un kā zinātnieks-viesis (visiting scientist) Pastera institūtā Parīzē un Saskačevanas universitātē Kanadā. Publicējis ap 70 zinātnisku darbu. Dr. V. Kalniņš savā lekcijā apskatīja sklerozes radītās pārmaiņas asinsvados, bojājumus un pētījumus to novēršanai. Ja asins sarecējumi no bājātiem asinsvadiem iekļūst smadzenēs un sirds muskulī, no aizsprostojuma rodas sirds trieka, vai smadzeņu trieka, kas ir viens no galvenajiem nāves cēloņiem rietumpasaulē. Dr. V. Kalniņa pētījumi sniedzas šajos laukos. Priekšlasījumu papildināja ar slīdīšu izrādi. Pārrunās un jautājumos piedalījās A. Sēra, A. Martinsone, prof. E. Žubeckis, V. Slavieša, L. Ozols, J. Strēlis u.c. DV Centrālā valde no Januma fonda piešķīrusi 300 dolaru atbalsta Latvisko zināšanu semināram. A. Šterns piešķīrumu līdz ar diplomu pasniedza semināra vadītājai P. Melnbārdei. Par kafejas galdu rūpējās G. Rasa. 9. novembrī pl. 14:00 prof. G. Šubiņa lekcija: Mūsu tuvākie nākotnes darbi un Vija Purmale lasīs par Latviešu skolu. Vadīs Māris Martinsons. 14. decembrī Pēteŗa Zariņa lekcija: Lūcija Garuta — latviešu sieviešu komponistes loma Latvijas vēsturē. Vadīs Ingrīda Matckare.

● TLTA ģimnazijas skolotāju un vecāku gadasapulcē 22. oktobrī Latviešu namā ģimnazijas direktrise V. Slavieša apskatīja ģimnazijas veikumus un ko trimdas skola dēvusi latviešu sabiedrībai. Ģimnazijā šogad mācās 37 skolnieki no 33 ģimenēm ar 12 skolotājiem un vienu skolotāju speciāliem uzdevumiem. Darbojas paidagoģiskā klase jaunu skolotāju sagatavošanai un sagatavošanas klase. Bez tam vēl darbojas četru interešu grupu vadītāji un četri techniskie darbinieki. No ģimnazijas absolventiem nākuši jaunie skolotāji latviešu skolām, mūsu sabiedriskie darbinieki, garīgās dzīves veidotāji (mācītāji), latvisko tradiciju kopēji u.t.t. Direktrise norādīja uz ģimenes lielo lomu latviskajā audzināšanā un ieinteresēšanā apmeklēt latviešu skolu. Ģimnazijā šo interesi veicina skolēnu pašdarbību grupas, no kuŗām visdarbīgākais ir drāmas pulciņš un kokļu ansamblis. Šogad būs arī vēstures pulciņš. Tā vadībā darbosies direktrise V. Slavieša, skolotājs Ojārs Sils, vēsturnieks T. Puisāns un literātūras skolotājs mācītājs A. Celms. Kasieris A. Bērziņš deva pārskatu par aizvadītā gada ieņēmumiem un izdevumiem, kas pārsnieguši ieņēmumus par 859 dolariem, ko piemaksājusi TLTA. Šogad mainījušies vecāku padomes priekšsēži, L. Ozola vietā nākot Edm. Ozolam.

● Toronto latviešu biedrības dāmu komitejas rīkotā gadskārtējā Raibā pēcpusdiena 19. oktobrī Latviešu namā pie kafijas un cepumiem bija pulcinājusi 80 apmeklētāju. Pēc dāmu komitejas priekšnieces Gaidas Velmes ievadvārdiem pēcpusdienas norisi vadīja Ruta Rozentāle. Raimonds Šteinbergs rādīja slīdītes no saviem ceļojumiem pa Japānu, Vāciju un Kaliforniju. Eduards Tiltiņš dalījās ar klausītājiem savās jaunības laika atmiņās tā laika Rīgā. Latviešu ģimnazijas absolvente Vija Purmale deklamēja Viļa Plūdoņa Latvju himna. Komitejas priekšniece G. Velme pasniedza izpildītājiem ziedus. Ar apsveikuma dziesmu sumināja Rasmu Virkavu un Oskaru Lepši dzīves gadu atcerē. TLB priekšnieks L. Ozols viņiem pasniedza grāmatu veltes. Vēl skanēja vairākas dziesmas, kuŗas vadīja Alberts Vītols. Laviešu biedrība rīko 9. novembrī pl. 16:00 Latviešu namā cīnītāju piemiņas sarīkojumu ar mācītāja A. Celma referātu: Latviešu varonis. Piedalās Ariana Liepiņa un kokļētāju-dziedātāju ansamblis. 30. novembrī Latviešu namā mācītāja Artura Dūmiņa referāts pl. 16:00 — Laiks un mūžība. Abos sarīkojumos dāmu komitejas kafijas galds.

● Sv. Andreja draudzes gadskārtējā rudens ražas tirdziņā 18. oktobrī baznīcas telpās, sākot jau no pl. 9 rītā bija iegūstami ne tikai draudzes locekļu un labvēļu tirdziņam sadāvinātā rudens raža — augļi no Millera ābolu dārziem Breitonā un dārzāji no Peniķu, Āpšu, Kausa un Rozenberga saimniecībām, — bet arī pašceptas maizes un tortes, kā arī Kūlnieka dravu medus. Dāmu komiteja bija rīkojusi kafijas galdu un izsniedza arī pusdienas. Tirdziņš deva komitejai pāri par 1000 dolaru tīrā atlikuma. Atlikušās tirdziņa mantas izlozēja svētdienas dievkalpojumam sekojošā Plaujas svētku draudzes pēcpusdienā, kur pie dāmu komitejas klātajiem galdiem pulcējās pāri par 200 apmeklētāju. Mācītājs J. Cālītis stāstīja par savu okupētās Latvijas apmeklējumu, kas sagadījās Šatakvas konferences laikā. Arī draudzes pēcpusdiena deva ap 1000 dolaru atlikuma. Dāmu komitejas priekšniece Balva Kūla pateicās visiem ziedotājiem un darba darītājiem.

● Austrumu draudzes dāmu komitejas gadskārtējais bazārs 2. novembrī pēc Ticības atjaunošanas svētku dievkalpojuma pl. 13:00 Sv. Barnaba baznīcas zālē. Loterijā daudz vērtīgu laimestu. Dāmas rūpēsies par kafijas galdu ar cepumiem un citiem latviskiem gārdumiem.

● Sv. Andreja draudzes nākamā gada iesvētāmo sarakstā jau reģistrēti 12 jauniešu. Latviski nerunājošo iesvētāmo grupai sanāksme svētdien, 2. novembrī, pēc angļu valodas dievkalpojuma pl. 9:30, pārējiem pl. 14:00. Jauniešu iesvētes dievkalpojums 24. maijā.

● Gaujas 14. gaidu vienības tradicionālais Mārtiņu sarīkojums 2. novembrī pl. 16:00 Sv. Andreja baznīcas telpās. Budeļu maskas, nodarbību galdi un rotaļas.

● Lāčplēšu un varoņu piemiņai veltīta atcere 9. Novembrī pl. 14:00 Centrā. Galvenais runātājs plkv. ltn. Zigurds Andersons no Otavas. Temats: Rietumu pretestība un mēs. Priekšnesumos Voldemāra Pukata dzejas skandējumi, Hamiltonas koklētāju un dainotāju kopa J. Dindzāna vadībā. Pirms tam atceres mielasts lūgtajiem pārstāvjiem — brīvības cīnītājiem.

● Sezonas pirmā sanāksme Sievietes Centrā, 8. oktobrī pulcināja ap 80 dalībnieces, kas noklausījās krāsu terapistes Patricijas Keras referātu: Krāsa un jūsu personīgā aura. Referente stāstīja par krāsu iespaidu uz cilvēka enerģiju, garīgo spēku, ķermeņa ķīmiskām reakcijām un arī uz balsi, piem. oranža krāsa — draudzību, dzeltenā — intellektu, zaļa — līdzsvaru, sarkanā krāsa → enerģiju u.t.t. Ar slīdītēm referente stāstījumu papildināja. 12. novembra sanāksmē pl. 18:00 zvērādu apstrādāšanas speciālists M. Bells stāstīs par zvērādu rūpniecību Kanadā. Stāstījumu papildinās neliela modes skate.

Alfreds un Tekla Banga 85 gadnieki

Londonā, Ontario, 4. oktobrī ģimenes, radu un draugu vidū savus 85 gadus nosvinēja Alfrēds un Tekla Bangas.

Svinības vadīja viņu znots Dr. Ilgvars Upmalis. Daudzi sirsnīgi sveicieni un krāšņi ziedi nāca no Londonas latviešu organizāciju pārstāvjiem. Jubilāri ir aktīvi piedalījušies Londonas latviešu organizācijās kopš to nodibināšanas.

Lūgšanu teica un savus dzejoļus nolasīja Lūcija Cauka. Sveicienus no draugiem, kas nevarēja ierasties, nodeva jubilāru meita Ausma Upmale. Viņa arī pieminēja 1984. gadā mirušo brāli Agri Bangu un pakavējās atmiņās pie jubilāru darba gadiem Latvijā un Kanadā.

Tekla Banga bijusi skolotāja Lielplatones pagastā un Tukumā, kā arī bēgļu laikos Vācijā.

Alfrēds Banga sācis savas darba gaitas kā Lielplatones pagasta darbvedis, turpinājis pašvaldību dienestā Cēsu apriņķa valdē un Rīgā Iekšlietu Ministrijā. No 1939. g. līdz 1944. g., ar pārtraukumu krievu okupācijas laikā, bijis Tukuma apriņķa vecākais.

Visi 7 Bangu mazbērni piedalījās svinībās. Mazdēls Miķelis Upmalis atveda un nolasīja Ontario premjēra Dāvīda Pētersona apsveikumu.

Sevišķu prieku jubilāriem sagādāja viņu otra mazmazbērna, pirmās mazmazmeitiņas piedzimšana Dr. Dāvīda Upmaļa ģimenē šī gada 1. oktobrī.

Jubilāri ir vienmēr bijuši dzīves prieka pilni, moži garā un atsaucīgi ģimenei un sabiedrībai. Daudz baltu dieniņu!

Ausma Upmale

Leonija Ozolkalne

Kur tu esi?

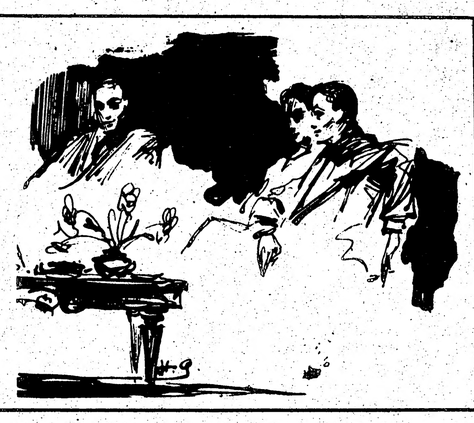

(36. turpinājums)

Tu — Kungs! Mēs gribam dzīvot! Dzīvot! Tā ir mūsos liktā liesma, Tavs spēks un Tava godība, kam kalpojam. Neatņem mums to pirms laika. Liec, lai norimst posta negaisi un cilvēks cilvēkam kļūst brālis, lai mūsu posta laiks beidzas un lai svešumā izdzītie nepaliktu tur tik ilgi, līdz iemīlētu svešu labumu. Lai vecā paaudze spētu pārvest savus jaunos uz mājām, pirms tie nav paspējuši pielipt svešumam.

Kungs, Tava izmisusī tauta gaida, neatstāj to zudībā. Izkliedē tos mākoņus, kas gul zemu pār mūsu zemi.

Kungs, Tavi vēji nāk un iet. Liec, lai tie aizbeŗ jūras un pārved tautu atpakaļ sausām kājām un bez skrambas. Ved mūs mājās, ved mūs mājās! dodi mums sauli, Tavas dzīvības sauli krastā pie Baltijas jūras...

Katrās krustcelēs, pie katra krusta Andai bija savi lūgšanas vārdi.

— Kur tu esi, vaicā gaiss, aizturētu elpu klausās mežs. Pilnas debesis ar šiem izmisuma pilnajiem saucieniem. Tikai neviena roka neatveŗ neziņas aizkaru. Pasaules laicīgā vara ir tik nežēlīga un liela. Vai Tu varēsi līdzēt, mazo ļaužu Dievs? Es Tevi lūdzos, es — rītdienas smilšu grauds Tavos ceļos.

Vai kāds bija licis kalna spredīķi mirstīgā mutē, sakot mierinošus vārdus? Likās, pat egles bija sakļāvušās lūgšanā.

Arvien vēl stāvot uz ceļa, Anda pamanīja krusta pakājē stīgojam sīku ziedu. Kas, pa kuŗu laiku, to tur bija sējis? Zieds nerunā, bet Anda redz — zieds pārvēršas mazā sejā, kas kaut ko ilgodamies lūdz un gaida...

Kā visi, kā visi...

Zieds — lūdzēja dvēsele? — min Anda un, noliekusi pieri, skaita:

— Liec roku uz pieres un sildi dvašā,
Kā putna bērnu, no pērkļa kas kritis,
Viens, — pasaulē lielā, svešā, tik plašā — —

Iešķindējās skārds, iedreboties žēlās pabērna raudās, vieglai vēja šalkai nolīgojot zāli krusta pakājē.

Un Pestītājs? — Viņš palocīja galvu:

— Es zinu, es zinu...

Bet tās ir citas valodas, ne laicīgām ausīm domātas. Varbūt tur aizmūži sarunājās ar tagadni? Dzīvo domas ar mirušo klusēšanu, ar bijušā un esošā jausmām, šalcot klusuma melodijās...

*

Nepierastais pēlis apsegam reizē spieda un slīdēja, neļaujot sevī ievīstīties. Vēl varētu gulēt, bet lejas troksnis trāpīja pa jūtīgu nervu, jo visa resnīša darbošanās tur lejā sastāvēja no skaļas krāsns urķa grabināšanas, tikai ne sildīšanas. Anda gaida, vēl pagaida, vai siltums no lejas neuzrāpsies līdz bēniņiem, ļaudams izkāpt no gultas un apģērbties. Vēl ir auksts, elpai ar baltu mutuli paliekot tepat gaisā karājoties.

— Ātri saposusies, Anda atstāj šauro telpu, kur tās platību kā iepūtīga lielmāte aizņem viena pati gulta. Lejā, ēdamā telpā, jau sēž Pēteris Priede, to sagaidot ar latvisku labrītu. Ieturējuši vieglās brokastis, jaunieši nospriež iet apskatīt tālāko apkārtni.

Kalns kalnu dzen, tuvāk, tālāk, augstāk, kā sacīkšu skrējienā apdzenot citam citu. Kājām pietiek spēka, acīm kāre zināt. Visapkārt redzamas akmens šķautnes, mežu adatas ar šauru spraugu un nelielu ciemu uz paugura terases.

Ieleja starp miestu un tuvāko pilsētu veido dziļai silei līdzīgu ieplaku ar šauru pļavas strēmeli gar ceļmalu. Augstiene pret augstieni, aizturot vējus, te saglabājusi siltumu, tikai gaisma te iekrīt pašā dienas vidū kā no augsti paceltas spuldzes. Un mēness te naktī karājas kā kalnā uzmesta stikla bumba, steidzīgi ripojot lejā un aizkrītot kā aiz skapja augšas.

Kam to varētu stāstīt un kas to ticētu, ka šīs saulainās, vēlās rudens dienas te kalnos ir kā mānīgs pavasaris, kad tavā dzimtenē sals sen sastindzinājis zemi. Bet stāvot te, saules aizvējā, pastieptā plauksta top brūna. Vējš pūš pāri no kalna uz kalnu kā nerātns puisis, cepuri pārsviezdams pāri upei uz viņu krastu, kur stāv viņa mīļā.

Bet tas ir tikai vējš un vēja atdzīts mākonis, kas pārlaižas pāri...

Nē, šie kalni nav zilganā dūmakā tīti, jo viņi ir tuvu. Tik tuvu, ka gandrīz pasniedzami ar roku. Ir dīvaini redzēt, kā mākonis sašķīst, atsitoties pret kalna pieri, un baltie miglas vāli sadalījušies aizpeld katrs savpus kalnam.

Nē, tas pa labi izirst un izjūk meža pudurī, kalna pierei kā no rīta peldes izkāpjot tīrai un spožai, kamēr mākoņa otra puse kā balts dvielis aizplīvoja pa gaisu. Cits mākonis, nokāpis vēl zemāk, ar mīkstu plaukstu nostrīķē kalnā izkaisīto mājiņu jumtus, noskūpstot skursteni, kas, pelēku dūmu pīpēdams, palaiž to mākonim līdz.

Zemās debesis gājējam strīķē mākoni gar pieri, to visu apņemdams ar aukstu tvaiku, spiežas cieši gar vaigiem, berzējas ap pleciem, atstājot tikko manāmu miglojumu matos un uz virslūpas. Mākonim aizejot gaŗām, mati saulē viz kā sīkām lāsītēm piebērti.

Kāp, cik augstu gribi, nekur nepaveŗas tāles, ne plašumi, tikai nebeidzami kalnu kūkumi. No augstienes lejā raugoties, liekas, ka tur dziļi lejā elpotu purvs.

Un mazajās ieplaku pļavās bāli izstīdzējušā kātā vēsi smaida violets krokusa zieds. Liekas neticami — dzimtenē rudens ar aukstu vēju, bet te pļavas ir krokusu pieziedētas, ziediem sēžot uz bālajiem stublājiem kā aizkavētām pavasaŗa ilgām. Zieds aizkustina ar nevarīgo bālumu kā novārtā pamesta dvēsele. Un Anda plūc pilnu sauju violetā plaukuma, lai to liktu mazā traukā acij par prieku.

Dzimtenē oktobŗa vēji grab rūtīs, te — piesaulē jānovelk mētelis — karsts. Vari ticēt vai neticēt saulei. Tikai zeme te ir viļņaina kūkumu kūkumiem. Katra nākošā ieleja vilina jaunam kāpienam: Nu nāc, panāc! Tikai daži kāpieni, un redzēsi sauli izkāpjam no laivas. Tur — aiz tā kalngala...

Ar jaunu vilšanos un aizkusušu soli abi jaunieši steidzas pa saules pēdām; te tā pametusi tikai savu siltumu, liekot kāpējam raust sviedrus no pieres.

Draiskā bēgule brūni zibošiem papēžiem pārtek uz nākošo kalnu: Ķer, noķer, ja vari! Tepat ir kalna galva, priecīgi vibrējot smejas lauks, ievizas zars pēc zara; egļu pudurī sēž saule un kaitēdamās šūpojas. Tik neparasta ir apkārtne.

*

Pa šauro meža taku pretim nāca kāds vīrs dīvaini ļodzīgiem soļiem. Lejup kāpjot, nācēja platais solis ceļgalā dziļi ielīkst, ik kāpienā balstoties uz paresnās bozes. Vīram plecos siksnā iesieta plakani veidota koka muca — toveris nelielu ieliekumu muguras pusē.

Grüss Gott! — sveicina kalna vīrs, sudraba oriņai līgojot kreisajā ausī. Švābs sveicinot, burtu g pirmajā vārdā izrunā rīkles skaņā, gandrīz kā k, un tāpēc vēlākajā bēgļu laikā, īsumā pārfrazējot, latvieši to vulgārizēja — kristi, kristiņ.

Bija pajocīgs skats, redzot šo kalnu milzi tā lēni kāpjot lauzītiem soļiem, turoties pie bozes, lai nesāktu lejup skriet.

Izrādījās, ka tas bija kalnu gans ar piena slaukumu uz muguras, ko pārnēsāja īpašās plakani veidotās koka mucās. Lopi ganījās savvaļā mežu pļavās un nelielos zāles laukumiņos, kur tie palika visu vasaru. Pienu slauca tikai reizi dienā — vakaros, kuŗu tad īpašajā traukā pārnesa uz muguras mājā, jo braucamo ceļu te kalnos nebija. Kalnu takas varēja izstaigāt tikai kājnieks.

Lopiem katram bija kaklā piesiets zvaniņš, kas kustoties un zāli plūcot šķindēja.

(Turpinājums sekos)

Zenta Liepa

Viešņa

Aizvērtām acīm
Naktī ceļu atradīšu —
Mīļas reiz pazītas vietas,
Bērnības vieglās pēdas,
Ziediem un krusu
Nu piebirušas.

Vakar pār jūru dzirdēju
Ilgi nejaustu balsi —
,,Līdz ausmai šonakt
Nomodā biju —
Viegliem soļiem kāds
Staigāja naktī...
Ak, kā dziedāja lakstīgala!''

,,Tā biju es, tā biju es,''
Ar balto bērzu vēsmu,
Ar ziedošas liepas šalku,
Neredzama,
Tālajai balsij es saucu.

,,Esmu reizēm
Lakstīgala ievu cerā,
Žubīte zara galā,
Skaraina vārpa
Rudzlauka malā.

Ar vēju atslīdu, aizslīdu,
Aizeju, neaizeju,
Jo vienmēr atgriežos
Uz rīta rasas valgā pagalvja
Ik rītu atmostos,
Lai atkal ceļā postos,

Lai atkal no jauna
Ceļā postos —
Māju meklējot.''

* * *

Austra Balode

Dziesma

Noliec galvu un ieklausies:
Mīlai dziesmu ir devis Dievs.
Saulainos brīžos veldzējies —
Priekam dziesmu ir devis Dievs.

Skumjās un asarās nezūdies —
Sāpēm dziesmu ir devis Dievs.
Pacel galvu un ieklausies:
Mūžībai dziesmu ir devis Dievs

* * *

Alberts Galiņš

Bilance

Nekā es jauna nepateikšu —
Kā neatradu atnākot —
Kad garo jūdzi staigāt beigšu.

Nekā es jauna nepateikšu,
Vien debesis ar dziesmām sveikšu
Par laimi mūžu nodzīvot.

Nekā es jauna nepateikšu,
Kā neatradu atnākot.

* * *

Metimne

Rudens ziedi

Ar asterēm un mārtiņrozēm
Jau atkal nācis rudenis
Nest bagātību maizes lizēm.
Ar asterēm un mārtiņrozēm —
Ar zelta rotu bērzu birzēm
Zeļ jauno rudzu zelmenis.
Ar asterēm un mārtiņrozēm
Jau atkal nācis rudenis.

AMBER PRINTERS & PUBLISHERS
125 BROADVIEW AVENUE
TORONTO, ONTARIO
466-1514 465-7902

Balticfest 1986

3., 4. un 5. oktobrī Otavā

Balticfest — baltiešu svētki, kā visi svētki, „ilgi nāca, drīz aizgāja". Pirms gandrīz gada Otavas Latviešu biedrības valdes sēdes pārrunās par jaukto laulību piederīgo, t.i. latviešu valodas nepratēju iesaistīšanu mūsu vidē, nolēmām, ka visloģiskāk kaut ko rīkot angļu valodā būtu sadarbībā ar pārējiem baltiešiem. Tādā veidā mēs varētu kaut ko dot saviem latviešu valodas nepratējiem un arī visi tuvāk iepazīties ar mūsu kaimiņu tautām.

Pēc ļoti labi apmeklētās „Tallinn, Rīga, Vilnius" pēcpusdienas februārī sākām plānot „Balticfest '86". Otavas Latviešu biedrība un igauņu un lietuviešu vietējās organizācijas katra „riskēja" 300 dol. sēklas naudu. Šoreiz nekādus valdības pabalstus neprasījām. Nolēmām arī ieejas maksu neņemt, lai visi justos mīļi gaidīti. Tomēr pēc rēķinu samaksāšanas esam labi nopelnījuši.

Apmeklētāju bija daudz, gan baltiešu, gan kanadiešu, kuru starpā bija vairāki parlamenta locekļi, vietējā pilsētas valdes pārstāve, vairāku apkārtējo pilsētiņu pilsētas galvas un „Le Droit" franču laikraksta pārstāvis. Pirmdienā pēc svētkiem šajā laikrakstā parādījās liels „Balticfest" foto attēls. Bija arī rakstiski sveicieni no Kanadas ministru prezidenta, NDP partijas vadītāja un vairākiem parlamenta locekļiem. Netrūka pat apmeklētāju no padomju sūtniecības. Tos uzgāja igauniete, pie sava informācijas galda dežūrēdama. Sarunās, kuras šākās akcentētā angļu valodā un tad pārgāja igauņu valodā, atklājās, ka svešie vīri bija no Tallinnas un Otavā atrodas padomju sūtniecības dienestā. Vecākais igaunis bija vaicājis, vai mēs baidoties no viņu propagandas. Igauniete atcirta: „Nē, vai jūs uztrauc mūsu?" Informācijas izstādē bija plašs klāsts Padomju savienības cilvēku tiesību pārkāpumu Baltijas valstīs. Katrā ziņā, šie ciemiņi bija labs pierādījums, ka Padomju sūtniecība ieinteresēta, ko mēs darām, tādēļ mēs nedrīkstam pagurt.

ASV un Kanadas DV valžu kopsēdes dalībniekus sveic Kanadas DV valdes priekšsēdis G. Brikmanis. Pa kreisi no viņa Kanadas vanadžu vadītāja N. Pulciņa, pa labi — ASV DV priekšnieks A. Spārniņš un vanadžu priekšniece S. Priedulāja.

Foto V. Jaunkalnietis.

Esam saņēmuši atzinīgas atsauksmes no kanadiešu apmeklētājiem. Viņi apbrīnoja mūsu daiļamatniecības izstrādājumus un ar interesi skatījās demonstrējumus. Informācijas izstāde un video un slīdīšu izrādes izraisīja sevišķi lielu interesi. Bērnu stūrītim bija liela piekrišana. Ēdienu galdu izpirka tukšu. Tirdziņš deva labu atlikumu, priekšnesumi jautrību un dežūrētāji draudzīgu noskaņu. Paldies visiem, kas kaut kādā veidā veicināja svētku labu izdošanos! Sevišķi liels paldies Miera draudzei par telpām. Kā mazu pateicību par lielo pretimnākšanu „Balticfest" rīcības komiteja nolēma draudzei bez norunātās likmes vēl nodot 100 dol. ziedojumu.

Lielākais ieguvums svētku rīkotājiem pašiem bija visu triju tautību rīcības komitejas locekļu savstarpējā sadraudzēšanās. Tagad visi jūtamies kā draugi. Turpmāk mēģināsim iesaistīt vēl vairāk rīkotāju un tā draudzības loku paplašināt. Pastāv doma, ka kaut ko līdzīgu varētu rīkot katru otro gadu.

Viens mūsu tautietis pēc svētkiem saņēmis pateicības vēstuli no darba biedra par to, ka darbā pie ziņojuma dēļa bija piesprausts „Balticfest" sludinājums. Viņam svētki esot ļoti patikuši, viss esot ļoti interesējis un viņš nobeidz ar „... un tagad es saprotu, kādēļ Tu toreiz lidlaukā atteicies kāpt LADAs taksometrā."

Ligita Galdiņa

Sarīkojumu Kalendārs

Radio raidījumi Latviešu Balss, AM skāla 1540 pl. 22.30

1. novembrī.

1. novembrī pl. 20.00 DV namā Toronto nod. novusa kluba saviesīgs vakars.
2. novembrī no pl. 11.30—15.00 azaids Latviešu Centrā.
2. novembrī (svētdien) pl. 15 E. Tiltiņa referēts DV klubā.
2. novembrī pl. 16.30 Sv. Andreja baznīcas telpās Gaujas gaidu vienības Mārtiņu sarīkojums.
6. novembrī pl. 14 Latviešu Namā pensionāru sanāksmē B. Komarovska deklamēs un stāstīs par dzeju.
8. novembrī pl. 9 TLB Sestdienas skolā Varoņu piemiņas akts. Runās kapt. A. Millers.
8. novembrī Kalvis 35 darbības gadu atceri atzīmē ar koncertu.
8. novembrī (sestdien) — Latviešu Centrā Mārtiņi, tirdziņš, no pl. 10.00—18.00.
8. novembrī pl. 19.00 Kaŗavīru daudzinājums DV namā.
9. novembrī (svētdien) — Latviešu Centrā Mārtiņu tirdziņš no pl. 11.30—16.00.
9. novembrī pl. 14.00 Latviešu Centra vid. zālē Lāčplēšu un Varoņu piemiņai veltīta atcere. Plkv.ltn. S. Andersona runa — Rietumu pretestība un mēs. V. Pukats — dzejas. Hamiltonas koklētāju un dainotāju kopa J. Dindzāna vadībā.
9. novembrī pl. 14 Latviešu Namā Latvisko zināšanu seminārs. Prof. G. Šubiņa referāts — Mūsu tuvākie nākotnes darbi. Vadīs Māris Martinsons.
9. novembrī pl. 14.00 Latviešu Centra vid. zālē Lāčplēšu un Varoņu piemiņai veltīta atcere. Plkv. ltn. S. Andersona runa — Rietumu pretestība un mēs. V. Pukats — dzejas.
9. novembrī pl. 16 Latviešu Namā TLB literāri mūzikāla pēcpusdiena varoņu piemiņai. Māc. A. Celms. Ariana Liepiņa.
15. novembrī pl. 11 Latviešu Namā TLB Sestdienas skolas valstssvētku akts. Runās Uve Hodžinsa.
16. novembrī no pl. 11.30—15.00 azaids Latviešu Centrā. Pl. 14.00 vid. zālē Rakstnieku pēcpusdiena. „Latvija — vakar, šodien un rīt."
21. novembrī pl. 19.30 Latviešu Centrā — Kas ir degpunktā latviešu sabiedrībā? „Rīga dimd!" — trīs no „septiņiem" latviešu jauniešiem — Šatakvas konferences dalībniekiem Rīgas Jūrmalā stāstīs skatos un skaņās par piedzīvojumiem.
22. novembrī pl. 19.30 Latviešu Namā TLMM kluba sezonas atklāšanas balle.
23. novembrī no pl. 11.30—15.00 azaids Latviešu Centrā; pl. 14.00 vid. zālē prof. E. Reinberga referāts — Biotechnika un mūsu pārtika.
23. novembrī pl. 15.00 mūžībā aizgājušo DV biedru piemiņas pēcpusdiena DV namā.
30. novembrī (svētdien) pl. 15 K. Zenaiša referāts DV klubā.
30. novembrī pl. 16 Latviešu Namā TLB sarīkojums ar māc. A. Dūmiņa referātu — Laiks un mūžība.
6. un 7. decembrī DV tirdziņš.
14. decembrī pl. 14.00 DV Bērnu eglīte DV namā.
20. decembrī pl. 19.00 DV biedru eglīte DV namā.
31. decembrī pl. 20.00 Jaungada sagaidīšana DV namā.

TORONTO LATVIEŠU KONCERTAPVIENĪBAS 28. SEZONAS KONCERTI

1. novembrī, sestdien, Castle Frank High School, Jēkaba Graubiņa skaņdarbu koncerts, veltīts komponista 100. dzimšanas dienas atcerei. Piedalīsies Toronto dziesmu vienības.
25. novembrī, otrdien, Jane Mallett Theatre, vijolniece Rasma Lielmane.
21. janvārī, 1987. g., trešdien, Toronto universitātes Walter Hall Edgars Kariks, flauta un Māra Biezaite, klavieres, abi no Austrālijas.
2. aprīlī, ceturtdien, Jane Mallett Theatre, Olga Grike, mecosoprāns no Vankuveras.

KIČENERA-VATERLŪ

1. novembrī pl. 17 Cedar Barn restorānā (Waterloo) Mārtiņu balle ar jautru programmu. Cienasts. Rīko Latviešu biedrība un DV nod.

Toronto ziņas

● LPB Kanadas kopas rīkotais pirmais šī rudens novadu vakars 26. oktobrī Latviešu namā, veltīts ventiņiem, bija pulcinājis pāri par 100 apmeklētāju, to vidū lielāku skaitu arī citu novadnieku. Vakara vadītājs mācītājs A. Celms, kas arī pats ir agrākais ventspilnieks, kam ar šo pilsētu saistās bērnības atmiņas un skolas gadi, tēlainā apcerē raksturoja Ventspili un zvejnieku dzīvi, pakavējoties arī pie Latvijā palikušā rakstnieka Herberta Dorbes, Ventspils 4. pilsētas pamatskolas skolotāja, kura visa dzīve saistas ar Ventspili un tās apkārtni un nolasīja vairākus viņa bērnu dzejoļus. Vakara norisē Krizelde Kristiņa nolasīja vairākus dzejoļu paraugus lībiešu, pēc tam rakstu valodā. Viesis Kārlis Zvejnieks (Kuraž Kriš) kavējās atmiņās par Ventspili zēnības gados un ar piemēriem izskaidroja ventiņu izloksnes atšķirības no rakstu valodas. Savus lasījumus ventiņu mēlē viņš veica ar piedziedājumiem, apliecinot labas atmiņas spējas un bagātīgu vārdu un melodiju krājumu, ko mantojis no savas vecmāmiņas. Ventiņu izloksnē vēl lasīja Alma Bumbure un asprātīgu feļetonu — Rūdolfs Norītis, izpelnoties daudz aplausu un daudz smieklu lasījuma laikā. Kādu dzejoli ventiņiem bija veltījusi arī Biruta Senkēviča, ko nolasīja māc. A. Celms. Sarīkojumā izlozēja arī Valijas Mērnieces dāvāto gleznu un citus laimestus. Nākošais novada vakars, janvārī vai februārī, būs veltīts liepājniekiem.

● TLB sestdienas skolas Lāčplēšu dienas un varoņu piemiņas akts 8. novembrī Jesse Ketchum pamatskolā. Svētku runu teiks kapt. Augusts Millers. Pēc tam skolēnu priekšnesumi.

● Sestdien 15. novembrī, pl. 11:00 Latviešu namā TLB sestdienas skolas Latvijas dibināšanas dienas atceres akts ar svētbrīdi, svētku runu un skolēnu priekšnesumiem. Cienasts, tautas dejas un rotaļas.

AMBER PRINTERS & PUBLISHERS
125 BROADVIEW AVENUE
TORONTO, ONTARIO
466-1514 465-7902

MONTREALA

● Dievtuŗu puduŗa Austra draugi un labvēļi 12. oktobŗa pēcpusdienā pulcējās Āvokas kapsētā, latviešu nodalījumā, lai koptu senās latviešu tradicijas — veļu mēneša izdarības.

Dižvadonis Alenes Jānis teica uzrunu. Daina un Andrejs Vītoli, Ināra Gaile un Juris Zilkalns kopīgi dziedāja vairākas dziesmas un skandēja dainas.

● 19. oktobrī Montrealas latviešu biedrība rīkoja priekšlasījuma pēcpusdienu Sabiedriskā Centrā ar Šērbrukas universitātes prof. Dr. St. Jerumaņa referātu Radioaktīvitāte un mēs, kuplinot priekšnesumu ar slīdītēm.

Lai gan temats ir plašs, referents to bija izstrādājis nepilnu divu stundu gaŗā stāstījumā ar ziņām un paskaidrojumiem, ko daudzi dzirdēja pirmo reizi. Bija arī jautājumi.

● 17. okt. Montrealā negaidot mira Jānis Niedre, nedaudz pārsniedzot 83 mūža gadus. Izvadīja māc. G.Hūns.

P. A.

Svētdien, 9. novembrī, pl. 16 Latviešu Namā TLB rīko

CĪNĪTĀJU PIEMIŅAS SARĪKOJUMU

Arveda Celma referāts — Latviešu varonis.

Mūzikālā daļā Ariana Liepiņa, koklētāji un dziedātāji.

DĀMU KOMITEJAS KAFIJAS GALDS.

RAIBĀ NEDĒĻA

GORBAČOVS GĒBELSA PĒDĀS

Kad Gorbačovs devās uz Islandi tikties ar prezidentu Rēgenu, viņa portfelī atradās polītbiroja izstrādātā stratēģija, kas nodrošinātu Kremļa uzvaru, vienalga, kā Rēgens reaģētu pie apspriežu galda. Ja Rēgens būtu piekritis SDI izveidošanas pārtraukšanai, — Gorbačovs būtu triumfējis, panākot amerikāņu militāro aizsardzības spēku paralizēšanu. Ja Rēgens nepiekristu SDI ierobežošanai, tad Maskavas rokās pēc polītbiroja domām būtu varens propagandas ierocis, apvainojot Rēgenu atbruņošanās priekšlikumu noraidīšanā un jauna kaŗa gatavošanā. Rēgens teica — nē, bet, atgriezies mājās, neaizcirta durvis tālākam kontaktam ar Kremli. Tas bija pareizs taktisks gājiens, ko pilnībā jau paspējusi novērtēt amerikāņu tauta.

Kols salīdzināja Gorbačova propagandu ar nacistu Gebelsu

Kad Gorbačovs atgriezās Maskavā, to lidlaukā sagaidīja viss polītbirojs un liels sarkano māršalu bars. Padomju televīzijā to varēja redzēt visās Sarkanās imperijas malās, pie kam skatītājiem radās iespaids, ka Gorbačovs Islandē panācis lielu uzvaru. Tajā pašā laikā Kremļa propagandas aparāts tūlīt sāka Rēgena krustā sišanu un deva pavēli savai piektai kolonnai rietumos iziet ielās demonstrācijās, lai nosodītu Rēgena Zvaigžņu kaŗu kā vienīgo šķērsli pasaules miera nodrošināšanai.

Šī orķestrētā propaganda bija tik mērķtiecīga un skaļa, ka Rietumvācijas kanclers Dr. H. Kols pēc atgriešanās no sarunām ar Rēgenu Bonnā nosauca Gorbačova vienpusīgo Islandes samita iztulkojumu par propagandas kampaņu, kas varot nostāties blakus šīs sabiedriskās domas ietekmēšanas meistara — nacistu propagandas ministra Dr. J. Gēbelsa rafinētākām metodēm.

Gorbačova salīdzināšana ar Gēbelsu radīja dusmu izvirdumu Maskavā.

Nav šaubu, ka lielvalstu konfrontācija turpināsies un nav svarīgi, ka šīs pretišķības dēvēs par auksto kaŗu vai psīcholoģisko kaŗu.

Milzīgās kaŗa mašinērijas nojaukšanai jau tagad pretojas sarkanarmijas māršali, un tādēļ Ženēvas atbruņošanās konferencē nekādi zilie brīnumi nav sagaidāmi.

Ja arī Vašingtona un Maskava vienotos par dažu atomieroču arsenālu samazināšanu, tomēr Miera balodim pie abām kājām paliks piesieta abu pretējo pušu savstarpējā neuzticība.

Vašingtonas un Maskavas diplomātu izraidīšanas sacensībā Šulcs pacēla balto karogu, kad Kremlis no ASV sūtniecības un konsulāta Ļeņingradā atsauca visus tur nodarbinātos padomju pilsoņus. Savstarpēja diplomātu izraidīšana nav nekas jauns, un vajadzības gadījumā tā atkal nāks dienas kārtībā.

JAUNI DRAUDI FILIPĪNĀS

Nopietna iekšpolītiska krize draud izveidoties Filipīnās. Kad bijušo prezidentu Markosu atvietoja ar opozicijas līderi Akino, izšķīrēja loma bija Markosa aizsardzības ministram Žuanam Poncem Enrilem, kas nostājās Akino pusē.

Pēdējās nedēļās Manilā notikušas vairākas masu demonstrācijas, kuŗās Markosa piekritējus uzrunājis neviens cits kā Enrile. Šajās demonstrācijās bija redzami saukļi: „Korija Akino par komūnismu — Enrile par demokratiju!" un „Enrilem jāglābj republika!".

Akino piesardzīgo nostāju pret komūnistu sazvērniekiem

Akino pārāk mīksta ar komūnistu sazvērniekiem.

Filipīnu armija uzskata par laipošanu. Komūnistu sazvērnieki tagad jau operē daudzās provinces pilsētiņās un ciematos.

Enrile publiski pārmetis Akino valdības nespēju izbeigt 17 g. ilgo komūnistu sazvērestību. Viņš pārmetis arī to, ka valdībā esot kreisi noskaņotas personas, un nekas netiekot darīts korupcijas apkaŗošanai.

Vai filipīņu augstākie virsnieki un armijas vadība izšķīrējas konfrontācijas gadījumā nostāsies Enriles pusē, par to vēl pāragri spriest.

Žuans Ponce Enrile runāja demonstrācijā Manilā.

STAĻINGRADAS PROPAGANDISTI TORONTO

Kremļa inspirētā Internacionālā miera dienā daudzās pasaules mētropolēs notika demonstrācijas, kuŗās apvainoja prezidentu Rēgenu miera apdraudēšanā un Zvaigžņu kaŗa ieroču stratēģijas izveidošanā. Šīs izteiktās pretamerikāņu demonstrācijas notika arī Kanadā. Toronto gaidīto 20.000 pīšņiku vietā demonstrācijā piedalījās tikai ap 3.000 galvu liels pūlis, kuŗā redzēja lielā skaitā pēdējos gados Kanadā salaistos emigrantus.

Šī miera demonstrācija un amerikāņu nozākāšana sakrita ar Staļingradas komūnistu delegācijas viesošanos Toronto. Kā zināms, tad Staļingradu savā laikā pārdēvēja par Volgogradu, un Toronto vairākus gadus darbojās Volgogradas Toronto draudzības biedrība.

Par skandālu jāuzskata tas, ka Toronto pilsētas tēvi oficiālā banketā godināja Volgogradas viesus pilsētas valdes namā. Šī neparastā mielasta izdevumi būs jāsedz Toronto nodokļu maksātājiem.

Par vēl lielāku skandālu jāuzskata tas, ka pilsētas izglītības daļa bija izkārtojusi Staļingradas komūnistu propagandistiem vairākās pilsētas vidusskolās publisku uzstāšanos.

Rietumu Toronto pazīstamā Humberside Collegiate mācās daudzu Austrumeiropas polītisko bēgļu bērni un bērnubērni. Vecāki protestēja pret Pad. savienības komūnistu propagandistu ielaišanu šai skolā, kur viņi uzrunātu 11., 12. un 13. kl. audzēkņus. Izglītības pārvaldes sociālisti, aizbildinoties ar vārdu brīvības argumentiem, tomēr nepiekāpās. Būtu jājautā, vai izglītības pārvalde dotu iespēju pieminētā skolā runāt Dienvidafrikas diplomātiem vai pretrunīgajam vācietim Zundelam, kas sludina naidu pret žīdiem.

Pīšņiku bubulim Rēgena SDI zvaigžņu kaŗam jau kopš desmit gadiem ir slepeni auklēts brālis Kremlī.

Rietumvācijas prese ziņo, ka Zvaigžņu kaŗa technoloģijā tas tālu pārsniedz Rēgena SDI.

Vismaz 10.000 padomju zinātnieki 12 slepenos centros strādājot leizera staru pētīšanā, kas spēj notriekt katru atomlādiņu. Darbi sākti jau 1970. gadā, un jaunie ieroči vairākkārt slepeni izmēģināti Sibirijā. Jau tagad Kremlim esot ierīces, kas spējot padarīt aklus amerikāņu novērošanas satelitus izplatījumā.

JAUNAS RAGANU MEDĪBAS

Simona Vīzentāla nacistu medību centra pārstāvis Kanadā Sols Lītmans saņēmis no Jeruzalemes jaunu meklējamo kaŗa noziedznieku sarakstu. Nesen Jeruzalemes centrs citu sarakstu nodeva Austrālijai un Lielbritanijai.

Solam Litmanam jauns saraksts.

No Litmaņa sarakstā minētiem 16 kaŗa noziedzniekiem desmit dzīvojot Toronto un apkārtnē. Sarakstā esot atrodami arī vairāki latvieši — Arāja komandas locekļi, kas apvainoti tūkstošiem žīdu nogalināšanā. Vajāto starpā ir arī divi lietuvieši, kas patlaban dzīvojot Port Kolburnā un Sadberijā.

Minot tikai tautību šajās raganu medībās, bet neminot meklējamā vārdu un adresi, Vīzentāla aģenti no jauna nomelno visus latviešus un lietuviešus.

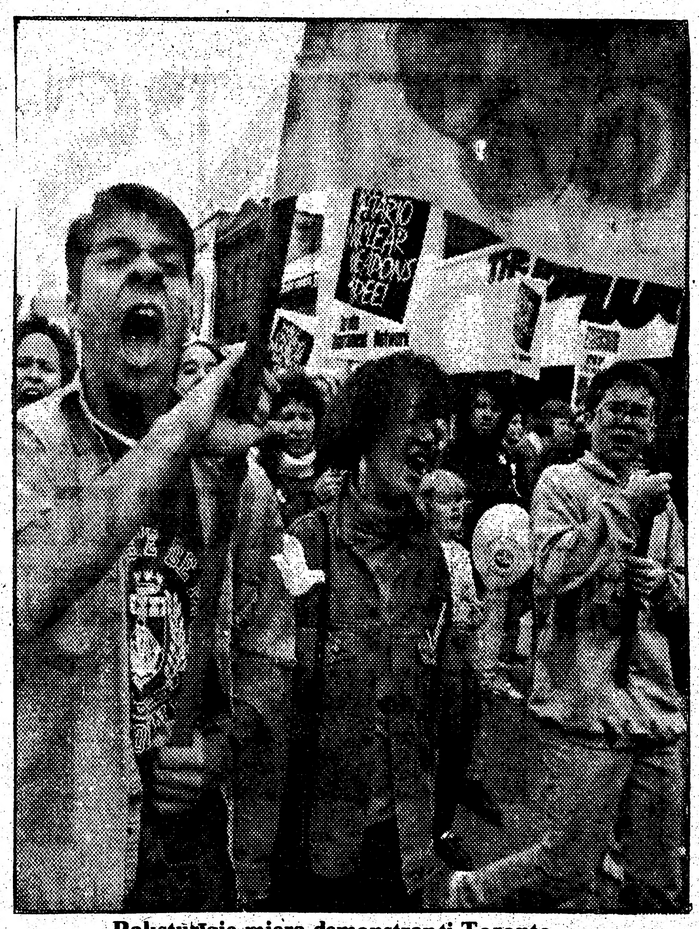

Rakstūrīgie miera demonstranti Toronto.

Toronto Vanagu klubs uzvar futbolā

A. Grīnberga ceļojošās balvas un Kanadas meistarības izcīņā 28. septembrī Sidrabenē tikās Latvijas kausa ieguvējs, futbolā, Toronto J.K.S. ar Daugavas Vanagu sporta klubu. Jau spēles sākumā vadību pārņēma DV vīri, un tikai ar izrāvieniem pretinieks spēja apdraudēt kluba vārtus. Brīdami ievērojamā pārsvarā, DV tikai ap puslaika vidu ieguva pirmos vārtus. Tā puslaiks beidzās 1:0 DV labā.

Otrā puslaikā DV pārsvars vēl pastiprinājās, un, spēlējot labāko spēli pēc daudz gadiem, tie iesita vēl piecus vārtus. Būdami 6:0 vadībā, DV uz laukumu laida mazāk piedzīvojušos spēlētājus un pat nomainīja savu labo vārtsargu J. Kimeni, kam gan Latvijas kausa spēlē nebija laba diena. Jaunais puisis, atgūstot pašapziņu, spēlēja lieliski. Jāievēro, ka viņš tikai šajā mēnesī piedzīvoja savu 14. vasaru.

Pēc šī pārkārtojuma A. Ozoliņam izdevās iesist vienu vārtus, un dažas minūtes velāk DV aizsargs pats ievadīja bumbu savos vārtos. Laba izdevība samazināt vārtu starpību bija E. Skujiņam, bet viņš bumbu pārsita vārtiem pāri. Spēle beidzās 6:2 (1:0) D.V.S. sporta kluba labā. Pa diviem vārtiem DV labā ieguva G. Skelsa, E. Tannis un A. Skuja, bet T.J.K.S. A. Ozoliņš. T.J.K.S. iztrūka brāļi Dzelmes, Kārkliņš un Jansons, bet pēc ilgāka laika spēlēja G. Ezers, E. Skujiņš un Grundmanis. DV trūka R. Dreimanis un T. Brauns, bet spēlēja M. Skuja un jaunie, bet talantīgie brāļi R. un A. Skujas, kuŗi trūka Latvijas kausa spēlēs.

Latvijas kausa spēlēs, visām trim komandām sasniedzot vienādu punktu skaitu, uzvarētāju izšķīra iesisto un zaudēto vārtu attiecība. Tā bija: J.K.S. 5:4 Toronto, DV sporta klubs 5:5 un New York DV 4:5.

A.K.

LATVIEŠU KREDITSABIEDRĪBA
LATVIAN CREDIT UNION

TAGAD IR PAREIZAIS LAIKS IZDARĪT JŪSU RRSP NOGULDĪJUMU

LAI IETAUPĪTU IENĀKUMA NODOKLI — PLĀNOJIET UN IZDARAIT SAVU R.R.S.P. NOGULDĪJUMU JAU TAGAD

KREDITSABIEDRĪBAS DARBINIECE SNIEDZE JUMS PALĪDZĒS AR PADOMIEM

PAR JŪSU R.R.S.P. NOGULDĪJUMIEM MĒS MAKSĀJAM 6,50 %

IZMANTOJIET MŪSU DAŽĀDĀS HIPOTĒKĀRO AIZDEVUMU NOMAKSAS IESPĒJAMĪBAS. JŪS VARAT IZVĒLĒTIES DAŽĀDUS NOMAKSAS PLĀNUS; MAKSĀJOT KATRU NEDĒĻU, KATRU PĀRNEDĒĻU, KATRU MĒNESI.

PIRMĀS HIPOTĒKAS LIKME IR 9,50% UN MĒS ŠO LIKMI GARANTĒJAM VIENU GADU

Tuvāka informācija saņemama Kreditsabiedrībā, zvanot Valteram

TORONTO OFFICE
491 College Street
Toronto, Ontario M6G 1A5
Phone: 922-2551

TORONTO OFFICE
4 Credit Union Drive
Toronto, Ontario M4A 2N8
Phone: 751-8982

HAMILTON OFFICE
16 Queen Street North
Hamilton, Ontario L8R 2R8
Phone: 529-7939

LONDON OFFICE
137 Huron Street
London, Ontario N6A 2J3
Phone: 439-7342

„LATVIJAS SAULE"

Daiļamatnieki — Latviešu Lietiskās Mākslas Biedrība pārdrukā Latvijā 20's g. izdoto „Mākslas un senatnes mēnešrakstu" — trīs sējumi, ierobežotā skaitā.

I sējums sagatavošanā, ASV $40, krāsu foto pielikums ASV $30, sūtīšana uz citām zemēm ASV $2.50.

Subskribentus lūdz pieteikties ***līdz š.g. 1. decembrim***

Latvian Folk Art Association
c/o Vita Kākulis
1120 E. Brown Deer Rd.
Bayside, WI 53217 U.S.A.

Ērgļu ligzdas medus

30 Dewson St.
Toronto, Ont.
Telefons 534-0563
S. Vasarājs

Murray E. Newbigging

BĒRU MĀJA

- **Izjusti personīgi pakalpojumi**
- **Pastāvīga kapella**

M. WAYNE HAMILTON
Funeral Director
733 Mount Pleasant Rd., pie Eglinton Ave.
Auto novietošana. Tel. **489-8811, 489-8002**

DR. ROBERTS VAGNERS, O. D.

ACU ĀRSTS

Pārbaudu acis un sagādāju brilles, kā arī kontaktlēcas savā jaunatvērtajā kabinetā. Vēlama iepriekšēja pieteikšanās. Pieņemu arī vakaros un sestdienās.

3439 YONGE ST., TORONTO, ONT., M4N 2N1
Tel. (416) 485-5233.

Aizsaules pulkiem pievienojies

ltn. Krišjānis Šteinbergs

dzimis 1909. gada 31. decembrī Sesavā,
miris 1986. gada 15. oktobrī Hamiltonā.

Latviešu Virsnieku apvienība Kanadā

Tēvzemei un brīvībai.

Mūžībā aizgājis mans ļoti tuvs un izpalīdzīgs draugs

agr. Bruno Plaude

dzimis 1901. gada 12. augustā Rīgā,
miris 1986. gada 20. augustā Sidnejā.

Par viņu sēro
Jāzeps Grodnis

.Mūsu ordeņa brālis

Krišjānis Šteinbergs

dzimis 1909. gada 31. decembrī,
pievienojies aizsaules varoņu pulkiem
1986. gada 15. oktobrī Hamiltonā, Kanadā.

Sērās piemin
Latviešu Dzelzkrusta Kavalieru Savienība

Mūžam nerimst Daugavas krāces,
Mūžam nerimst varoņu gars

Miris bīskaps Zondaks

Savā dzīves vietā, Vecākos, 27. septembrī pēkšņi Dieva mierā aizsaukts Rīgas un Liepājas administrātora palīgbīskaps Valerijāns Zondaks.

Bīskapu Zondaku apbedīja pie Svētā Franciska baznīcas 1. oktobrī. Baznīcā, kas atrodas blakus garīgajam semināram un kuŗa rektors bija nelaikis, notika arī svinīgais sēru dievkalpojums bīskapa J. Cakula vadībā, koncelebrējot kardinālim J. Vaivodam, bīskapam K. Dulbinskim un četriem Lietuvas bīskapiem. Dievkalpojumā piedalījās kādi 100 katoļu garīdznieki no Latvijas, Baltkrievijas, Ukrainas un Lietuvas.

Svētrunu teica garīgā semināra prorektors monsinjors H. Trops. Otru svētrunu pie atvērtā kapa teica semināra profesors monsinjors J. Pujāts. Īsus atvadu vārdus pateica Rīgas pareizticīgo metropolīts Leonīds. Evaņģeliski luterisko baznīcu, archibīskapam E. Mesteram esot ārzemju ceļojumā, pārstāvēja prāvesti Akmentiņš un Liepiņš. Bija ieradušies arī civilās varas pārstāvji. Jau divas stundas pirms sēru dievkalpojuma sākšanās bīskapa šķirsta priekšā dziedāja pa pusstundai katrs Rīgas katoļu draudzes koris, kamēr dievkalpojumā dziedāja Rīgas draudžu apvienotais koris.

Bīskaps Valerijāns Zondaks dzimis Balvu apriņķa, Viļakas pagasta, Svilpovas sādžā, 1908.g. 2. aprīlī. Viņš iestājās Rīgas garīgajā seminārā, un 1932.g. 8. maijā Rīgas Sv. Jēkaba katedrālē archibīskaps A. Springovičs viņu iesvētīja par priesteri.

Vispirms bīskaps Zondaks veica kapellāna un ticības mācības skolotāja pienākumus Jaunaglonas meiteņu ģimnazijā, ko vadīja Nabadzīgā Bērna Jēzus kongregācijas māsas. Reizē viņš bija kosmoloģijas un fizikas skolotājs Aglonas zēnu ģimnazijā. Tanī pašā laikā viņš studēja matēmatiku un dabzinātnes Latvijas universitātē, 1937.g. iegūstot matēmatikas maģistra gradu. Blakus jau minētiem pienākumiem viņam ņācās arī veikt Rušonu draudzes prāvesta pienākumus. Pēc universitātes beigšanas viņš kļuva par Aglonas ģimnazijas matēmatikas un fizikas skolotāju.

Kad okupācijas vara 1940. g. ģimnaziju slēdza, Zondaks sāka darboties par prāvestu Rībeņos (1940.g.), Raipolē (1941.g.), Barkavā (1944.g.), kamēr 1949.g. viņu aicināja uz Rīgu par garīgā semināra profesoru. Vispirms viņš bija vikārs Sv. Franciska draudzē, tad Sv. Jēkaba katedrāles draudzes prāvests un kūrijas notārs, kopš 1952.g. — kūrijas kanclers.

1953.g. komūnistu režīms viņam piesprieda 25 gadu izsūtījuma sodu Gorkijas apgabalā, Suchobezvodnajā. Staļina terroram beidzoties, viņa sodu samazināja, bet veselība jau bija iedragāta. Atgriezies Latvijā, viņš veica Asūnes prāvesta pienākumus; sākot ar 1956.g. 15. septembri. 1957. g. viņu notiesāja par jaunu uz 10 gadiem soda nometnē Sibirijā, Irkutskas apgabalā, Talšetā. Atbrīvots 1960.g. 5. septembrī. Tā viņš bija pavadījis pavisam 6 gadus un 7 mēnešus dažādos Padomju savienības cietumos un darba nometnēs.

Atgriezies Latvijā, viņš dzīvoja pie Šķilbānu prāvesta, jo valdība viņam neatļāva strādāt par priesteri. 1961.g. 20. martā viņu iecēla par Nagļu draudzes prāvestu, tad no 1963. — 1966.g. septembrim bija prāvests Vidsmuižā. Viņš atgriezās Sv. Franciska draudzē un reizē bija garīgā semināra inspektors un profesors, vēlāk semināra rektors.

Par bīskapu V. Zondaku konsakrēja kardinālis Kasaroli Romā 1972.g. 12. novembrī, Sv. Pēteŗa lietuviešu kapellā, asistējot bīskapiem Vaivodam un Matulaitim-Labukam. Vairākas reizes bīskaps Zondaks apmeklēja Romu, un pagājušā gadā viņš vēl apceļoja Rietumvāciju un Beļģiju.

Bīskaps Zondaks bija vienmēr sirsnīgs un omulīgs, smaidīgs un labsirdīgs, tāpēc cilvēkiem viņš palicis mīļā atmiņā.

Dr. A. Brumanis

Toronto ziņas

● Toronto latviešu baptistu draudzes 35. gadasvētkos 19. oktobrī baptistu baznīcā, draudzes mācītāja J. Šmita vadītā dievkalpojumā, svētrunu teica viesis mācītājs Olafs Brūvers no Bostonas. Dziedāja sastādītais jauniešu ansamblis Prieka vēstneši ar vadītāju Dagniju Bērziņu no ASV. Ērģeles spēlēja Sarmīte Aļļe. Apsveikuma vārdus teica viesi — māc. A. Celms, māc. F.T. Kristbergs un Walmer Rd. pensionētais baptistu mācītājs Gregors. Draudzes gadasvētki beidzās ar sadraudzības brīdi pie klātiem galdiem baznīcas blakus telpās. Apmeklētāju bija ap 200, puse no tiem viesu, jo draudzei pašai ir 90 locekļu. Daļa dzīvo ārpus Toronto. Trīs draudzes locekļi sasnieguši 90 gadu lielu vecumu, bet vairāki ir astoņdesmitgadnieku.

● Reliģisko pārdomu pēcpusdienas Centrā atsāka 22. oktobrī un tās atklāja mācītājs J. Cālītis, pastāstot par šo pārdomu koptemu — Ticība, saticība un māņticība, kas radusies mācītāja A. Celma ierosmē. Pirmajā sanāksmē ar 125 dalībniekiem mācītājs F.T. Kristbergs runāja par ticību un neticību Bībeles skatījumā. Ticība saistās ar diviem jēdzieniem — ar paļaušanos uz Dievu un bailēm no Dieva. Viņš ir gādīgs aizstāvis, bet parādās arī kā liels spēks un darbojas kā soģis, kā tas lasāms Vecā derībā. Jaunās derības saprašana ir saistīta ar Jēzu Kristu un par cilvēka attieksmēm ar Viņu. Referents izskaidroja Mārtiņa Lutera ticības apliecinājumu. Ticība ir drošības un patvēruma sajūta. Mācītājs A. Celms teica lūgšanu. Dziesmas pie klavierēm pavadīja Austra Plampe. 5. novembrī pl. 13:00 mācītāja Ā. Čopa referāts: Prāta un ticības konflikts. 19. novembrī mācītājs A. Celms runās par personīgo ticību: Kirkegards un Bonheffers, 3. decembrī māc. J. Cālītis — Pastarā diena un tūkstoš gadu miera valstība. 17. decembrī — Ziemsvētku ievadam. — Bībeles stundas māc. A. Celma vadībā sāksies 29. oktobrī pl. 13:00 un turpināsies katru otro nedēļu, trešdienās, tajā pašā laikā. Nākošā Bībeles stunda 12. novembrī. Bībeles stundās šogad iepazīs Sv. Jāņa evaņģeliju. Pārrunas šiem saietiem pie kafijas galda.

● TLTA ģimnazijas 1. klases audzēkne Ann-Marie Pētersone ieguvusi balvu par gleznojumu „Senā Toronto — modernā Toronto" Harbour Front izstādē. Šo izstādi šoruden rīkoja frankofiļu grupas, kam sakars ar Toronto vēsturi un frančiem. Pētersone mācās Don Valley Junior vidusskolas 9. klasē. Uzvarētājiem balvas pasniedza Toronto pilsētas galva Art. Egletons. Šinī izstādē Ann-Marie piedalās jau otro gadu. Pērngad viņa saņēmusi godalgu par gleznojumu „CN Tower".

● Burtnieku draudzes Veļu daudzinājums 19. oktobrī sākās ar mirušo piemiņas svētbrīdi Jorkas latviešu kapos. Svētbrīdi vadīja Alenes Jānis. Pie visiem dievtuŗu kapiem nolika ziedus un noskandēja attiecīgas dainas. Veļu daudzinājums pēcpusdienā turpinājās DV namā un arī to vadīja Alenes Jānis.

● Piedzīvojusi 89 gadu vecumu 15. oktobrī White Eagle veco ļaužu aprūpes mājā mirusi Pauline Brisule, dzimusi Rīgā. Aizgājēju no Rosara bēŗu nama uz Jorkas latviešu kapiem 20. oktobrī izvadīja mācītājs A. Celms. Pie šķirsta, klātu at Latvijas karogu, stāvēja vanadžu goda sardze. Nelaikē savā laikā darbojusies DV Toronto nodaļas valdē. Viņai Kanadā piederīgo nebija. Atvadvārdus teica vanadžu kopas vadītāja Astrīde Jākobsone un no DV Toronto nodaļas Alberts Šterns.

FRANCIS VARSLAVĀNS MŪŽĪBĀ

3. septembŗa vakarā Montrealas vispārējā slimnīcā uz mūžu aizmiga viens no Montrealas latviešu saimes vecākiem pārstāvjiem — Francis Varslavāns. Viņa dzīves gaitas sākās 1892. gada 21. oktobrī Daugavpils apr. Kalupes pagastā. Savu mūžu Francis veltīja skolas darbam, gan kā skolotājs, gan kā skolas pārzinis, ar pēdējo darba vietu Preiļos.

Pēc Vācijas gaitām ceļš ved uz Kanadu. Blakus maizes darbam Varslavāni kā pirmie Montrealā no DP saimes uzsāk savas mājas celšanu, to pabeidz un tur vada savas vecuma dienas.

Francis Varslavāns bez skolas pienākumiem darbojās arī daudzās organizācijās, ieņemot atbildīgus amatus, un bija iecienīts latvietis.

Neskatoties uz lielo vecumu, aizgājējs nebija slimojis, lai gan pagrūti gāja ar staigāšanu pēdējos gados. Garīgi viņš bija sevišķi možs, sekoja dzīves notikumiem pasaulē un vietējā sabiedrībā.

Sēro sieva Veronika, meita Anita un brālis Leons ar ģimenēm, katoļu draudze un daudz radu, draugu un paziņu.

Agrumu Pēteris

BAZNĪCU ZIŅAS

SV. JĀŅA DRAUDZE

Draudzes kanceleja atvērta otrdienās, trešdienās un ceturtdienās no pl. 10 līdz 17, tālr. 921-3327, 200 Balmoral Ave. Mācītāja F.T. Kristberga runas stundas otrdienās no pl. 10—13, trešdienās no pl. 18—21, ceturtdienās no pl. 10—13. Māc. F.T. Kristberga adrese: 12 Worthington Cresc., Toronto, Ont. M6S 3P6, tālr. mājā 769-6950.

2. novembrī Reformācijas svētku atceres dievkalpojums pl. 11:00.

Spredikis: Vai esm brīvi? (Jāņa ev. 8:31—36)

Bērnu spredikis: Mikrafons (Jeremijas 1:4—8)

Pēc dievkalpojuma archibīskaps Arnolds Lūsis stāstīs un rādīs videolenti par kristīgās ticības 800 gadu atceres svinēšanu Romā.

Jauniešu grupa satiekas pl.10:00.

Svētdienas skola un bērnu dārzs pl. 10:30.

9. novembrī Lāčplēšu dienas dievkalpojums pl. 11:00. Dziedās Ērika Beitāne, soprāns.

Spredikis: Un kāds labums man? (Marka ev. 8:27-38)

Jauniešu grupa satiekas pl. 10:30.

Svētdienas skola un bērnu dārzs satiekas pl. 10:30.

Iesvētamie satiekas pl. 12:15.

SV. ANDREJA DRAUDZE

Māc. J. Cālītis, Sv. Andreja draudze, tālr. 924-1563, Carlton St. un Jārvis St. krustojumā, Toronto, Ont. Tālr. mājā 482-8403, 8 Rolland Rd., Toronto, Ont. M4G 1V5. Māc. J. Cālīša runas stundu laiks kancelejā: trešdienās un ceturtdienās no pl. 10—12 un no 18—19; citā laikā, iepriekš sazinoties.

2. novembrī pl. 9 dievkalpojums angļu valodā; pl. 15 dievkalpojums.

9. novembrī pl. 11 dievkalpojums lieliem un maziem. Dievkalpojumu vadīs māc. Ivars Gaide. Pēc dievkalpojuma draudzes pēcpusdiena ar māc. I. Gaides referātu: Novecošanās — ieguvums vai zaudējums?

16. novembrī pl. 15 dievkalpojums.

18. novembrī pl. 19 dievkalpojums Latvijas dibināšanas dienas atcerei, kopīgs visām draudzēm Toronto.

23. novembrī pl. 11 Mirušo piemiņas dienas dievkalpojums ar dievgaldu. Koris.

30. novembrī, 1. Adventa svētdienā, pl. 9.30 dievkalpojums angļu valodā; pl. 15 Garīgās mūzikas koncerts Tam Kungam jauna dziesma. Koncerta programmu sagatavo Toronto draudžu jaunieši.

AUSTRUMU DRAUDZE

Māc. A. Celms: 47 Lord Roberts Drive, Scarborough, Ont. M1K 3W1, tālrunis 267-3507. Toronto Austrumu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnabas baznīcā 361 Danforth Ave.

2. novembrī pl. 13 Ticības atjaunošanas svētku dievkalpojums Sv. Barnabas baznīcā. Dziesmu lapiņas. Baznīcas gadskārtējais bazārs.

BAPTISTU DRAUDZE

Māc. J. Šmits, 30 McDairmid Rd., Scarborough, Ont. M1S 1Z6, tālr. 299-3780. Toronto latviešu baptistu draudzes sanāksmes Walmer Rd. baptistu dr. dievnamā.

Dievkalpojumi notiek katru svētdienu pl. 11.

Bībeles studijas — lūgšanu sanāksmes katru trešdienu pl. 19.

Gaismas telefons ticības stiprināšanai 299-8545 darbojas nepārtraukti 24 stundas dienā. Vēsts latviešu valodā tiek ieskaņota divreiz nedēļā.

KATOĻU DRAUDZE

Prāvests Dr. B. Kokins — 11290 Pine Valley Dr., Woodbridge, Ont., L4L 1A6, telef. 832-3264.

Dievkalpojumi notiek katra mēneša otrā svētdienā pl. 13.00 Lietuviešu baznīcā, 1021 College St., Toronto.

Nākamais dievkalpojums 9. novembrī pl. 13.

BRAMPTONAS DRAUDZE

Bramptonas latviešu ev. lut. draudzes dievkalpojumi notiek Grace United Church dievnamā: 156 Main Street, North Brampton, Ont. Māc. A. Briedis, 44 Marilyn Cr., Toronto, Ont. M4B 3C6, tālr. 757-2739.

HAMILTONAS DRAUDZE

Hamiltonas latviešu ev. lut. Kristus draudze — 18 Victoria Ave. South. Māc. K. Kuškēvics, 55 East 44th St., Hamilton, Ont. L8T 3G6, tālrunis 385-9838. Māc. K. Kuškēvica runas stundas baznīcas telpās ceturtdienās no pl. 19—21. Tālr. 527-5810. Ieeja birojā no baznīcas aizmugures.

2. novembrī pl. 10.30 bērnu dievkalpojums, svētdienas skola un Bībeles klase; pl. 11 draudzes dievkalpojums; pl. 17.30 Reformācijas svētku bankets.

NIAGARAS DRAUDZE

Draudzes priekšnieks Andrejs Šteinbachs, 6308 Drummond Rd., Niagara Falls, tel. 354-1258.

MONTREALAS LATVIEŠU DRAUDZES

Dievkalpojumi notiek Jāņa (igauņu) ev. lut. baznīcā 4345 Marcil Ave. Mācītājs Gunārs Hūns, 8262 Place Chanceaux, Montreal, Que. H1K 1M7, tel. 352-1204. Mācītājs runājams katrā laikā, bet ieteicams iepriekš sazināties pa tālruni.

Dievkalpojumi, ja nav citādi norādīts, notiek katru svētdienu pl.13.30 baznīcā.

OTAVAS DRAUDZE

Māc. E. Lange, 364 Pleasant pk. Rd., tel. 733-3906. Otavas latviešu ev. lut. draudze 83 Main ielā (ne vairs Sv. Pēteŗa baznīcā).

LATVIEŠU MISIJAS RADIO RAIDĪJUMS
„BRĪTIŅŠ AR DIEVU"
nepārtraukti
31 gadu gājumā
katru svētdienas rītu no
pl. 9 — 9.30
Vilnis 1270 AM
no Niagaras WHLD raidītāja.
Vadītājs A. Laksmanis
106 Dorset Rd., Scarboro,
Ont., tālr. 261-4218
Latviešu misijas

KLAUSAITIES GARĪGOS RAIDĪJUMUS

Global TV 6. un 22. stac.
160 Huntley St., Toronto,
... pirmd. — piektd. pl. 10.30 no rīta,
... Bafalo TV 29. stac. pl. 21; 700
... — Bafalo TV 29. stac. no pirmd. — piektd. pl. 10 no rīta, svētdienās pl. 22.
TV stac. 47 no pirmd. — piektd. pl. 9 no rīta.

Gaŗezera vidusskolas koncerti

Pirmais skolas koncerts notika 2. augustā, Kronvalda zālē.

Koncerta kvalitāte ļoti iepriecināja, kaut gan saspiestības dēļ neērtības bija kā dziedātājiem, tā klausītājiem.

Koŗa balss sastāvs balansēts, intonācija tīra, dzidrām, skanīgām balsīm dziedātāji uzmanīgi izsekoja diriģenta vēlmēm un panāca niansētu priekšnesumu.

Dzīvi un sparīgi izskanēja E. Brusubārda III aranžētā Tautu meita Sprulgacīte (t.dz.) un arī B. Skultes Dziedot dzimu.

Meiteņu ansamblis Larisas Salenieces vadībā izpildīja B. Skultes Aijā (I. Tomsons), R. Paula Kam ziedi, Mežābele (A. Krūklis) un L. Ritmanes Tev, veco tēv (A. Ritmanis), Ernestam Brusubārdim III veicot klavieŗu pavadījumus.

Šajā koncertā ļoti iepriecināja vīru ansamblis ar E. Melngaiļa Bij' man vienas rozes dēļ (t. dz.) un L. Vīgnera Kalējiņi, bāleliņi (t. dz.) un I. Saksa Jau saule riet, Ernesta Brusubārda III vadībā. Vīru dziedājums izcēlās ar intonācijas tīrību, disciplinēti, braši ritmā un dinamikā.

Klausītāji bija sajūsmināti, un aplausi norimās tikai tad, kad puiši atkārtoja L. Vīgnera Kalējiņi, bāleliņi.

Starpbrīdī klausītāji izgāja Kronvalda zāles aizmugurē, lai noskatītos I. un III. klases tautas deju uzvedumu skolotājas Rasmas Kārkliņas vadībā.

Šo skaisto koncertu nobeidza ar D. Štaueres-Aperānes sabalsotās tautasdziesmas Ziedi, ziedi, un klasisko A. Jurjāna Kur tu skriesi, vanadziņi. Nobeigumā koristi un klausītāji sumināja šī koncerta dvēseli — diriģentu Ernestu Brusubārdi III.

Labi, ka šis koncerts notika telpā, tad diriģents jo pilnīgi varēja reālizēt savas vēlmes — viņš ir izcils niansu meistars.

Skolas nobeiguma koncerts Dziesmu lejā, notika 16. augustā.

Gaŗezerā Dziesmu leja ir vienīgā vieta, kur var novietoties 600 klausītāju pulks un liels skaits dziedātāju.

Pēc karogu ienešanas un kopīgi nodziedātās himnas Dievs, svētī Latviju labā dikcijā un ritmā, atskanēja B. Skultes Dziedot dzimu, un maigi, niansēti J. Cīruļa Maza biju, neredzēju, spraigi un rotaļīgi A. Jurjāna Kur tu skriesi, vanadziņi.

Meiteņu ansamblis Larisas Salenieces vadībā balansētā balsu sastāvā iejutīgi nodziedāja J. Norviļa Piemini Latviju, J. Rozīļa Stāvēju, dziedāju, L. Ritmanes Vēja dziesmu. Pēc meiteņu ansambļa nāca tautas deju grupas R. Kārkliņas vadībā.

Dzirdot D. Štaueres-Aperānes sabalsoto Ziedi, ziedi, rudzu vārpa, bijām aizkustināti par jauno balsu skaistumu un dzidrumu. Domāju, ka bija pareizi, programmu kārtojot izvēlēties dziesmas kontrastus. Tā aiz sparīgas dziesmas nāca V. Baštika Saulīt vēlu vakarā, kad dziesma izskanēja maigi, kā viegli šūpoša laiva. P. Aldiņa Čigānu dziesma izskanēja komiski raita.

Krēslai metoties pa Dziesmu lejas koku galotnēm, bija laiks vīriem dziedāt kaŗavīru dziesmas. I. Saksa Balta roze, A. Pērkona Sakarnieku dziesma, L. Vīgnera Kalējiņi, bāleliņi, un E. Siliņa Paliec sveiks, mans mazais draugs ar klavieŗu pavadījumu. Vīri savas dziesmas nodziedāja ritmiski disciplinēti un labā dinamikā. Labi iederējās it kā marša tempā dziedājumi piedziedājumā. Nobeigumā dzirdējām J. Vītola Gaismas pils pacilājošā izpildījumā ar precīziem iekritieniem, kaut arī mazliet pietrūka zemajos vīru dziedājumos. Braši izskanēja J. Cimzes Rīga dimd.

Klausītāji un dziedātāji pateicās diriģentam Ernestam Brusubārdim III.

Marta Cakare

KLĪVLANDE

● Gadskārtējais Baltiešu draudzības vakars, pēc skaita septītais, šogad notika Apvienoto latviešu draudzes sarīkojumu zālē. To atklāja Baltiešu komitejas Klīvlandē vicepriekšsēdis M. Mantenieks, bet norisi vadīja komitejas locekle I. Lāce. Pēc māc. L. Grendzes svētbrīža ALA valdes kasieris un Rīgas Jūrmalas konferences delegāts V. Timrots stāstīja par konferences norisi un saskari ar tautiešiem Latvijā, par ko jau plaši ziņots laikrakstos. Programmas turpinājumā mūzikālos priekšnesumos un tautas deju uzvedumā piedalījās lietuviešu mecosoprāns A. Stempužis K. Kuprevičius klavieŗu pavadījumā, igauņu dziedātāji U. Laido un D. Somerville un Klīvlandes latviešu tautas deju ansamblis Pastalnieki Ie. un K. Daukša vadībā.

Nobeigumā kopējas vakariņas un deju mūzika. Apmeklētāju bija daudz.

● Pensionāru apvienības gada svētkus 19. oktobrī ar uzruņu atklāja apvienības priekšnieks J. Ladusāns. Pēc māc. L. Grendzes lūgšanas mūzikālos priekšnesumos piedalījās vokālais ansamblis Atskaņas Z. Tēraudas vadībā un pianists J. Zemzars.

Nobeigumā bija mantu izloze un kopējas pusdienas. Arī pensionāru sarīkojums bija labi apmeklēts. **J. Ū.**

JAUNA GRĀMATA
— divu autoru:
KALDEJA ARUMA un
AUSTRAS BALKAS
pasakas bērniem un pieaugušiem
BURVĪBU SAKTA
J. Balka grafiskais ietērps un ilustrācijas. Dzilnas izdevums.
Cena $ 7.00, Kan. $ 8.50
Grāmatnīcās, vai J. Balks,
6065 N. Westnedge Ave.
Kalamazoo, MI. 49007. U.S.A.

Pērk, pērk,
bet vēl nav izpārdoti,
vismaz pagaidām ne.

Iegādājieties, kamēr vēl iespējams.

Kanadas iekšējā aizņēmuma zīmes pērkamas tikai īsu laiku, tādēļ pasteidzieties. Neatlieciet, pirms tie izpārdoti.

Atkal labas augļu likmes.

1986/87 Kanadas iekšējā aizņēmuma zīmes (bondi) pirmajā gadā dod 7 3/4% peļņu, un garantētā zemākā likme nākamajos 6 gados līdz to dzēšanai ir 5 3/4%.

Agrāko bondu likmes

7 3/4% likme nākošā gadā attiecas arī uz pēdējām trim Kanadas bondu serijām S38 (izdota 1983), S39 (izdota 1984) un S40 (izdota 1985).

Serijas 35 (1980) un 36 (1981) dos garantētos minimālos 10 1/2%, kamēr serija 37 (1982) dos garantēto minimālo 8 1/2% likmi.

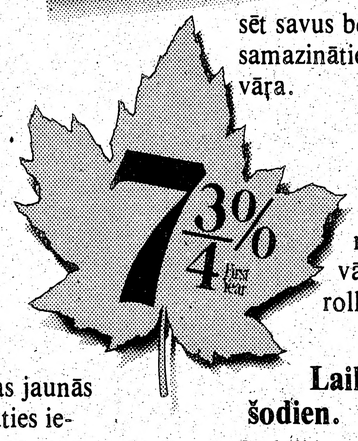

$75,000 pirkuma robeža.

Jūs varat pirkt līdz $75,000 valdības jaunās serijas bondus, vai pat vairāk, ja vēlaties ieguldīt par jaunu dzēstos bondus.

Ieguldiet par jaunu dzēšanai paredzētos bondus nekavējoties.

Serijaa 32 (izdota 1977) un serija 34 (izd. 1979) tiks dzēsta 1986.g. 1. novembrī, un pēc šī datuma vairs nenesīs procentus.

Ja jums ir viena vai otra no šīm abām dzēšanai paredzētām serijām, jūs varat par jaunu ieguldīt pilnu vērtību jaunās serijās bez noteiktās $75,000 pirkšanas robežas.

Vienmēr droši.

Kanadas bondi ir Kanadas valdības nodrošināti.

Iekasējami katrā laikā.

Jums ir tiesības iekasēt savus bondus katrā laikā pilnā vērtībā bez samazinātiem procentiem pēc 1987.g. 31. janvāŗa.

Ērti pērkami

Kanadas bondi ir pērkami, kad vien jūs izdarāt savus bankas darījumus. Jūs tos arī varat pirkt savā darba vietā uz ērtu nomaksu (Payroll Savings Plan).

Laiks steidzas, tāpēc pērciet jau šodien.

Gādājiet, lai jūs nepaliktu bez šā gada Kanadas bondiem, pērciet tos nekavējoties. Piektdiena, 1986.g. 7. novembris ir pēdējā diena, kad bondus var iegādāties, nemaksājot par pieaugušiem procentiem.

CANADA SAVINGS BONDS
40 YEARS OF CANADIAN INVESTMENT
Canada

Edgars Pētersons

Zīmīgi krikumi

Daudz dzirdēts par darba darītāju ,,dehumānizāciju'' fabrikās. Šī gadsimta sākumā, piemēram, Henrija Forda ,,Modeļa T'' ražošanā lietotā slīdošā lente bija brīnišķīgs darba paātrināšanas princips, bet reizē arī pārliecīgas vienmuļības process. Nekvalificēti strādnieki ātri piesavinājās vienkāršu uzdevumu paveikšanas māku, lai pēc tam to apnicīgi atkārtotu uz spēkratiem, kas nemainīgas vienmērības plūsmā virzījās pa brīnumaino lenti. Trulā apnicības draudzmā kārtotā darba rutīna tomēr pacēla industriālās ražošanas līmeni un palīdzēja radīt moderno laiku patērētāju kategoriju. Uzradusies jauna ražošanas revolūcija, kas sola daudz slavējamāku produkcijas un kavalitātes līmeņa rosināšanu fabrikās.

Vairākās darba vietās šodien vairs neredz ellas plankumiem notrieptas grīdas un nevīžīgi stūros nosviestas lupatas, kuŗās strādnieku rokas ir atstājušas savu zīmogu. Zilo apkaklīšu darba spēka tradicionālā gaisotne ir zudusi, bet ražošana nav apstājusies. To tagad veic roboti un datoru kontrolēta mašīnērija. Izsmalcināta technoloģija ir pārveidojusi marksistu nopelto strādnieku izmantošanas bastionu — kapitālistu pārvaldītās fabrikas.

Kaut gan datoru pārraudzītās rūpnīcas vēl vienmēr ir relātīvs retums, izsmalcinātas mašīnērijas tirgū vērojami eksplozijas iedīgļi. Automatizācijas pirkumi ASV laikā no 1980. līdz 1985. gadam ir dubultojušies, sasniedzot 18,1 bilj. dolaru līmeni. Līdzīgu pieaugumu arī parēgo nāk. dekadas beigās.

Rūpnīcas pašreiz jāuzskata par svarīgāko elementu globālās konkurences jomā. Mūsdienu mainīgajā tirgus atmosfairā rūpnīcām nepārtraukti ir jāveicina izgudrojumu plūsma. Jaunās revolūcijas avangardā līdz šim ietilpināmi apmēram 30 jenkiju korporātīvo uzņēmumu milzeņi, it sevišķi izplatījuma technoloģijas, mājturības ierīču, spēkratu, datoru un ,,smagās mašīnērijas'' rūpniecībā. Sāk rosīties arī citi uzņēmumi, ieskaitot daudz mazākas firmas.

Modernizētās rūpnīcas pēc pasūtinātāju vēlmēm spēj zibenīgi izgatavot ražojumus, pat vienas dienas laikā. Datoru saliedētās ražošanas C I M (computer-integrated manufacturing) viena no vērtīgākām priekšrocībām ir iespēja vajadzīgo informāciju automātiski izplatīt pa visu rūpnīcu. Tā ietaupa vismaz 45% no firmas vadības izdevumiem (overhead). Tā kā robotiem nav paģiru un paviršības kļūdu, izdevumi par ražojumu kvalitātīvo kontroli ir ļoti niecīgi. Parastajās fabrikās šim uzdevumam ziedo gandrīz 30% no produkcijas izdevumu kopsummas.

C I M sistēmas dēļ uzlabojas ražojumu kvalitāte un iespējama ātra pārslēgšanās no viena produkta izgatavošanas uz citu, gandrīz ,,nepamirkšķinot ar aci!'' Rezultātā modernizētām rūpnīcām ,,punkts, kad pasākums sāk pelnīt'' (break-even point) ir ļoti zems — apmēram 27% no kapacitātes. Konvencionālajās fabrikās tas sasniedz 65% līmeni.

Modernā technoloģija attiecas arī uz lauksaimniecības sektoru. Drīzumā, piemēram, nogatavojušos apelsīnus Floridā plūks roboti, ložņādami pa augļu koku atstarpēm. Tā saucamās ,,agromation'' svētība apcirpšot augļu novākšanas izdevumus. Lēš, ka ražas sezonā nolīgts strādnieks spējot ,,koku ķemmēšanai'' ziedot no sešām līdz astoņām stundām dienā, ievācot tūkstoš augļu stundā. Robotiem turpretim nav nekādu ierobežojumu.

Jaunās revolūcijas izraisīto seku pēc daudzu vērtīgu darbinieku pakalpojumi vairs nebūs vajadzīgi. Lai to izlīdzinātu, amerikāņu uzņēmumi rūpējas par žogmalē aizslaucīto pārskološanos. Fords un General Motors to dara ne vien pašmāju interesēs, bet pat gadījumos, kad šie mūsdienu *sui generis* ,,dīpīši'' pilnīgi izbeidz attieksmes ar līdzšinējo darba devēju.

*

Apmēram trešā daļa no slimajiem, kam pasludināts Alzheimera slimības ,,nāves spriedums'', īstenībā ir aplamas diagnozes upuri. Nevis neārstējamā smadzeņu slimība, kas veicina priekšlaicīgu senīlitāti, ir vainojama slimnieka neapskaužamajā stāvoklī, bet depresijas vai triekas rosināta nelaime, ko var ārstēt. Liekas, ka to drīzumā novērsīs, jo amerikāņu pētniekiem — sadarbībā ar britu zinātniekiem — ir izdevies precizēt, kā iespējams izvairīties no maldīgām diagnozēm.

Pārbaudēs lietā vielas (monoclonal antibodies), lai noteiktu kādu savdabīgu proteīnu (olbaltumu), kas parasti atrodams Alzheimera slimnieka mugurkaula šķidrumā. Līdzšinējās pārbaudēs panākta 75% efektīvitāte.

*

Vēl nesen Federālā rezervju sistēma (ASV centrālā banka) varēja ziņot, ka amerikāņu ģimeņu ieguldījumi uzņēmumu akcijās un vērtspapīros 3,26 dolaru segumā pilnīgi nodrošina katra ,,aizpumpēta'' dolara atmaksāšanas iespēju. Tāda bija situācija, kad vēl nesen Dow Jones industriālais indekss ietiecās debesīs, koķetēdams ar 2.000 punktu robežu. Tad pēkšņi 11. septembrī minētais indeks nokrita par 87 un nākošajā dienā vēl par 34 punktiem. Kā to izskaidrot? Baumas un niekalbju ,,palaistās pīlītes'' šad tad akciju tirgū izraisa nevēlamas sekas. Tas nesamazina starpniecības pasākumu (mākleru) cenšanos nodarbināt lietpratējus, kas analizē uzņēmumu likteņus un peļņas potenciālu, lai pamatotu rekomendācijas akciju darījumos.

Pašreiz uzradušies jauni elementi, kas pārveido akciju tirgus gaisotni: naudas apsaimniekošanas speciālisti, kuŗu rīcībā nodoti dolaru biljoni, datori (skaitļotāji), kas dažās sekundēs izdara miljoniem kalkulāciju, un sakomplicēti ieguldījumi, kuŗu būtību pat rutinēti tirgoņi nespēj apmierinoši ,,sagremot''.

Priekš desmit gadiem Čikagas preču birža izgudroja finanču instrumentus, kam tagad ir prominentas pilsoņu tiesības naudinieku pasaulē. Čikagieši sākumā piedāvāja ,,izvēles'' (options) attieksmē uz individuālu uzņēmumu akcijām, piešķiŗot līguma noslēdzējiem tiesības pirkt un pārdot šīs akcijas par noteiktu cenu kontraktā paredzētajā datumā. Vēlāk šie uzņēmīgie ļaudis ,,izvēles'' līgumus attiecināja uz akciju grupām. Populārs, piemēram, ir Standard & Poor's 500 akciju indekss. Šādi ,,nākotnes kontrakti'' (futures contracts) atsedza jaunus apvāršņus ne vien spekulantiem, bet arī arbitrāžas lietpratējiem, kas, izmantojot atšķirības atsevišķos tirgos, reālizē peļņu. Illustrācija; vienā laikā kādas noteiktas akcijas biržas cenojums var būt ļoti atšķirīgs, teiksim, Ņujorkā, Londonā, Tokio un citur.

Jaunajā tirdzniecībā izsmalcinātiem datoriem ir nepieciešamības zīmogs. Tikai šāds brīnumdaris spēj žilbinošā ātrumā izvērtēt kopvērtības biežās svārstības, piemēram, jau pieminētajā Standard & Poor's 500 akciju indekā, lai salīdzinātu cenojuma kopsummu ar nopirktā ,,izvēles'' kontraktā specificēto kopvērtību attieksmē uz šo indeku.

Kas notika 11. un 12. septembrī? ,,Nākotnes kontraktu'' cenojums pēkšņi nokrita, reizē ,,nospiežot'' indekā reprezentēto akciju cenas, jo uzradās šo akciju pārdevumu apjoms (sell orders), ko rosināja lielās mākleru firmas un nozīmīgās ieguldīumu institūcijas.

Kritiķi apgalvo, ka jaunie gājieni iedragā tirgus stabilitāti un veicina cenu svārstības. Valdības iejaukšanās esot nepieciešama. Volstrīta visziņi to noraida. Birža ir ūtrupes paveids, kur riska rēgs ir mūžīgais pavadonis. Neesot pierādījuma, ka, pateicoties ,,izvēles un nākotnes kontraktiem'', būtu vairojies riska skaudrums Ņujorkā un citur. Viņu secinājums: ja ieguldītājs ir pārliecinājies par nopirktās akcijas īsteno vērtību (intrinsic value), nekādi cenu svārstību akači neradīs ģāniku un netraucēs ieguldītāja naktsmieru!

RM NSM

ROSAR-MORRISON
FUNERAL HOME LTD

Thomas L. Morrison — Funeral Director
467 Sherbourne St., Toronto, Ont. M4X 1K5
Tel. 924-1408

RŪPĪGA UN SMALKJUTĪGA
APBEDĪŠANAS CEREMONIJU IZKĀRTOŠANA

C. OTTWAY
ĀRSTNIECĪBAS AUGU SPECIĀLISTS
463—5125 300 Danforth Ave M4K 1N6
Augi — dabisks veselīgs uzturs — vitamini
Bezmaksas padomi un laipni pakalpojumi
angļu un igauņu valodā.

VALUPE
JEWELLERY LTD.
Zeltkaļi
ALDONA KORMS un
TĀLIS KIVLENIEKS B.Sc. G.J.
VEIKALĀ UN DARBNĪCĀ — Tālr. (416) 595-1125
College Park, 444 Yonge St., Toronto, Ont. M5B 2H4

Toronto spēkratu lieltirgotava
COURTESY ON THE QUEEN'S WAY
APSVEIC SAVU JAUNO TIRGOTĀJU
VALDI FREIMANI

Valdim ir vienpadsmit gadu pieredze kā spēkratu mechaniķim un tirgotājam. Mūsu lieltirgotava ir lepna paziņot, ka Valdis būs priecīgs pakalpot ikvienam latvietim, kas vēlēsies iegādāties spēkratus.
Valdis labprāt iepazīsies ar ikvienu tautieti pa telefonu vai sastapsies savā darba vietā vai mājās. Viņa telefona numuri ir:
darbā 255-9151,
mājās 249-8019.
Jūs cienot,
Valdis Freimanis

Vīru ansambļa
KALVIS
35 gadu darbības atceres
KONCERTS
1986. gada 8. novembrī pl. 19.30
TORONTO LATVIEŠU NAMĀ, 491 COLLEGE STR.
Ieeja $10, studentiem $7.
Biļetes iepriekšpārdošanā abās DV grāmatnīcās.

SAVIENOTĀS VALSTIS

ŅUJORKA

● Beišorā, Longailendā, 21. septembrī miris 85 g. vecumā Aleksandrs Kazaks, dzimis 1901.g. Beļavas pagastā. Viņš bija liels motocikla sporta cienītājs, ar to brauca jau no 1927.gada, piedalījies daudzās sacensībās, sacentās arī ārzemēs, ieguva godalgas. Vācijā dienēja sardžu vienībās, Ņujorkā strādāja J. Risberga būvniecības uzņēmumā.

● Ņujorkas latviešu ev. lut. draudze izdevusi brošūru par bērnu nometnes trīsdesmit gadiem. Tai 48 lappuses ar 56 foto attēliem un tekstu, I. Kaņepa vāks, izdota 500 eksemplāros. Pirmo reizi to varēja iegādāties Miķeļa tirgū Jonkeru baznīcā 28. septembrī.

● Oktobŗa sākumā vācu grāmatu apgāds Bertelsman A.G. pārņēma amerikāņu Doubleday grāmatu apgādu par 475 miljoniem dol. Laikraksts New York Times kādā rakstā norāda, ka bijušais Doubleday uzņēmuma nodaļas vadītājs Juris Jurjevics izteicis savus ieskatus par amerikāņu uzņēmuma neveiksmes iemesliem. Jurjevicam septiņos gados priekšniecība mainījusies septiņas reizes. Šinī uzņēmumā ilgus gadus strādā latviešu grāmatnieks Leons Rumaks, kas pašreiz mājās veselojas no ļaunas slimības. Arī viņa dzīvesbiedre Anna tur strādāja pirms pensionēšanās.

● Bijušais Jātnieku pulka kapelmeistars Alfreds Sprincis pārrakstījis Ādolfa Ābeles lielāko darbu — Latvijas kalnājos, Latvijas lejās, piemērojot to pūtēju orķestrim. Darbs bija rakstīts simfoniskam orķestrim. Viņš mēģina sarunāt kādu orķestri, kas to varētu atskaņot, bet līdz šim tas nav sekmējies. Sprincis pārrakstījis arī vairākus citus lielus simfoniskam orķestrim komponētos darbus, arī A. Jurjāna Kantāti.

● Bībeles stundā 8. oktobrī Jonkeru baznīcas telpās piedalījās 35 dalībnieki. Pēc garīgās daļas sekoja pārrunas.

● Ņujorkas latviešu pensionāru biedrības sanāksmē 8. oktobrī Betlēmes baznīcas telpās Bruklinā bija ieradušies pāri par 50 dalībnieku. Rakstnieks Knuts Lesiņš stāstīja savus piedzīvojumus un J. Aizkalns stāstīja savus novērojumus par Kristus Dārzu Toronto apkārtnē. Pianiste Mirdza Nāruna-Bogdanoviča atskaņoja Šopēna valsi un kopā ar Knutu Lesiņu četrrocīgi spēlēja kanadiešu un amerikāņu tautasdziesmas. Pie kafijas galda atcerējās oktobrī dzimušos un nodziedāja vienu kopdziesmu.

● Ņujorkas latviešu draudzes deviņu mēnešu darbības pārskats rāda, ka ieņemts mazliet mazāk un izdots vairāk nekā gadu iepriekš. Draudzes nodevās šogad ieņemti 2200 dol. vairāk, bet svētku aploksnēs 2400 dol. mazāk. Ieņēmumu kopsumma par deviņiem mēnešiem šogad ir 149,026 dol. pret 148,514 dol. gadu iepriekš. Šā gada izdevumi ir 154,980 dol. pret 145,600 dol. vai gandrīz par 10.000 dol. lielāki. Lielāki izdevumi bijuši darbinieku apdrošināšanai, gandrīz 2000 dol., maksājumi Rītdienas fondam, kas iepriekšējā gadā nebija budžetā, arī darbinieku algas un dažādi izdevumi.

● Ņujorkas latviešu draudzes veco ļaužu atpūtas laiks šogad bija jūnijā un septembrī. Pēc pensionāru atpūtas vadītāja K. Budžas datiem šogad draudzes īpašumā Katskiļos piedalījušās 56 personas pensionāru gadu vecumā, maksājot 4 dol. par dienu. Par tiem, kam grūtības samaksāt, rūpējas draudzes Palīdzības fonds. Šinī laikā pensionāriem notiek arī dažas nodarbības, bet tie laiku var izlietot pēc savas patikas.

● Gleznotāju Elzas Drujas, Fridricha Milta un Arnolda Treiberga 80 gadu jubilejas izstādi 11. oktobrī DV namā atklāja DV apvienības priekšnieks A. Braunfelds. Eleonora Šturma īsā referātā raksturoja māksliniekus. Slīdītes nevarēja rādīt aparāta bojājumu dēļ. Dzejnieki Voldemārs Avens, Jānis Krēsliņš un Gunārs Saliņš katrs nolasīja savu veltījumu F. Miltam. Gleznotāja E. Druja slimības dēļ nevarēja ierasties, viņu pārstāvēja dzīvesbiedrs Foršū. No Humānitāro zinātņu apvienības un LAMZAs sveica Dr. P. Norvilis. Viesi parakstīja māksliniekiem veltītas apsveikumu kartītes. Vanadžu vārdā V. Freija pasniedza māksliniekiem kliņģeri. Prof. J. Siliņa rakstisko apsveikumu un mākslinieku cildinājumu nolasīja M. Bogdanovica. E. Druja bija izstādījusi 26 liela formāta gleznas, F. Milts bija pārstāvēts ar 20 un A. Treibergs ar 13 darbiem. Noslēgumā vanadžu sagādāts cienasts. Izstādi rīkoja DV tēlotājmākslas sekcija.

● Ņujorkas latviešu biedrības mēnešsanāksmē 11. oktobrī DV namā priekšsēža R.Egles vadībā pārrunāja dažādus jautājumus. Atzina, ka sanāksme Jūrmalā bijusi sekmīga un izdevumu segšanai no biedrības līdzekļiem piešķīra 100 dolarus, ko nosūtīja PBLA uz Vašingtonu.

● Ņujorkas latviešu ev. lut. draudzes Iekšpilsētas dāmu komitejas Pļaujas svētku sarīkojumā 12. oktobrī Betlēmes baznīcā Bruklinā dievkalpojumu un vēlāk sarīkojumu lejas zālē kuplināja Filadelfijas meiteņu ansamblis Dagnijas Bērziņas vadībā. Sarīkojuma ievadījumā Iekšpilsētas dāmu komitejas priekšniece S.Riekstiņa lasīja fragmentu no E. Virzas Straumēniem, radot rudens noskaņu. Zāle bija dekorēta ar rudens ziediem, notika dāmu komitejas rīkota izloze. Noslēgumā dāmu komiteja pacienāja ap 60 viesu.

● Ņujorkas latviešu ev. lut. draudzes Palīdzības fonds izsūtījis aicinājumu draudzes locekļiem ziedot palīdzības darbam. Aizvadītajā gadā Palīdzības fonds piešķīris naudu drēbju iegādei, zālēm, speciālām acenēm un dažādiem neparedzētiem izdevumiem. Vairākos gadījumos piešķirti līdzekļi urnu iegādei un apbedīšanai. Ziedots Latvijas Sarkanam Krustam palīdzības darbam Latvijā un 1000 dol. Latvijas baznīcas palīdzības darbam dzimtenē. Ģimenes dienā atbalstītas daudzbērnu ģimenes, atbalstīti jaunieši latviskās izglītības iegūšanai, ziedots Minsteres latviešu ģimnazijai. Vasaras nometnei piešķirti 1500 dol., atbalstīta veco ļaužu atpūta Katskiļos.

● Arvīds Blodnieks Montklerā, Ņudžersijā, ap 50 draugu un paziņu vidū 12. oktobrī atzīmēja 65 gadu dzimšanas dienu. Studējis Getingenas universitātē, Vācijā, un Upsalas kolledžā, ASV agronomiju, strādājis kā agronoms ķīmiķis bioloģijas laboratorijā. Pieder pie korp. Selonija saimes. Ir Amerikas latviešu apvienības valdes loceklis, ilgāku laiku izpildot sekretāra pienākumus. Ņujorkas latviešu draudzē ir valdes loceklis un kopš 1970.g. Ņudžersijas novada vecākais. Sakārto Latvju enciklopēdijas papildu sējumus. Ir Latviešu Institūta padomes priekšsēdis un veic daudzus citus mazākus sabiedriskus darbus. Domā pensionēties ar nākamā gada sākumu. **Vk.**

DETROITA

● Toronto vīru ansamblis Kalvis dziedāja Detroitā Latviešu Apvienības Detroitā izkārtotā koncertā 27. septembrī.

Programmā bagātīgs devums: mūsu komponistu dziesmas, gan oriģināli, gan tautasdziesmas, aranžējumi.

Kalvis savas spējas jau pierādījis savas pastāvēšanas 35 gados, tādēļ gribu apsveikt šo ļoti nopietno un vērtīgo vienību to detroitiešu vārdā, kam bija laime būt klāt minētajā koncertā.

Ansamblis demonstrēja labu saliedētību, kas tik grūti panākama it sevišķi klusos niansējumos, ko dziesmas izpildījums un raksturs prasa, tāpat arī varonīgu spēku un savu tiesu skaļuma, kad tas varbūt nepieciešams varonības izteiksmē un izpaudumā. Kā vienā, tā otrā gadījumā Kalvis skanēja kā precīzs instruments, ar uzsvērumiem un niansējumiem pārliecinot klausītājus.

Kaut arī pats ansambļa vadītājs Juris Dzeguze bija spiests cīnīties ar paaugstinātu temperātūru un influencu, tomēr arī, sēžot pie klavierēm, vadīja ansambli labā saskaņā un dziedājumā.

Latviešu Apvienības Detroitā jaunās dāmas pasniedza ziedus ansambļa dalībniekiem, un detroitieši, kas bija ieradušies noklausīties šo koncertu, neskopojās ar aplausiem, nedz arī Kalvis ar piedevām.

Labais noskaņojums un ieskaņa turpinājās arī tālāk saviesīgā vakarā, ievadot rudens sezonu.

Gribētos cerēt Kalvi drīz atkal redzēt mūsu vidū.

● Detroitas autorūpniecības latviešu apvienības (DALA) vasaras sanāksme notika 13. augustā Herberta un Edītes Eversu ģimenes īpašumā Trojā, Mičiganā. Sanāksmes dalībnieki atskatījās uz sekmīgi aizvadītiem pavasara un vasaras mēnešiem, kad sanāksmes notikušas.

● Māc. V. Līventāls 26. augustā izvadīja no Sv. Pāvila latviešu ev. lut. draudzes baznīcas 20. augustā Kotonvūdā, Arizonā, mirušo inženieri Evaldu Lūsi.

E. Lūsis dzimis 1920. gada 16. martā Smiltenē. 1949. gadā ieceļojis ASV., apmeties Detroitā un strādājis Detroit Edison Co. par elektrības inženieri. Vēlāk iecelts administrātīvā postenī Enriko Termi atomspēkstacijā pie Detroitas. Pirms divi gadiem pensionējās un pārcēlās uz Arizonu.

E. Lūsis atstāj sievu Lūciju, meitu Sarmīti, trīs dēlus — Pēteri, Ivaru un Andreju un 11 mazbērnu. **A.D.**

GRAND RAPIDI

● 25. oktobrī paies 100 gadi kopš Jāzepa Rancāna dzimšanas; vēlāk viņš kļuva augsts katoļu garīdznieks un valstsvīrs. Svešniecības gaitas viņš vadīja Grand Rapidos, būdams šejienes latviešu sabiedrībā visai iecienīts. Aglonas Dievmātes baznīcas latviešu katoļu draudze bīskapa dzimšanas dienas atceri atzīmēs 26. oktobrī ar svinīgu dievkalpojumu savā baznīcā, kam sekos sarīkojums sabiedriskajās telpās. Par bīskapa Jāzepa Rancāna dzīvi un darbu stāstīs draudzes vecākais Dr. Zigfrīds Zadvinskis, dziedās draudzes sieviešu ansamblis, būs deklamācijas. Paredzēts arī apmeklēt bīskapa kapa vietu Augšāmcelšanās kapsētā.

● **Artura Pakalna mājās jau kopš gadiem notiek latviešu baptistu draudzes dievkalpojumi. Šai vajadzībai izbūvēta speciāla telpa nesen pārkārtota, iegūstot vairāk tilpuma ziņā. Parasti dievkalpojumi notiek reizi mēnesī, dažreiz arī laicīga rakstura sanāksmes. Draudzes garīgo aprūpi vada māc. Oļģerts Cakars no Čikagas.**

● **4. oktobrī pēc ilgākas slimošanas savā dzīves vietā miris 80 g. vecais Kārlis Puriņš, dzimis rīdznieks. Ilgus gadus viņš dienējis Latvijas kara aviācijas pulkā, būdams foto laboratorijas pārzinis. K. Puriņš savā laikā dziedājis Reitera korī un Rīgas Garnizona korī, bet šeit ASV Dziesmu vairoga korī un latviešu korī Grand Rapidos.**

K. Puriņu izvadīja 7. oktobrī māc. V. Fricsone un māc. J. Mednis. Pie aizgājēja zārka bija noorganizēta goda sardze. Dziedāja latviešu koris dir. Rob. Zuikas vadībā. Abi mācītāji vadīja arī funerālijas Vudlavna kapos. Bija daudz ziedu un atvadu runu, paprāvs pulciņš bija arī Dziesmu vairoga dalībnieku no Kalamazū. Sēro sieva, trīs dēli un citi tuvinieki dzimtenē, ASV un Čilē. V.Z.

KLIVLANDE

● Latviešu teātŗu apvienības Ziemeļamerikā valdes sēdē 11. oktobrī piedalījās Apvienības valdes priekšsēdis Dr. J. Dimants, sekretārs A. Rubenis, kasiere A. Jansone un no revīzijas komisijas E. Šulcs.

Valdes sekretārs norādīja, ka nākošās teātŗa dienas rīkos 1987. gada 4. un 5. aprīlī Grand Rapidos, darbu veikšanu uzticot Grand Rapidu teātŗa kopai. Šinī sarīkojumā arī atzīmēs Apvienības divdesmit darbības gada jubileju. Notiks izloze, kas bija atlikta. Pārrunāja vēl daudz citu jautājumu, it sevišķi, kā piesaistīt vairāk dalībnieku teātŗu kursos un teātŗa dienās un vai tos rīkot atsevišķi, vai arī iekļaujot kādā citā sarīkojumā.

● Klīvlandes vīru ansambļa Tēvzeme divdesmitā darbības gada jubilejas koncerts notika Apvienotās ev. lut. draudzes sarīkojumu zālē 11. oktobrī. Programmā bija latviešu komponistu 16 dziesmas. Ansamblī 17 dziedātāju, lielākā daļa gados jaunie. Ansambļa mūzikālais vadītājs Edvīns Štelmanis.

Pēc jubilejas koncerta V. Zemesarājs nodeva DV Klīvlandes apvienības sveicienus un paziņoja, ka DV ASV zemes valde piešķīrusi Goda rakstu vīru ansamblim Tēvzeme. Rakstveida sveicienus bija sūtījusi Latviešu koŗu apvienība ASV un Indianapoles latviešu biedrība. **J. Ū.**

ROČESTRA, N.Y.

● Piecpadsmit dienas pirms savas simtgades 25. septembrī, Dansvillē, Ročestras pievārtē, mirusi Annete Latona, dzimusi Odesā, Ukrainā. Nodibinājusi ģimenes dzīvi ar Rīgā dzimušo Miķeli Latonu, viņa 1922. gadā no revolūcijā satrakotās Krievijas kopā ar 4 bērniem pārbēg uz Latviju, kur Liepājā aizrit viņas gaŗākais laika posms. Pārcietusi komūnistu okupācijas posmu 1940./41. g., Latonu ģimene izceļo uz Vāciju, apmetoties uz pagaidu dzīvi Meklenburgā. Ar angļu zonas sagādāto bēgļu transportu tai izdodas izceļot tālāk uz Rietumvāciju, no kurienes 1950. gadā uz ASV, apmetoties uz dzīvi Fairportā, Ročestras priekšpilsētā, vēlāk pārceļoties uz Dansvilli, N.Y.

Kaut būdama vācu izcelsmes, Latonu māmuļa ar savu ģimeni visu trimdas posmu bija sadraudzīga ar latviešu vidi, gādīga un rūpīga ģimenes pavarda sargātāja un siltas sirds vecmāmiņa saviem mazbērniem. Viņas otrā mīlestība piederēja krāšņi darinātiem mājas rokdarbiem. Vēl Liepājā dzīvodama, saistījusies ar baptistu draudzi un bijusi ļoti aktīva tās locekle.

Piemiņas brīdi Ročestras baptistu baznīcā vadīja māc. Geiers. Latoņu māmuļu pieminēja arī latviešu Krusta draudze.

Sirmo dzīves ceļinieci guldīja Ročestras Riversaides kapos. **A. Sed.**

400 darbu mākslinieces izstādē

1983. gada Kultūras fonda atzinības raksta saņēmēja Ilga Reke-Andersone 6. un 7. septembrī rīkoja savā mājā Okonomovokā, Viskonsinā, 30 gadu darba izstādi. Bija izstādīti vairāk nekā 400 mākslinieces dažādu laika posmu darbi. Izstādes rīkošanu atbalstīja Milvoku Daugavas vanadžu kopa, kuŗas dalībniece ir rosīgā māksliniece.

Abas dienas izstādi apmeklēja amerikāņu un latviešu sabiedrības 240 mākslas cienītāji, kuŗi iegādājās 10 mākslas darbus.

Kautrīgā un atturīgā māksliniece savas izglītības gaitas sākusi trimdā Štutgartes mākslas akadēmijā, blakus studējot arī architektūru. 1950. g. viņa studijas turpina Viskonsinas universitātē Madisonā mākslas paidagoģijā, iegūstot bakalaures un maģistres gradu.

Audzinot jauniešus mākslas zinībās un vakarus izmantojot savu mākslas interešu papildināšanai, Ilga Reke nemanot veidojas par izcilu mākslas pārstāvi ne tikai latviešu, bet arī amerikāņu sabiedrībā viņas vārds vairs nav svešs.

Ilga Reke jau ar sākuma gadiem pievērsusies ekspresionismam. Tālāk redzami darbi ar mierīgāku pieeju eļļas technikā. Seko meklējumi ar neparastiem materiāliem dažādās citkārt nelietotās technikās, piem., darbi radīti no sveces dūmiem uz mitras ,,latex'' krāsas audekla. Māksliniece eksperimentē arī grafikā, kā liecina zīda iespiedumi, gan figūratīvi, gan latviešu ornamentu variācijās.

Septiņdesmito gadu vidū māksliniece sākusi darboties ar stabilām ģeometriski stilizētām temām, lietojot eļļas un tušas neparastu kombināciju. Šis virziens veidojies parallēli ar aluminija lokšņu klātām div-un trīs dimensionālām kompozicijām. Viņas zīmējumi allaž bijuši galvenais ierosmes avots darba turpinājumam. Izstādē redzamie sīki apstrādātie apļi uzskatāmi kā avots alumīnija un citām ģeometriskām kompozicijām.

Katrā ziņā māksliniece savos meklējumos gājusi savu noteiktu ceļu, kuŗam izsekot lajam ir diezgan sarežģīti, bet visos viņas darbos piemīt kaut kas tuvs un pazīstams. Šis arī ir galvenais iemesls, kādēļ trimdinieki tik labprāt iegādājas viņas darbus. Reta būs Viskonsinā latviešiem māja, kas nelepotos ar kādu viņas darbu.

Ilgai Rekei-Andersonei bijušas vairāk nekā divdesmit izstādes latviešu sabiedrībai: 3 Milvokos, Čikagā, Grand Rapidos un Gaŗezerā, kopā ar citiem gleznotājiem: Viskonsinā, Čikagā, Ņujorkā un citur; amerikāņu sabiedrībai apm. 30 izstādes. Māksliniece saņēmusi vairākas godalgas par saviem darbiem.

Par I. Rekes mākslinieciško varēšanu un izcilām spējām latviešu presē rakstījuši kritikas pazīstami mākslinieki — Eleonora Šturma un Ilmārs Rumpēteris. Arī amerikāņu presē daudz rakstīts par viņas īpatnējo mākslu.

Pieskaŗoties viņas latviskai sūtībai, jāliecina, ka māksliniece vairākkārt atbalstījusi trimdas polītiskos pasākumus un tic savas tautas labākai nākotnei. **E.P.**

Mana sirdsmīļotā vienīgā-neaizmirstamā māsiņa

Vera Deičs

pēc ilgām un grūtām ciešanām aizvērusi acis uz mūžu 1986. gada 28. jūlijā Rīgā.

Nolobās ikdienas čaulas,
Mūžības vējos —
Kodols atšķēlies balts
Aizsaules gaismā spīd.
(G. Ikona)

Par viņu skumjās sēro
brālis un viņa pameita

MILVOKI

● Viens no darbīgās vanadžu kopas kārtējiem ienākumiem ir rudens sarīkojums, kas gadskārtēji notiek oktobrī Latviešu namā. Šogad 11. oktobrī vanadžu sarīkojumu patīkami iepriecināja tālā viešņa dziedātāja Brigita Jarumane, pie klavierēm Ernests Brusubārdis III.

Jau ar savu parādīšanos šarmantā dziedātāja saņēma kuplus aplausus, kas nerimās visu koncerta laiku. Viņas uzstāšanās, skaidrā dikcija un balss apjoms liecināja, ka mākslinieces sniegums ir augsti vērtējams. Br. Jerumane pieskaitāma to dziedātāju pulkam, kuŗu latvisko dziesmu trimdinieki klausīsies vēl ilgi.

Koncertā dzirdējām O.Grāvīša Vai tā mana vaina bija, A. Kalniņa Trīs sudraba upes un Bērna sapņi. Sevišķi dziļi klausītājus skāra A. Žilinska romantiskās dziesmas — Maza dziesmiņa, Ziediņš, Gaisma un Cīrulis. Pēdējā dziedātāja uzrādīja savas izcilās koloratūrsoprāna spējas. Piedevām — Līgaviņa upi brida. Izteiksmīgi pavadīja Ernests Brusubārdis III. Jāsaka, ka dziedātāja bija skopa ar atkārtojumiem, lai gan publika pēc tiem prasīja.

Par vakara viesu uzņemšanu čakli rūpējās vanadzes. Apmeklētāju vidū neredzēja labu daļu no parastajiem vanadžu darba labvēļiem, toties liels bija agrāk maz redzētu viesu skaits.

Mākslinieci pavadīja viņas dzīvesbiedrs, Dienvidkalifornijas Daugavas Vanagu apvienības priekšnieks un Holivudas filmrūpniecības atbildīgs darbinieks Aivars Jerumanis, kas šeit satika labu tiesu draugu un paziņu DV darbinieku vidū. **E. P.**

Vai Jūsu apdrošināšana maksās par **jaunu** auto pēc 5 gadiem?

Ja mēs apdrošinām jaunu auto, mūsu apdrošināšana maksās par **jaunu** auto! Arī pēc 5 gadiem vai vēlāk!

759-0266 un 759-2771
Beaverbrook
Insurance & Real Estate Ltd.
1682A Victoria Park Avenue
Scarborough, Ont. M1R 1P7

DOWNTOWN WOOLS, ARTS & CRAFTS
Īpašn. Elza Avots
137 Yonge St. — Shopping Mall,
(Ieeja arī no 74 Victoria St. Arcade Bldg.)
Lielā izvēlē dažādu rokdarbu materiāli.
Padomi rokdarbu jautājumos.
Tel.: 368-5011

ZIEDI UN DĀVANAS
GARDENIA
FLOWERS & GIFTS
362 Danforth Ave., Toronto, Ont. M4K 1N8
(Pie ,,Chester'' pazemja pieturas)
466-1951 vai 466-1502
ZIEDI KATRĀ VEIDĀ — KATRAI VAJADZĪBAI
VISUR BRĪVAJĀ PASAULĒ
ZELTKAĻA A. GUGĀNA ROTAS
DZINTARA IZSTRĀDĀJUMI
Vasaras laikā, garās nedēļu nogalēs, veikals slēgts no sestdienas līdz pirmdienai.
Inta Gugāns-Tauriņš

Kārļa Suntaža būvdarbi,
Metro lic. B 2494
Būvē jaunas mājas un vasarnīcas. Izdara pārbūves, remontus, krāsošanas un mūrēšanas darbus. Sagādā atļaujas.
Zvanīt 751-6829.

RATAS OPTIC
Igauņu uzņēmums.
219 Danforth Ave,
Toronto, Ont. M4K 1N2
465-6251
465-8648
Atvērts pirmd. - piektd. 10—18
sestdienās 10—15
- **Gatavojam pēc acu ārsta paraksta brilles un visāda veida kontakta lēcas.**
- **Rāmji lielā izvēlē.**
- **Izkārtojam acu pārbaudes.**
- **Latviešiem 10% atlaide, ieskaitot brilles uz Latviju.**

Fotografisks uzņēmums ar atzītu kvalitāti.
(416) 863-1166
BENJAMIN FILM LABORATORIES LTD.
287 Richmond St. E., Tor., Ont. M5A 1P2
We believe every picture counts

LATVIJA AMERIKĀ
Atjaunojiet abonementu un dāviniet to saviem draugiem, lai nodrošinātu informāciju par notikumiem pasaulē.

Lūdzu sūtiet LATVIJU AMERIKĀ uz
☐ vienu gadu — Kanadā $46.00, ASV $46.00
☐ 6 mēnešiem ” $24.00, ” $24.00
☐ 3 mēnešiem ” $14.00, ” $14.00
Mr., Mrs., Miss .....
Adrese .....
Jauns abonents ☐ pagarinājums
Čeki rakstāmi uz Latvija Amerikā vārda un sūtāmi
125 Broadview Ave, Toronto, Ont. M4M 2E9.

Daugavas Vanagu nams
PIEDĀVĀ ZĀLI
DAŽĀDIEM SARĪKOJUMIEM
PIEPRASIET TELEFONISKI
SVĒTDIENĀS DZĒRIENI TIKAI PIE MALTĪTĒM — $5.00

125 Broadview Ave.
Tel. 465-5225

Daugavas Vanagu klubs
ATVĒRTS BIEDRIEM UN VIESIEM
Pirmdienās no pl. 14.00 līdz 22.00.
Otrdienās no pl. 14.00 līdz 22.00.
Trešdienās no pl. 14.00 līdz 22.00.
Ceturtdienās no pl. 14.00 līdz 23.00.
Piektdienās no pl. 12.00 līdz 24.00.
Svētdienās iepriekš sazināties pa tel. 465-5225.

Grāmatas dāvanām

A. Ceichners — Latvijas bolševizācija 1940—1941 $27.00
Latvju Enciklopēdija 1 ..... $48.00
Latvju Enciklopēdija 2 ..... $52.00
Kanadas vanadzes — Latvian cooking $12.00
Laiks, telpa, laudis IV daļa 40.00
I. Vīksna — Neviens mūs nedzird $12.00
L. Pērļupe — Priekšpilsētas noslēpums ..... $ 6.60
N. Kalniņš — Anitas stāsti ..... $ 5.60
K. Ķezbers — Kurzemes Hercoga Dālderis ..... $ 6.60
Garīgs apskats II $15.00
E. Grīslis — Mēs dzīvojam cerībā $18.00
88 Latviešu Tautas dejas un Apdares $27.50
Mūzikālie pavadījumi 88 dejām $12.00
L. Gulbe — Varbūt — es esmu mežs, dzejas $12.00
K. Sidars — Aiz ezera balti bērzi, rom $16.00
O. Liepiņš — Tālos atspulgos, atm $24.00
J. Daģis — Kārlis Ulmanis III $42.00
O. Perro — Vēstures veidotāji $20.00
Dainu izlase — Trīs Skuju Koki un Bērzs $12.00
Latviešu karavīru dziesmas ar notīm $12.50
Latvija — sienas kartes $12.50
T.L.B. — Paaudzes paaudzēm, rakstu krājums ... $15.00
T. Krūka — Rīgas Ieviņa — Jaunatnes romāns ... $12.00
Priekulieši — Atceres $42.00
K. Osis — Uz utopiju tilta $13.00
Sp. Paegle — Kā Latvijas valsts tapa ..... $ 9.00
O. Perro — Holmas cietoksnis (trešais izd.) $20.00

Piedāvā dāvanām: gleznas, rotas, keramiku, ādas un koka izstrādājumus, kā arī citas mantas.

DV Grāmantīca, 491 College St., Toronto, Ont. M6G 1A5, tālr. 921-7121. Pasta sūtījumiem 10% piemaksa.

Pirmdienās ..... no pl. 12.00 līdz pl. 17.00
Otrdienās ..... no pl. 12.00 līdz pl. 19.00
No treš. līdz piektd.,iesk..no pl.12.00 līdz pl. 18.00
sestdienās no pl. 9.00 līdz pl. 13.00.

DV GRĀMATNĪCAS NODAĻA-SALONS,4 Credit Union Drive, Toronto, Ont.M4A 2N8, tālr.757-1482.
Darba laiks:no otrdienas līdz piektdienai no pl.15.00-20.00
sestdienās no pl. 10.00 līdz pl. 15.00.

Vecākais latviešu puķu veikals
Venus
ZIEDI KATRAM GADĪJUMAM
Pasūtinājumus pieņem arī no ārzemēm un uz ārzemēm.
231 RONCESVALLES AVE., TORONTO, ONT. M6R 2L6
Tel. darbā 534-4645, pēc darba 533-4037.
A. PUTNIŅŠ

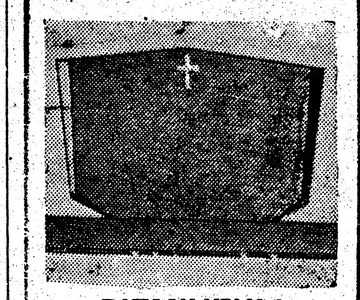

PIEMINEKĻI
487-2147, vakaros 445-8955
Kvalitātes darbs un eiropiešu mets.
Igauņu uzņēmums
YONGE MEMORIAL LTD.
2044 Yonge St., Toronto
M4S 1Z9
Starp Eglinton un Davisville

Alcan Building Products Authorized Dealer — ALCAN
Māju īpašnieki!
ietaupait ar ALCAN SIDING
Sazinaities ar uzņēmuma īpašnieku — bez starpniekiem gatavo un ierīko
Thermo Windows
534-2926
• LIETUS NOVADA CAURULES
• LOGUS
• DURVIS
• MARĶĪZES (Awnings)
• JUMTA PĀRKARES
CENTURY ALUMINUM INSTALLERS
Īpašnieks Artūrs Mīme
2229 Dundas St. W., Toronto, M6R 1X6

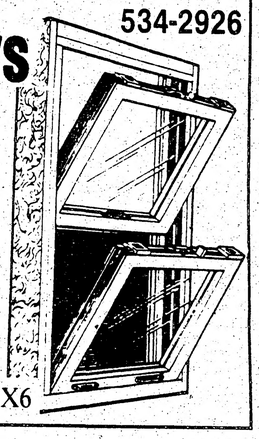

OPTICAL STUDIO
R. Schmid, Optician
VĀCU OPTIĶIS —
Speciālizējies kontaktlenžu nozar
Lielā izvēlē eiropiešu aceņu rāmji.
1586 Bloor St. W., Toronto.
Tel. 535-6252.

Latviešu nams Toronto
IZĪRĒ LABI VĒSINĀTAS TELPAS
SARĪKOJUMIEM UN VIESĪBĀM
Pēc vēlēšanās nama dāmu komiteja rīko
GODĪBU GALDUS
491 College Street, Toronto, Ont. M6G 1A5
Tel. 922-2931

R. S. KANE Ltd.
APBEDĪŠANAS BIROJS
6150 Yonge Street
(Goulding Ave stūrī, dienvidos no Steeles)
Willowdale, Ont.
221 — 1159

Dāmu un kungu DRĒBNIEKI
šuj apģērbus pēc mēra un gaumes
Runā vāciski
Old Mill Tailors
Rudi H. Schneider
7 Riverview Gardens — 769-9535
PIE BLOOR, VIENU BLOKU RIETUMOS NO JANE

Izdaru krāsošanas darbus
Nocenošana par brīvu
Zvanīt no pl. 10—23,
tālr. 924—7095.

Lielākais latviešu veikals Toronto
BROADVIEW DELICATESSEN
141 Danforth Ave, tel. (416) 465-9905
Piedāvā:
• lielā izvēlē eiropiešu gaumē gatavotus gaļas izstrādājumus,
• žāvētus tītarus, zivis,
• pašu ceptu rupjmaizi, pīrāgus, ķimeņmaizītes, smalkmaizītes, jubileju kliņģerus u.c. gardumus.
• klāj viesību galdus.
Īpašnieki Ausma un Jānis Miķelsoni

IERĪKO, LABO UN MAINA
plumbing, eļļas, gāzes un elektr. apkures, silta ūdens tankus, skursteņu oderes (liners), tīra krāsnis un ūdens tankus.
ROLAND KULLIK
(416) 275—1280.

Coleman
HEATING & AIR CONDITIONING
Ar COLEMAN Jūs varat iegūt vēsas telpas jau šinī vasarā.
Nav jāmaksā līdz oktobrim, ja vēsināšanu Jūs ierīkojat jau tagad un tanī pašā laikā pārejat uz gāzes apkuri.
Zvanait
GARNEY & CO LTD. 783-6151.
Valteram Ivans vai Ike Rawal
Šī latviešu sabiedrība jau 45 gadus gādā par Toronto ērtībām.

SARMĪTE BULTE, BA, LLB
ADVOKĀTE—NOTĀRE
Thompson Building — pretīm City Hall —
65 Queen St. W., suite 1105
Toronto, Ont. M5H 2M5. Tel. (416) 860-0082

AMBER PRINTERS & PUBLISHERS
125 BROADVIEW AVENUE
TORONTO, ONTARIO
466-1514 465-7902

Anna Strauta

Mājas mātei

Apelsīnu un valriekstu kūka

2 1/2 tases ātri rūgstošo miltu (self rising)
1 tase cukura
1 tase sviesta
5 olas
1/4 tases marmelādes
1/4 tases smalki sakapātu valriekstu
1 ēdamk. apelsīnu sulas
1 1/2 tējk. citrona sulas.

Krāsns temper. 350°F. — Miltus samaisa ar 1 tējk. sāls. Saputo cukuru ar sviestu, kamēr kļūst gaišs, un pa vienai pieliek olas, pēc katras pieliekot pa ēdamk. miltu. Pieliek pārējos miltus ar pārējām garšvielām. Ja vajadzīgs, pieliek vēl nedaudz apelsīnu sulas, lai mīkla kļūtu šķidrāka. — Mīklu salej 8 collu kūku pannā un cep 1 — 1 1/4 stundu, kamēr vidū sausa. Atdzesē pannā apm. 10 min., tad apgāž uz režģa un pilnīgi atdzesē. — Ja vēlas, aukstu kūku apklāj ar glazūru. Ja tīk, abiem apelsīniem nogriež mizu, sasmalcina plānās skaidiņās, ieliek uz 2 min. verdošā ūdenī, labi nosusina un grezno kūkas virsu un malas.

Ābolu un cūkas gaļas sacepums
(4 pers.)

1/4 tase sviesta
2 mārc. cūkas gaļas bez kaula, sagrieztas kubiņos
2 vid. lieluma sakapāti sīpoli
2 vārāmie āboli, nolobīti, bez serdes un plāni sagriezti
3 ēdamk. ūdens
1 1/2 mārc. nomizotu kartupeļu
2 ēdamk. karsta piena

Krāsns temp. 325°F. Ietauko sacepumu pannu ar 1 ēdamkaļ. sviesta, tad iepilda 1/3 no gaļas kubiņiem. Samaisa sīpolu ar garšvielām un pusi no daudzuma pārkaisa gaļai Virsū uzliek pusi no ābolu šķēlēm. Tādā pašā veidā turpina kārtas, nobeidzot ar gaļu. Pārslaka ūdeni. Traukam uzliek vāku un ļauj cepties 2 līdz 2 1/2 stundas vai kamēr gaļa kļuvusi mīksta. — 30 min. iepriekš novāra kartupeļus sālsūdenī. Nokāš un saputo ar karstu pienu un 2 ēdamk. sviesta, tad pārklāj gaļas sacepumam. Atlikušo sviestu pa mazām piciņām liek pāri kartupeļu biezenim. Cep krāsnī apm. 15 min., kamēr kartupeļu biezenis kļuvis zeltains. Liek galdā karstu.

Pēc ,,brīvlaišanas'' no Rothmans of Pall Mall, kur strādāju 16 gadus par fotografu, esmu atgriezies privātā praksē. Centīšos pakalpot visiem pēc iespējas un vajadzības

(416) 755-2932

G. KRAUJA, Photographer

73 WESTBOURNE AVE, SCARBORO, ONT. M1L 2Y3

MARKETING
PUBLIC RELATIONS
WEDDINGS
AUDIO VISUAL

Mans draugs un kollēga,

motorsporta veterāns

Aleksandrs Kazaks

beidza šīs zemes gaitas
1986. gada 21. septembrī Long Island, USA.

Sirsnībā piemin

Jānis Mieriņš sen.
Otavā, Kanadā

Mana trimdas draugu saime iet mazumā — žēl,

Janthe Brunavs,
dzimusi Bērziņš

beidza šīs zemes gaitas
1986. gada 26. septembrī Otavā, Kanadā.

Kad tēvu Dievs būs lēmis man aiziet mūžībā,
Tad lieciet manas rokas vēl lūgšanā pēdējā.
Lai Dieva žēlastībā Viņš manai dvēs'lei ļauj,
Teikt ardievas tai zemei, ko Dzintarjūra skauj . . .
(Janthe Brunavs)

Sirsnībā piemin

Jānis Mieriņš sen.
Otavā, Kanadā

Mūsu nodaļas biedrs

Krišjānis Šteinbergs

dzimis 1909. gada 31. decembrī Sesavā,
miris 1986. gada 15. oktobrī Hamiltonā, Ont.

Par viņu skumst

Hamiltonas Daugavas vanagi un vanadzes

Labi izdevusies nometne

3x3 nometnē Gaŗezerā šogad bija 300 dalībnieku. Tiem bija iespēja izvēlēties 20 dažādas ievirzes.

Populārākā ievirze bija politiskā ar 50 dalībniekiem, vadītājs bija Oļģerts Pavlovskis ar palīgiem Astru Pavlovski, Agni Balodi no Zviedrijas, Ojāru Kalniņu, Mārtiņu Latsonu, Mārtiņu Hildebrantu, Uldi Bluķi un citiem. Liekas, ka vērtīgākais, ko šī grupa mācījās, bija, *kā mēs pašreiz varam strādāt Latvijas labā,* rakstīt saviem senātoriem, kongresa vīriem, avīzēs, demonstrēt.

Nedrīkstam arī aizmirst mūsu ieslodzītos. Ja arī sūtītās paciņas un vēstules viņi nesaņem, tad fakts, ka cilvēki šo nelaimīgo nav aizmirsuši, viņa brīvību var paātrināt. Dzirdēju piebildi no dažiem dalībniekiem, lai ieslodzīto vārdus un adreses laiku pa laikam ievietotu laikrakstos.

Latviešu morāles ievirzi vadīja prof. Visvaldis Klīve. Viņš ierosināja daudz jautājumu, mēģinādams tos arī atbildēt.

Mums jāmeklē veidi, kā dzīvot un strādāt kopā, jāmēģina attīstīt jaunus kopējus ieskatus, jo tie var palīdzēt konfliktus samazināt.

Žurnālisma ievirzē piedalījās 10 dalībnieki, vadītāja bija profesionālā žurnāliste Ingrīda Cāzere.

Pirmais lektors bija Auseklis Zaļinskis, referējot par tematu ,,Ko mēs sagaidām no mūsu preses?'' Referents, ieskatījies un studējis mūsu preses izdevumus, secināja, ka avīzes ir sazināšanās līdzeklis, kas stiprina sabiedrības slāņa eksistenci vai darbošanās spēju.

Žurnālisma ievirzes vadītāja Ingrīda Cāzere referēja par reportāžu un kādai tai jābūt, lai atstātu profesionāla reportiera iespaidu. Tai jābūt 1) līdzsvarotai, jārāda abas puses, 2) objektīvai, jāizvairās iespiest savus personiskos uzskatus, 3) jābūt aktuālai, 4) labi organizētai, svarīgākam jābūt sākumā, jābūt arī patiesai un 5) jābūt legāli pieņemamai. Referente ieteica lietot amerikāņu iecienīto piltuves jeb piramīdas sakārtojumu, galvenie fakti augšējās daļas sākumā, jo tā a) lasītājs ātri uzzina, kas noticis, b) piesaista lasītāju, c) atvieglina redaktora darbu.

Ilgvars Spilners, žēlojās, ka viņam lielākā problēma ir dabūt jaunu korektoru, atrast līdzstrādniekus.

Vēl viena no lielajām ievirzēm bija folkloras profesors Austris Grasis. Viņš arī bija dziedāšanas nodarbību vadītājs. Pēdējā vakarā, kad Vēja kalnā iedegās zvaigznes, mēs dziedājām tā, kā trīcēja Gaŗezera mežu gali.

Pēcpusdienās interesanta bija mūzikas ievirze slavenās vijolnieces Rasmas Lielmanes vadībā. Dzirdējām par komponistiem senātnē un tagad, kas daudz rakstījuši vijoļu repertuāru. Bieži arī šie komponisti bijuši izcili vijolnieki.

Visjaukākās bija tās stundas, kad Rasma Lielmane spēlēja.

Nometnē rosīgi darbojās arī literātūras ievirze; ievirzes vadītāja bija Biruta Abula. Šajā ievirzē piedalījās vairāki izcili dzejnieki.

Rokas grāmatas izdošanas darbus vadīja Uldis Bluķis, redaktors Ojārs Celle ar konsultantēm Līgu Streipu un Mairu Bundžu.

Šī grāmata domāta sabiedriskiem darbiniekiem.

Bija arī latviski nerunājošu skolotāju sagatavošanas ievirze Solveigas Miezītes vadībā.

Tā nebūs īstā latviskā vide, ja tur nerunātu un nemācītu par pareiziem tautas tērpiem. Ievirzi radīja Zinta Enzeliņa. Par aušanu un tautas tērpiem stāstīja Mirdza Štrausa.

Jostu aušanas ievirzi vadīja Vija Vistnere ar palīdzi Vitu Kākuli.

Keramikas māku un gudrības mācīja vadītāja Zane Rožkalne.

Šovasar, tāpat kā iepriekšējās vasarās, populāra bija rotu kalšana ar ļoti kompitentiem meistariem: Juri Kļaviņu, Alfonu Medni, Induli Preisu un Lilitu Spuri.

Kokgriezumu ievirzi vadīja Pēteris Ozoliņš, viņš saviem dalībniekiem mācīja, kā gatavot kokles un koka saktas. Par ādas izstrādājumiem rūpējās ievirzes vadītājs Edmunds Mednis.

3x3 nometnē bija daudz bērnu. Par tautas deju apmācīšanu rūpējās Z. Miezītis. Bija pat iespēja spēlēt šachu Ilmāra Erkmaņa vadībā.

Marta Cakare

Laimonis

labo

automašīnas

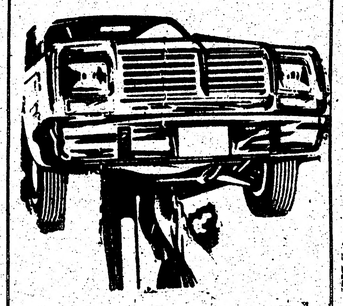

labāk
lētāk
ātrāk
603 Gerrard St. E.
Tālr. 466—0540

Jubilejas svinības Toronto

(Turpinājums no 5. lp.)

palīdzību Fraternitas Lataviensis turpināt savu tēvzemei, taisnībai un godam veltīto darbu. — Klusumā klātesošie noklausījās viceseniora Elmāra Tauriņa lasītos 37 vārdus— konventa locekļi, kas pēdējos desmit gados aizgājuši aizsaulē.

Savā svētku runā seniors Raimonds Šilders vispirms kavējās pie Fraternitas Lataviensis sākuma gaitām, dibinātājiem, bet nobeigumā solīja sava konventa rūpi par mūsu nacionālās stājas un mūsu tēvu valodas izpratnes veidošanu tālāk.

Akadēmisko runu — Tiesību vienības radīšana Latvijā — teica goda filistrs prof. Andrejs Loebers, Ķīles universitātes juridiskās fakultātes dekāns. Savā runā viņš izvērtēja pirms 50 gadiem (1937. gada janvārī) pieņemto Latvijas civīllikumu, to raksturojot un salīdzinot ar citu valstu likumiem un tiesisko iekārtu.

Sekojot tradicijai, Fraternitas Lataviensis konventu viņu lielajā svētku dienā sveica pārējās korporācijas.

Latvijas Korporāciju Apvienības seniora sveicienu nodeva Beveronijas Toronto kopas seniors Jānis Mežaks, reizē sveicot arī no sava konventa. Tāpat dubultsveicienu nesa Toronto Korporāciju Kopas viceseniors Modris Lorbergs, sveicot arī kā Fraternitas Cursica pārstāvis. Lettonias Toronto kopas I šaržētais Imants Alksnis savam sveicienam pievienoja dāvanu. Tālāk sveica Fraternitas Arctica globālais seniors E. Ribakovs; sekoja Selonijas Toronto kopas seniora Juŗa Laufera sveiciens līdz ar dāvanu. No Lettgalias sveica konventa pārstāvis Leonīds Undups; Toronto kopas seniors Ēriks Briedis sveica no Talavijas konventa. Fraternitas Metropolitana pārstāvis Voldemārs Fogels sveicienam pievienoja dāvanu; savu konventu uzdevumā vēl sveica Fraternitas Academica pārstāvis Vilnis Pētersons, Vendias globālais seniors Arnolds Smiltnieks un Fraternitas Imantica pārstāvis Gunārs Plūmanis. Gaŗo apsveicēju rindu nobeidza Toronto Studenšu Korporāciju Kopas seniore Alda Heniša, imēriete (ziedi un dāvana), Daugavietes pārstāve Rasma Pērkone (ziedi), Imerias Toronto kopas seniore Dagnija Tauriņa (ziedi), un Spīdolas globālā viceseniore Inese Flude (dāvana).

No Fraternitas Lataviensis dibinātājiem sveica Ādolfs Šilde, atmiņās pakavējoties pie konventa dibināšanas dienām pirms 60 gadiem, kā arī pastāstīja par aktīvitātēm Baltijas studentu savienības konferencēs (SELL). Saņemti arī daudzi rakstveida sveicieni no studenšu un studentu korporācijām. Svētku aktā seniors ziņoja par Fraternitas Lataviensis devumu dažādiem latviešu pasākumiem, kas līdz svētku nobeigumam sasniedza 13.000 dol.

Aktu beidzot, svinību dalībnieki vienojās L. Breikša dziesmā Svēts mantojums.

Svētku turpinājumā latvieši un viņu viesi pulcējās dāmu vakarā.

Otrā svētku diena bija veltīta darba konventam un komeršam, kur piedalījās 85 latvienši. — Prezidija vadībā daudzi apmeklēja Jorkas kapsētu, kur atdusas pieci konventa brāļi. — Komerša laikā atsevišķā dāmu pēcpusdienā pulcējās konventa dāmas.

Fil. Alfona Kalna mājā aizritēja pēdējā (trešā) svētku diena, domāta vēl pēdējām pārrunām un, diemžēl, atvadām.

Kā jau visās jubilejās, Fraternitas Lataviensis sešdesmit gadu svētkos daudz dzirdējām par konventa sākuma gaitām. Bet daudz vairāk par bijušo tika minēts tagadējais — Fraternitas Lataviensis saime vai visos pasaules kontinentos ar galveno stiprumu Toronto. Un sekmes un panākumi tika veltīti konventa darbībai nākotnē gan internā buršu sabiedrībā, gan latviešu sabiedrībā vispār.

Jubilejas svinības notika arī citur brīvajā pasaulē, kur mīt latavienšu saime — Austrālijā, Vācijā, Zviedrijā.

Egons Lazda

LNAK padomes ārkārtas delegātu sapulcē Latviešu Namā iztirzāja mūsu politisko aktīvitāšu stratēģiju. Pēc četru stundu domu izmaiņām noraidīja sesijas ierosinātāja V. Upeslāča iesniegto rezolūciju par centrālizācijas nepieciešamību. V. Upeslāča domām šajā jautājumā piekrita tikai 5 delegāti. Foto A. K.

ALJA kongress Klīvlandē

Amerikas latviešu jaunatnes apvienības 34. kongress notiks Pateicības dienas nedēļas nogalē no 27.—30. novembrim Klīvlandē, Holiday Inn Middleburg Heights Airport Area Engle Rd. un W. Bagley Rd., telef. (216) 243-4040. Priekšdarbus kārto rīcības komiteja: priekšsēdis Ēriks Kronītis un locekļi Alnis Cers, Kārlis Dinbergs, Silvija Grava, Dāvids Grendze, Rita Grendze, Benita Krūmiņa, Hilda Krūmiņa, Aldis Kubuliņš, Māra Kubuliņa, Ēriks Reineks, Jānis Šulcs un Kārlis Šulcs. ALJA valdi rīcības komitejā pārstāv Anna Kariņa no Vašingtonas, D.C.

Jautājot rīcības komitejas locekļiem par paveikto, tie paskaidroja, ka programma par kongresa norisi jau sastādīta. Tanī ietilpst arī tēlotājas un lietiskās mākslas darbu izstāde ar jauno mākslinieku piedalīšanos. Visas nodarbības notiks Holiday Inn viesnīcā. Turpat paredzēta arī kongresa dalībnieku apmešanās.

Kongresā piedalīsies ASV latviešu jaunieši 16—30 g. vecumā, kā arī viesi no cituriemes. Dalības maksa 45 dol. no personas. Ar to segs maksājumus par ieejas kartēm trīs ballēs, par kopējām vakariņām pēdējā ballē un biedru naudas samaksu par vienu gadu. Pieteikšanās veidlapas biedriem jau nosūtītas. Aptauja un reģistrēšanās informācija pieprasāma Hildai Krūmiņai, 6758 Commonwealth, Parma Hts., OH 44130, telef. (216) 843-9084.

Kongresu atklās ceturtdien, 27. novembrī, plkst. 13:00 viesnīcas zālē. Darba kārtā paredzēti valdes, revīzijas komisijas, nozaŗu vadītāju u.c. ziņojumi, valdes darbības apstiprināšana, rezolūciju pieņemšana, valdes un revīzijas komisijas vēlēšanas un referāti. Kā referenti piedalīsies Mārtiņš Hildebrants, māc. Jānis Ķinēns, Vita Tērauda un Jānis Tupesis. Būs diskusiju un darbu grupas, kā arī iepazīšanās brīži, un balles katru vakaru.

Eksponāti izstādei jāpieteic Ritai Grendzei, 1381 Andrews Ave., Lakewood, OH, 44107, telef. (216) 228-2763, bet lietiskās mākslas darbu tirdziņam — Ērikam Reinekam, 6518 Belmeadow Dr., Middleburg Hts., OH 44130, telef. (216) 676-0073.

J. Ūdris.

TRĪSDESMIT PIECI

(Turpinājums no 1. lp.)

lajai lasītāju saimei, kas dāvājusi nedalītu uzticību un atbalstu.

Lai pateicība visiem saimnieciskiem uzņēmumiem un atsevišķiem tautiešiem, kas ar sludinājumiem palīdzējuši stiprināt laikraksta materiālo bazi.

Pārkāpjot gadu slieksni, Latvija Amerikā var lūkoties paļāvīgi nākotnē. Laikā, kad daudzi periodiski izdevumi piedzīvo lasītāju skaita dilšanu, Latvija Amerikā ir noturējusi pozicijas un pēdējos gados lasītāju skaits pat palielinājies.

Laikraksts arī turpmāk modri stāvēs mūsu nacionālā sardzē, lai mēs arī svešumā paliktu vienoti Latvijai.

A. Kundrats.

Čikagas Sv. Jāņa draudzes 35 gadi

Čikagas latviešu ev. lut. Sv. Jāņa draudzes Pļaujas svētku un 35 gadu darbības atceres dievkalpojumu 5. oktobrī vadīja draudzes mācītājs Arturs Liepkalns.

Mūsu vidū ir vēl labs skaits draudzes locekļu, kas piedzīvoja draudzes sākumu 1951. gadā. Tagad viņi var atskatīties un izvērtēt, kas šais gados draudzē risinājies. Mācītājs arī citēja archibīsk. A. Lūša vārdus „Aiztek ūdeņi, aiztek gadi". Tiešām, viss šai pasaulē paiet, pārmainās un plūst. Mēs sakām ikvienam paldies, kas dibināja Sv. Jāņa draudzi, godbijībā pieminot, kas šos 35 gados īsāku vai gaŗāku laiku kalpojis draudzei. Viņš arī pieminēja māc. G. Strautmani, kas draudzi vadījis ar labām sekmēm un panākumiem 30 gadus.

Dievkalpojumu kuplināja ar divām skaistām dziesmām soliste Māra Mozga-Ruskule. Ērģeles spēlēja M. Vanaga. Pēc dievkalpojuma sarīkojuma telpās bija klāts dāmu komitejas sarūpētais cienasta galds. Godināja arī vecos ļaudis.

Draudze kopš dibināšanas piedalījusies Čikagas sabiedrības veidošanā un atbalstīšanā, atbalstot Kr. Barona latviešu skolu. Tā pieder pie ČLOA. Piedalījusies draudžu apvienības dibināšanā, Draudžu dienās un Gaŗezera atbalstīšanā; tai pieder arī akcijas. Draudzei kopā ar Sv. Pāvila draudzi Vudeilē ir ļoti skaists dievnams un turpat vai četri akri liels zemes gabals, kur katru svētdienu notiek abu draudžu kopīgi dievkalpojumi. Vasarā skaistajā īpašumā notiek izbraukumi — dārza svētki, Jāņu sarīkojums un bērnu svētki. Draudze īrē Sv. Jāņa amerikāņu baznīcu Čikagā, kur notikuši dievkalpojumi katrā mēneša otrā un pēdējā svētdienā. Kopš draudzes dibināšanas par priekšniekiem bijuši Jēkabs Dukāts, Jānis Rugēns, Eduards Venters, Aleksandrs Birkens. Pēdējos trīs gadus draudzi vada Valdis Tums.

A.Z.

Patiesības Fonda Referātu vakars

ceturtdien, 13. novembrī, pl. 19.30 DV namā.

Runās: Ukraiņu Cilvēku tiesību komitejas priekšsēdis advokāts J.B. Gregarovičs.

Ieeja pret ziedojumiem.

Latvija Amerikā

meklē

palīgus (vēlams skolniekus vai studentus) otrdienu vakaros no pl. 15—19 pie avīzes sagatavošanas izsūtīšanai.

Zvanīt 466-1514.